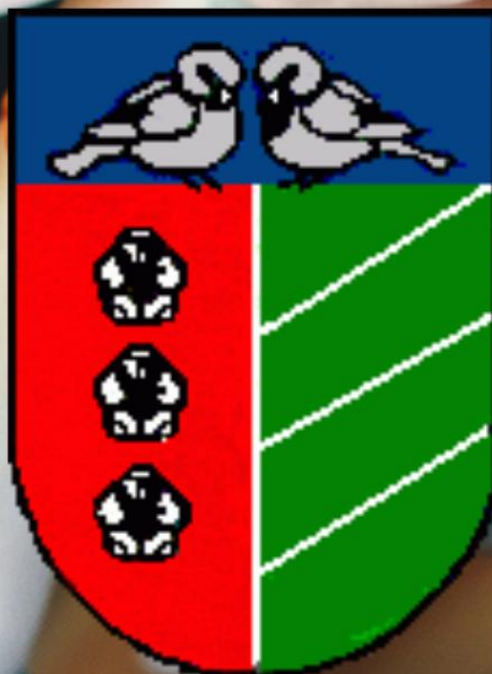

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY WRÓBLEW

NA LATA 2026-2034

SPIS TREŚCI

1.1. PODSTAWA OPRACOWANIA I METODYKA PRACY NAD STRATEGIĄ	3
1.2. ZGODNOŚĆ Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	6
1.2.1. SAMORZĄDOWE DOKUMENTY STRATEGICZNE	6
1.2.2. KRAJOWE DOKUMENTY STRATEGICZNE	8
1.2.3. UNIJNE DOKUMENTY STRATEGICZNE	14
2.1. SPOŁECZNO-GOSPODARCZA CHARAKTERYSTYKA GMINY	16
2.1.1. INFORMACJE OGÓLNE I POŁOŻENIE	16
2.1.2. DEMOGRAFIA	18
2.1.3. RYNEK PRACY	24
2.1.4. OŚWIATA I WYCHOWANIE	28
Opieka nad dziećmi do lat 3	28
Przedszkola	29
Szkoły	32
2.1.5. KULTURA I SPORT	36
2.1.6. OPIEKA ZDROWOTNA I BEZPIECZEŃSTWO	38
2.1.7. DZIAŁANIA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	42
2.2. ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH I ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ	46
2.2.1. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	46
2.2.2. GŁÓWNE PROBLEMY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	51
2.2.3. ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA	57
2.2.4. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ	60
2.2.5 PRZEMOC DOMOWA I UZALEŻNIENIA, BEZDOMNOŚĆ	68
2.2.6. WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA	74
2.2.7. OSOBY STARSZE, NIESAMODZIELNE I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	80
2.3. ANALIZA SWOT	89
3.1. STRATEGIA	93
3.2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ	95
3.3. FINANSOWANIE I REALIZACJA STRATEGII	110

1.1. PODSTAWA OPRACOWANIA I METODYKA PRACY NAD STRATEGIĄ

Ustawa o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, 1302.) określa:

- zadania w zakresie pomocy społecznej,
- rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich przydzielania,
- organizację pomocy społecznej,
- zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej.

Według ustawy pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Opracowanie i realizacja **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych** wynika z obowiązku prawnego nałożonego na samorząd gminny i powiatowy na mocy art. 17.1 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku:

Do zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym należy: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Celem tych programów jest reintegracja, integracja osób i rodzin z różnych powodów zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, podobnie jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane przez Gminy, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Na treść i realizację gminnych strategii rozwiązywania problemów społecznych mają wpływ również inne akty prawne, do których należą:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, 1436);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r. poz. 2151.);
- Ustawa z 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49, 1301);

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939.);
- Ustawa z dnia 20 marca 2025r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r. poz. 620, 1746.);
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1718.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913, 1301, 1665, 1746.);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, 1537, 1739.);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338.);
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024r. poz. 1576, z 2025 r. poz. 619, 1301.);
- Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2025r. poz. 438. 620.);
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335.);
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881, 1019);
- Ustawa z dnia 7 lipca 2023r.o świadczeniu wspierającym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1429, 2760, z 2025 r. poz. 619.).

Oprócz wspomnianych aktów prawnych przy realizacji Strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej czy budownictwa socjalnego.

Uwarunkowania prawne jedynie w części określają zakres niniejszego dokumentu. Zakres Strategii będzie dostosowany do specyficznych potrzeb mieszkańców. Ważne jest, aby dobrze zdiagnozować zagrożenia i zaplanować działania, które przyczynią się do prawidłowego funkcjonowania osób mieszkających w Gminie. Opracowanie kompleksowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ma zapobiegać przeciwnościom dnia codziennego, jak i nagłym sytuacjom kryzysowym.

Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu wykorzystano następujące metody pozyskiwania danych:

DESK RESEARCH Podstawą tej metody są dokumenty statystyki publicznej, sprawozdania, analizy i publikacje, roczniki statystyczne. Przy sporządzaniu diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy wykorzystano dane Urzędu Gminy Wróblew oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie za lata 2022-2024. Ze względu na przełom roku oraz dostępność danych, w niektórych przypadkach wykorzystano dane z innych okresów, co zostało każdorazowo odpowiednio wskazane. Dokument opracowano również w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego z lat 2020-2024, o ile nie zaznaczono inaczej. Ponadto przeanalizowane zostały dokumenty wyższego szczebla pod względem ujęcia w nich Gminy Wróblew. Dane demograficzne pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS mogą różnić się od informacji udostępnianych przez Urząd Gminy Wróblew oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie, ponieważ w procesie ich pozyskiwania wykorzystano różne metody badawcze. W celu oceny stanu istniejącego Gminy zastosowano metodę analizy wskaźnikowej, w której wykorzystane zostały średnie wartości dla gmin powiatu sieradzkiego oraz województwa łódzkiego.

BADANIE ANKIETOWE Element partycypacji społecznej, uwzględnienie udziału mieszkańców w procesie tworzenia strategii. Badania opinii publicznej oparte o kwestionariusz ankietowy, w którym mieszkańcy Gminy pytani byli o ogólne warunki życia i dotyczące ich problemy społeczne. Badanie ankietowe przeprowadzone było od 21 stycznia do 1 lutego 2026 roku. Łącznie wpłynęły 32 wypełnione formularze. Analizę badań wykorzystano podczas opracowywania rozdziału 2.2. Analiza problemów społecznych i zasobów pomocy społecznej.

WARSZTAT POGŁĘBIONY Na spotkaniu o charakterze wywiadu pogłębionego omawiano mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia oraz kierunki działań.

KONSULTACJE SPOŁECZNE Bardzo ważny element partycypacji społecznej, proces dialogu pomiędzy przedstawicielami władz (każdego szczebla - od lokalnych po centralne) a mieszkańcami, mający na celu zebranie głosów mieszkańców i w oparciu o nie podjęcie przez władze optymalnych decyzji w sprawach publicznych. Konsultacje społeczne Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wróblew na lata 2026-2034 zostały przeprowadzone w formie elektronicznej w dniach 02.03 – 13.03 2026 roku. Mieszkańcy mogli wnieść uwagi za pośrednictwem opracowanego formularza.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie wspierali eksperci z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania:

- Irma Kuznetsova – Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego – kierownik Zespołu,
- Iwona Nowacka – Zastępca Dyrektora Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Marcin Najewski – Młodszy Specjalista ds. strategii i rozwoju lokalnego – koordynator projektu.

1.2. ZGODNOŚĆ Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wróblew na lata 2026-2034 ze względu na swój charakter musi opierać się na korespondencji i współzależności z dokumentami strategicznymi na poziomie zarówno Gminy, powiatu sieradzkiego, jak i województwa łódzkiego. Dodatkowo pod uwagę należy również wziąć zapisy wynikające z dokumentów ogólnokrajowych, które wyznaczają trendy i główne kierunki rozwoju polityki społecznej oraz są zgodne z dokumentami europejskimi.

1.2.1. SAMORZĄDOWE DOKUMENTY STRATEGICZNE

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030

Stanowi podstawowy dokument planowania strategicznego rozwoju regionu. Formułuje on wizję rozwoju województwa w sposób następujący:

„HARMONIJNIE ROZWIJAJĄCE SIĘ WOJEWÓDZTWO W CENTRUM POLSKI, PRZYJAZNE RODZINOM, MIESZKAŃCOM MIAST I OBSZARÓW WIEJSKICH. REGION, W KTÓRYM NOWOCZESNA GOSPODARKA IDZIE W PARZE Z OCHRONĄ WALORÓW KULTUROWYCH I PRZYRODNICZYCH.”

W dokumencie wskazano również cel horyzontalny:

„Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzane województwo.”

W oparciu o tak sformułowany cel horyzontalny i wizję określone zostały trzy cele strategiczne.

Tabela 1. Cele strategiczne Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

Obszar	Nazwa celu	Opis celu
Gospodarka	Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka	Celem jest zbudowanie nowoczesnej, innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki województwa łódzkiego, opartej na potencjale MŚP, rozwoju przemysłu 4.0, nauki i badań oraz umiędzynarodowieniu przedsiębiorstw. Efektem ma być wzrost atrakcyjności inwestycyjnej regionu, jakości kapitału ludzkiego i produktywności gospodarki, sprzyjający zatrzymaniu depopulacji i napływowi nowych mieszkańców.
Spółeczeństwo	Obywatelskie społeczeństwo równych szans	Celem jest budowa obywatelskiego społeczeństwa równych szans, w którym wszyscy mieszkańcy województwa łódzkiego mają dostęp do wysokiej jakości życia, usług publicznych, mieszkań, pracy oraz wsparcia sprzyjającego zdrowiu, integracji i aktywności społecznej. Efektem ma być wysoki poziom zaufania, solidarności i tożsamości regionalnej, ograniczenie wykluczenia i ubóstwa oraz wzrost zaangażowania obywatelskiego i kulturalnego mieszkańców.
Przestrzeń	Atrakcyjna i dostępna przestrzeń	Celem jest stworzenie spójnej, zielonej i dostępnej przestrzeni województwa łódzkiego, zapewniającej wysoką jakość środowiska, zrównoważony rozwój miast i obszarów wiejskich oraz odporność na zmiany klimatu. Efektem ma być atrakcyjny region do życia, wypoczynku i inwestowania, dobrze skomunikowany w skali krajowej i europejskiej, wykorzystujący dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe jako czynnik rozwoju.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY WRÓBLEW NA LATA 2025-2034

Dla Gminy Wróblew sformułowano następującą misję rozwoju:

„Gmina Wróblew miejscem:

- otwartym na rozwój,
- przyjaznym mieszkańcom,
- przyciągającym nowych przedsiębiorców,
- szanującym tradycję i kulturę lokalną,
- dbającym o środowisko naturalne.”

„W 2034 roku Gmina Wróblew to przyjazne i bezpieczne miejsce dla mieszkańców w każdym wieku. Wspiera rolników i przedsiębiorców, stawia ekologię na pierwszym miejscu oraz dysponuje dobrze rozwiniętą infrastrukturą komunikacyjną – Do Nas zawsze trafisz!”

Na podstawie analiz wyznaczono następujące cele strategiczne:

- Wymiar przestrzenny – Cel I: Przyjazna i atrakcyjna przestrzeń Gminy Wróblew,
- Wymiar gospodarczy – Cel II: Gmina Wróblew rozwinięta gospodarczo i wspierająca lokalnych rolników,
- Wymiar społeczny – Cel III: Wysoka jakość życia mieszkańców Gminy Wróblew.

Ponadto cele i kierunki ujęte w niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wróblew na lata 2026-2034 będą spójne z zapisami innych dokumentów regionalnych.

1.2.2. KRAJOWE DOKUMENTY STRATEGICZNE

Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030 jest dokumentem ukazującym główne tendencje, wyzwania i schematy rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania Państwa. Najistotniejszym zadaniem Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju jest poprawa jakości życia obywateli. W zgodzie z wykonaną diagnozą przygotowaną na potrzeby sporządzenia Długookresowej Strategii, rozwój Polski winien odbywać się w trzech strategicznych obszarach w sposób równoczesny, które to obszary zostały podzielone na osiem części:

w obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:

- Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna,
- Polska Cyfrowa,
- Kapitał ludzki,
- Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko.

w obszarze równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski:

- Rozwój regionalny,
- Transport.

w obszarze efektywności i sprawności państwa:

- Kapitał społeczny,
- Sprawne państwo.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Celem głównym Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (dalej jako: KSRR) jest efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Dookreśla on zatem II cel szczegółowy SOR – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 będzie realizowany w oparciu o trzy uzupełniające się cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;
- Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;
- Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Narodowy Program Zdrowia 2021-2026

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2026 (dalej jako: NPZ), jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Przy realizacji NPZ niezbędne jest uwzględnienie wpływu skutków zdrowotnych wywołanych przez epidemię COVID-19 na zdrowie populacji. Choroba ta przyczyniła się do największego kryzysu zdrowotnego w Rzeczypospolitej Polskiej po zakończeniu II wojny światowej. Z uwagi na jej specyfikę (niezależnie od konieczności nieustannego jej przeciwdziałania i zwalczania skutków) niezbędne jest zintensyfikowanie działań mających na celu promowanie zdrowia, ograniczanie narażenia na czynniki ryzyka chorób cywilizacyjnych. Epidemia COVID-19, nakładając się na epidemię przewlekłych chorób niezakaźnych, powoduje efekt negatywnej synergii. Tym bardziej istotna jest konieczność podjęcia kompleksowych, a także zgodnych z aktualną wiedzą naukową, interwencji w obszarze zdrowia publicznego, wszelkimi dostępnymi narzędziami.

Cele operacyjne NPZ obejmują:

- Profilaktykę nadwagi i otyłości,
- Profilaktykę uzależnień,
- Promocję zdrowia psychicznego,
- Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne,
- Wyzwania demograficzne.

Strategia Rozwoju Usług Społecznych polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)

Strategia Rozwoju Usług Społecznych do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) jest kluczowym dokumentem wyznaczającym kierunki polityki publicznej państwa w obszarze rozwoju i integracji usług społecznych. Odpowiada na współczesne wyzwania demograficzne, społeczne i zdrowotne, koncentrując się na zwiększeniu dostępności wysokiej jakości usług środowiskowych oraz wspieraniu niezależnego i godnego życia osób wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu.

Strategia zakłada stopniowe przechodzenie od modelu wsparcia instytucjonalnego do zintegrowanych, zindywidualizowanych form pomocy realizowanych w społeczności lokalnej, w tym rozwoju mieszkań wspomaganych, usług środowiskowych i działań profilaktycznych. Istotną rolę przypisuje się pracy socjalnej jako narzędziu integracji społecznej oraz zapobieganiu wykluczeniu, w tym bezdomności.

Dokument podkreśla znaczenie koordynacji działań międzysektorowych, wzmocnienia roli samorządów i Centrów Usług Społecznych oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi. Realizacja Strategii przyczynia się do ograniczenia ubóstwa, poprawy jakości życia mieszkańców oraz budowy spójnego i nowoczesnego systemu usług społecznych.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030

Cel główny Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 stanowi wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków, który odnosi się do zagadnień jednego z obszarów wpływających na osiągnięcie celów SOR: Kapitał ludzki i społeczny. Jest on również powiązany z realizacją działań wskazanych w poszczególnych obszarach dla wszystkich trzech celów szczegółowych Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Cel główny doprecyzowują trzy cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne;
- Cel szczegółowy 2: Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich;
- Cel szczegółowy 3: Zwiększenie wykorzystania potencjału kulturowego i kreatywnego dla rozwoju.

Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej (KPRES) do 2030 roku. Ekonomia solidarności społecznej

Działania przewidziane w KPRES ujęto w czterech obszarach tematycznych:

- Solidarna wspólnota lokalna. Obszar ten dotyczy współpracy podmiotów ekonomii społecznej z administracją publiczną, a w szczególności samorządową. Przewidziane w nim działania pozwolą zmienić zasady współpracy między samorządem a podmiotami ekonomii

społecznej tak, aby mieszkańcy wspólnot samorządowych mieli dostęp do lepiej zaplanowanych i dopasowanych do indywidualnych potrzeb usług społecznych, świadczonych w szczególności przez podmioty działające lokalnie,

- Solidarny rynek pracy. W tym obszarze zebrane zostały działania dotyczące reintegracji społecznej i zawodowej realizowanej przez różne podmioty ekonomii społecznej (np.: CIS, KIS, WTZ, ZAZ przedsiębiorstwa społeczne). Określone zostały również warunki niezbędne do uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz najważniejsze instrumenty wsparcia zatrudnienia w tych podmiotach. Wszystkie te działania przyczynią się do zwiększenia szans na pracę i pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznym dla osób w szczególnej sytuacji życiowej (np. bezrobotnych, niepełnosprawnych, ubogich),
- Konkurencyjna przedsiębiorczość społeczna. Obszar ten obejmuje działania, dzięki którym podmioty ekonomii społecznej będą mogły efektywniej konkurować z innymi przedsiębiorcami i wzmacniać swoją samodzielność. Dzięki temu bardziej stabilne będą miejsca pracy tworzone w tych podmiotach. W KPRES przewidziano m.in. dedykowane dla podmiotów ekonomii społecznej wsparcie doradcze, pożyczki, a także działania wspierające powstawanie sieci i partnerstw,
- Solidarne społeczeństwo. W tym obszarze znalazły się działania edukacyjne i promujące ekonomię społeczną. Będą one skierowane w szczególności do osób młodych. Ponadto przewidziano także upowszechnianie wiedzy o ekonomii społecznej wśród przedstawicieli władz publicznych.

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030

Głównym celem przyjętej polityki publicznej w perspektywie do roku 2030 jest redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

Określone w dokumencie priorytety i działania koncentrują się na obszarach:

- przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży,
- przeciwdziałania bezdomności,
- rozwijania usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- wspierania osób i rodzin poprzez działania instytucji pomocy społecznej oraz działania podmiotów ekonomii społecznej,

- wspierania integracji cudzoziemców poprzez rozwój usług społecznych dla migrantów oraz ich integracji na rynku pracy.

Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 (część szczegółowa)

Zintegrowana Strategia Umiejętności (dalej jako: ZSU) została opracowana z uwzględnieniem: wymogów wynikających z Umowy Partnerstwa, rekomendacji raportu „Strategia Umiejętności OECD: Polska” oraz założeń Nowego Europejskiego Programu na rzecz Umiejętności.

Obszary oddziaływania w ramach ZSU 2030 (część szczegółowa):

- Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych,
- Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry zarządzające,
- Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące,
- Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną,
- Rozwijanie i wykorzystanie umiejętności w miejscu pracy,
- Doradztwo zawodowe,
- Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną,
- Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności.

Każdy z obszarów oddziaływania zawiera tematy i kierunki działań, a także katalog podmiotów, które będą zaangażowane w realizację strategii. ZSU stanowi ramy strategiczne polityki na rzecz rozwoju umiejętności niezbędnych do wzmocnienia kapitału społecznego, włączenia społecznego, wzrostu gospodarczego i osiągnięcia wysokiej jakości życia.

Narodowy Program Mieszkaniowy

Narodowy Program Mieszkaniowy to dokument strategiczno-programowy, który wyznacza główne kierunki realizacji polityki mieszkaniowej państwa w perspektywie do 2030 r. Program określa priorytety polityki mieszkaniowej państwa oraz podstawowe narzędzia służące rozwiązywaniu problemów mieszkaniowych w Polsce. Nie koncentruje się przy tym wyłącznie na zachętach w postaci publicznego finansowania inicjatyw promieszkaniowych. Z uwagi na różnorodne wyzwania stojące przed władzami publicznymi i innymi podmiotami działającymi na rzecz rozwoju zasobów mieszkaniowych, Program przewiduje rozwiązania umożliwiające zaangażowanie w cel poprawy dostępności mieszkań i warunków zamieszkiwania potencjału całego rynku mieszkaniowego, zarówno inwestorów publicznych, jak i prywatnych.

RAPORT POLSKA 2030

Raport „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe” wskazuje wyzwania w perspektywie do 2030 roku:

- wzrost i konkurencyjność,
- sytuacja demograficzna,
- wysoka aktywność zawodowa oraz adaptacyjność zasobów pracy,
- odpowiedni potencjał infrastruktury,
- bezpieczeństwo energetyczno-klimatyczne,
- gospodarka oparta na wiedzy i rozwój kapitału intelektualnego,
- solidarność i spójność regionalna,
- poprawa spójności społecznej,
- sprawne państwo,
- wzrost kapitału społecznego Polski.

Wskazuje się również na pięć kluczowych czynników rozwoju kraju w perspektywie 2030 roku:

- warunki dla szybkiego wzrostu inwestycji,
- wzrost aktywności zawodowej i mobilności Polaków,
- rozwój produktywności i innowacyjności,
- efektywna dyfuzja rozwoju w wymiarze regionalnym i społecznym,
- wzmocnienie kapitału społecznego i sprawności państwa.

Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2021-2030

Dokument ten, oparty na zasadzie solidarności i pomocy, ma zapewnić niezależne funkcjonowanie Osób z Niepełnosprawnościami oraz dostępność komunikacyjną.

Wyznaczono następujące obszary priorytetowe:

- niezależne życie,
- dostępność,
- edukacja,
- praca,
- warunki życia i ochrona socjalna,
- zdrowie,
- budowanie świadomości,
- koordynacja.

Strategia obejmuje również 130 działań operacyjnych z konkretnymi wskaźnikami.

W aspekcie wzmocnienia kapitału społecznego szczególnie istotne są działania zmierzające do zwiększenia spójności społecznej. Instrumenty polityki społecznej powinny być nastawione przede wszystkim na likwidację bądź minimalizację przyczyn wykluczenia. Ważna jest integracja społeczna i ekonomiczna. Należy podjąć działania, które będą częścią aktywnej polityki społecznej, a osoby dotknięte dysfunkcjami i deficytami będą miały szansę w pełni uczestniczyć w codziennym życiu ogółu społeczeństwa.

1.2.3. UNIJNE DOKUMENTY STRATEGICZNE

Europejski filar praw socjalnych opiera się na 20 podstawowych zasadach uporządkowanych według trzech następujących kategorii:

- równe szanse i dostęp do zatrudnienia,
- uczciwe warunki pracy,
- ochrona socjalna i integracja społeczna.

Ostatnia, trzecia kategoria dotyczy spraw związanych z pomocą społeczną, znajdują się w niej następujące filary:

- I. opieka nad dziećmi i wsparcie dla dzieci,
- II. ochrona socjalna,
- III. świadczenia dla bezrobotnych,
- IV. minimalny dochód,
- V. świadczenia emerytalne i renty,
- VI. służba zdrowia,
- VII. integracja osób z niepełnosprawnościami,
- VIII. opieka długoterminowa,
- IX. mieszkalnictwo i pomoc dla osób w kryzysie bezdomności.
- X. dostęp do niezbędnych usług.

Wdrażanie zasad i praw określonych w ramach europejskiego filaru praw socjalnych ma zapewnić większe włączenie społeczne wszystkich obywateli Unii Europejskiej. Włączenie społeczne było jednym z jedenastu priorytetów polityki spójności w okresie 2014-2020. Aspekt włączenia społecznego jest obecny również w programie EFS+ (Europejski Fundusz Społeczny) na lata 2021-2027. Został on wzmocniony dzięki połączeniu FEAD (Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym) i EFS. Umożliwi to łatwiejsze łączenie zapewniania pomocy żywnościowej i materialnej ze wsparciem na rzecz włączenia społecznego.

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

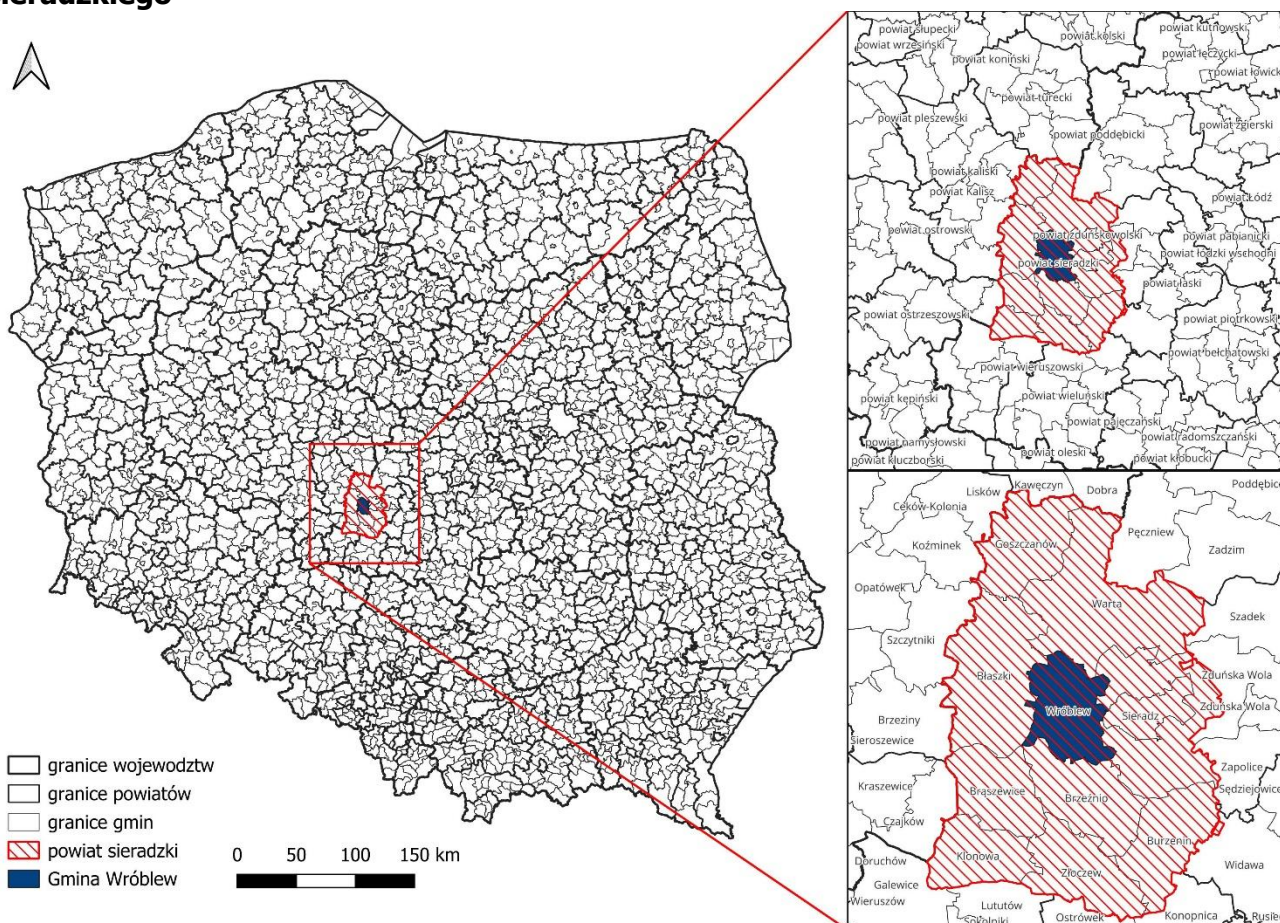
2.1. SPOŁECZNO-GOSPODARCZA CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.1.1. INFORMACJE OGÓLNE I POŁOŻENIE

Gmina Wróblew jest Gminą wiejską zlokalizowaną w zachodniej części województwa łódzkiego, w obrębie powiatu sieradzkiego. Siedziba władz samorządowych mieści się w centralnej części Wróblewa. Powierzchnia Gminy wynosi 112,7 km², z czego 90,9% stanowią użytki rolne, 4,3% pokrywają tereny leśne, a pozostałe grunty około 4,8%. Według stanu na koniec 2024 roku liczba mieszkańców wynosiła 5 859 osób, co odpowiadało 5% populacji całego powiatu sieradzkiego, przy gęstości zaludnienia kształtującej się na poziomie 52 osób na km².

Gmina graniczy od północy z gminą Warta (powiat sieradzki), od wschodu z gminami Sieradz (gmina miejska) i Sieradz (gmina wiejska), od południa z gminami Brzeźno i Brąszewice, natomiast od zachodu z gminą Błaszki. Teren Gminy został podzielony na następujące 24 sołectwa: Bliźniew, Charłupia Wielka, Dąbrówka, Drążna, Dziebędów, Gęsówka, Inczew, Józefów, Kobierzycko, Kościerzyn, Ocina, Oraczew, Próchna, Rakowice, Rowy, Sadokrzyce, Sędzice, Słomków Mokry, Słomków Suchy, Smardzew, Tubądzin, Tworkowizna, Wąglczew, Wróblew.

Rysunek 1. Położenie Gminy Wróblew na tle kraju, powiatów sąsiednich oraz powiatu sieradzkiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Zgodnie z Klasyfikacją funkcjonalną gmin Polski na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego Śleszyńskiego i Komornickiego, Gmina Wróblew zaliczona została do grupy gmin o intensywnych funkcjach rolniczych. W przypadku badanej jednostki zakwalifikowanie do tej grupy wynika przede wszystkim z wysokiego udziału użytków rolnych w strukturze użytkowania gruntów, dominacji rolnictwa jako podstawowej funkcji gospodarczej oraz relatywnie niskiego poziomu urbanizacji i koncentracji funkcji pozarolniczych. Istotne znaczenie ma również rozproszona zabudowa, niewielka presja inwestycyjna oraz struktura lokalnej gospodarki oparta głównie na produkcji rolnej i działalnościach z nią powiązanych.

Układ komunikacyjny Gminy Wróblew ma istotne znaczenie dla codziennego funkcjonowania mieszkańców, w szczególności w zakresie dostępu do pracy, edukacji, usług publicznych oraz opieki zdrowotnej. Przez obszar Gminy przebiega droga krajowa nr 12, która zapewnia dogodne połączenia z ośrodkami ponadlokalnymi, w tym z miastem Sieradz oraz innymi częściami regionu. Uzupełnieniem układu drogowego jest sieć dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, umożliwiająca obsługę ruchu lokalnego oraz połączenia pomiędzy poszczególnymi miejscowościami Gminy. Dostępność komunikacyjna Gminy Wróblew względem głównych ośrodków miejskich regionu należy ocenić jako relatywnie dobrą. Dojazd do Sieradza, który pełni funkcję lokalnego centrum usługowego i administracyjnego, zajmuje około 12 minut, natomiast do Łodzi około 1 godziny. Takie położenie sprzyja dojazdowi do pracy oraz korzystaniu z oferty edukacyjnej i usługowej większych miast.

Istotnym elementem systemu transportowego jest infrastruktura kolejowa. Przez północną część Gminy przebiega magistrala kolejowa, a stacja Sędzice w miejscowości Słomków Suchy umożliwia mieszkańcom korzystanie z połączeń kolejowych m.in. do Sieradza, Łodzi oraz innych dużych miast. Jednocześnie linia kolejowa stanowi barierę przestrzenną w przemieszczaniu się wewnątrz Gminy, powodując utrudnienia komunikacyjne w miejscowościach położonych po jej obu stronach, szczególnie w godzinach zwiększonego natężenia ruchu.

Gmina Wróblew nie organizuje własnego publicznego transportu zbiorowego. Obsługę komunikacyjną zapewnia przewoźnik zewnętrzny, którego oferta skierowana jest głównie do uczniów oraz osób dojeżdżających do pracy, przede wszystkim w kierunku Sieradza. Gmina finansuje bilety miesięczne dla uczniów szkół podstawowych, co ogranicza ryzyko wykluczenia transportowego dzieci i młodzieży.

Jednocześnie ograniczona liczba połączeń oraz ich koncentracja na wybranych trasach mogą stanowić istotną barierę mobilności dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz mieszkańców oddalonych miejscowości. W warunkach rozproszonej zabudowy i postępującego starzenia się społeczeństwa niewystarczająca dostępność transportu może utrudniać dostęp do usług zdrowotnych, instytucji publicznych oraz aktywności społecznej, zwiększając ryzyko wykluczenia komunikacyjnego.

Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej jest zadaniem własnym Gminy, nałożonym przez ustawę z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 725).

Polityka mieszkaniowa Gminy Wróblew prowadzona jest na podstawie uchwały nr VII/62/25 Rady Gminy Wróblew z dnia 26 lutego 2025 r. w sprawie uchwalenia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy na lata 2025-2029”. Program ten określa kierunki działań Gminy w zakresie gospodarowania zasobem mieszkaniowym, w tym prognozę jego wielkości i stanu technicznego, zasady polityki czynszowej, sposób zarządzania lokalami oraz źródła finansowania. Zgodnie z zapisami Programu mieszkaniowy zasób Gminy Wróblew obejmuje dwa lokale mieszkalne zlokalizowane w budynku przy ul. Kościerzyn 15A, o łącznej powierzchni 149,86 m². Lokale te charakteryzują się dobrym stanem technicznym oraz wyposażeniem w podstawowe instalacje: elektryczną, wodociągową i kanalizacyjną. Działania Gminy w latach obowiązywania Programu koncentrują się na utrzymaniu istniejącego zasobu w stanie niepogorszonym, poprzez realizację bieżących, drobnych prac remontowych, uzależnionych od dostępnych środków finansowych. Na dzień przyjęcia Programu z mieszkaniowego zasobu Gminy nie wydzielono lokali socjalnych. W celu zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej planuje się przeprowadzenie analizy możliwości modernizacji budynku w Charłupi Wielkiej i jego przekształcenia na budynek mieszkalny z lokalami socjalnymi. W przypadku braku ekonomicznego uzasadnienia dla takiego rozwiązania, Gmina przewiduje budowę nowych lokali socjalnych na nieruchomości położonej w Charłupi Wielkiej.

2.1.2. DEMOGRAFIA

Czynniki demograficzne odgrywają fundamentalną rolę w kształtowaniu dynamiki oraz kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego jednostek terytorialnych. Zmiany liczby ludności oddziałują nie tylko na wielkość i strukturę kapitału ludzkiego, determinując potencjał lokalnego rynku pracy, lecz także na intensywność i zróżnicowanie relacji społecznych, które stanowią istotny element budowy kapitału społecznego. W konsekwencji prognozy demograficzne stanowią podstawowe narzędzie planistyczne, umożliwiające władzom samorządowym formułowanie długofalowych działań rozwojowych oraz kształtowanie strategicznych kierunków polityki lokalnej.

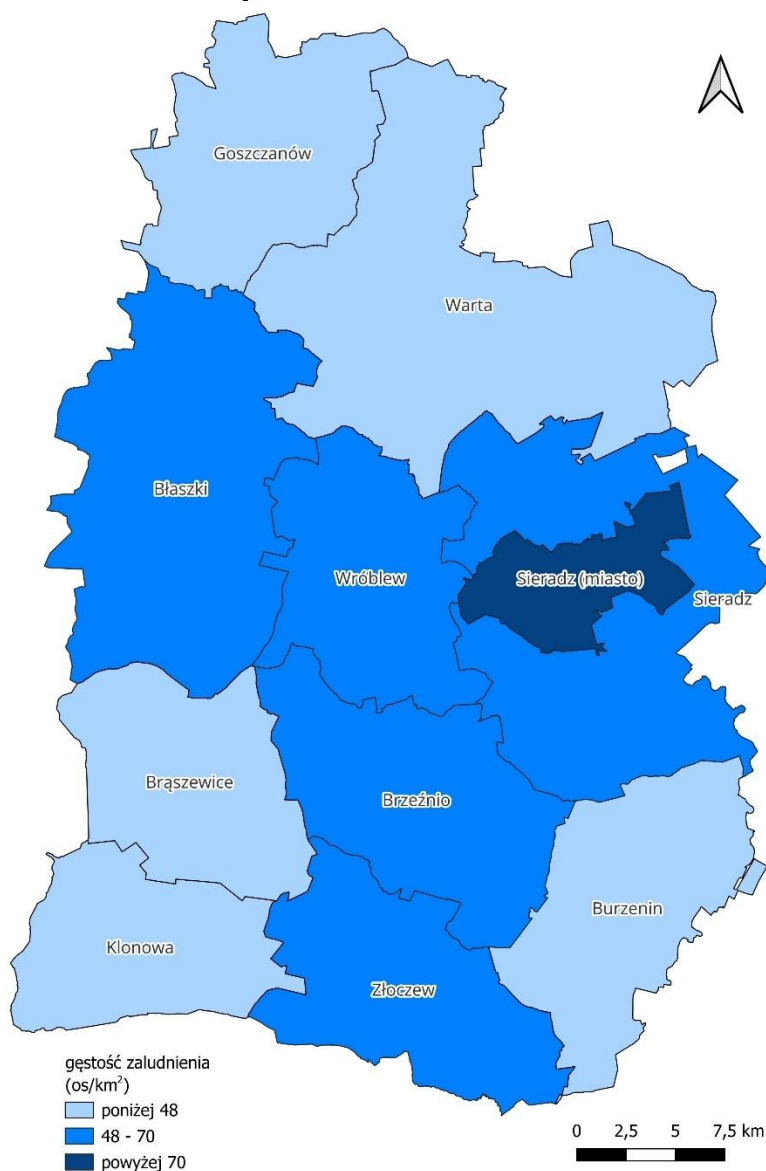
Analiza sytuacji demograficznej w Gminie Wróblew przeprowadzona została na podstawie danych BDL GUS, które mogą się nieznacznie różnić od danych gminnej ewidencji ludności. Przyczyn tych rozbieżności upatrywać należy w stosowaniu odmiennych metodologii obliczeń. W GUS bilanse liczby ludności w Gminach opracowane są w oparciu o wyniki Narodowych Spisów Powszechnych z uwzględnieniem zmian spowodowanych ruchem naturalnym (urodzeniami i zgonami), migracjami ludności (na pobyt stały i czasowy) oraz przemieszczeniami związanymi ze zmianami

administracyjnymi. Dane o zarejestrowanych urodzeniach i zgonach pochodzą z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, a źródłem danych o zameldowaniach na pobyt stały w Gminie jest rejestr PESEL (od 2006 roku). Mimo niewielkich rozbieżności pomiędzy gminną ewidencją a danymi GUS, analiza pozwala na zbadanie trendów i prognozowanie zmian w strukturze demograficznej.

Poniższa rycina prezentuje gęstość zaludnienia w obrębie powiatu sieradzkiego. Według danych GUS w 2024 roku najniższą liczbą mieszkańców w relacji do zajmowanej powierzchni odznaczały się gminy Klonowa (29 os./km²), Brąszewice (40 os./km²) i Goszczanów (41 os./km²). Najwyższą gęstością zaludnienia odznaczały się natomiast miasto Sieradz (751 os./km²) oraz gmina Błaszki (69 os./km²). Gmina Wróblew, z gęstością zaludnienia na poziomie 52 os./km², plasowała się poniżej średniej dla powiatu, co potwierdza jej wyraźnie wiejski charakter i rozproszoną strukturę osadniczą.

Rysunek 2. Gęstość zaludnienia w powiecie sieradzkim w 2024 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii oraz Banku Danych Lokalnych GUS.

Poniższa tabela prezentuje zmiany liczby ludności na obszarze powiatu sieradzkiego w latach 2020-2024. W analizowanym okresie liczba mieszkańców omawianego obszaru zmniejszyła się z 114 150 do 110 665 osób, co oznacza spadek o ok. 3,1%. Przekłada się to na średnioroczne tempo zmian na poziomie ok. 99,2%, a więc średni roczny ubytek ludności rzędu 0,8% w powiecie sieradzkim. W latach 2020-2024 liczba osób zamieszkujących Gminę Wróblew zmniejszyła się z 5 991 do 5 859. W tym czasie roczna średnia dynamika zmiany liczby ludności kształtowała się tam na poziomie 99,4%. W 2024 roku mieszkańcy Gminy Wróblew stanowili 5% ogółu ludności zamieszkującej obszar powiatu sieradzkiego. W analizowanym okresie jedynie dwie jednostki samorządowe w powiecie liczyły mniej mieszkańców i były to gminy Brąszewice oraz Klonowa.

Tabela 2. Zmiany liczby ludności w powiecie sieradzkim w latach 2020-2024

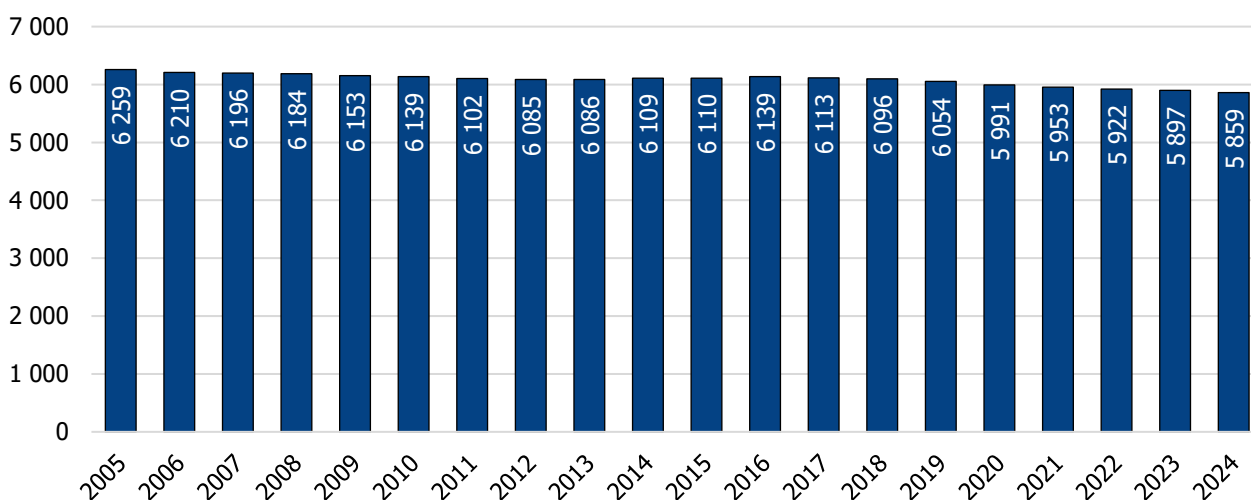
JST	2020	2021	2022	2023	2024	udział w 2024 r.	średnia dynamika
powiat sieradzki	114 150	113 195	112 350	111 477	110 665	100%	99,2%
miasto Sieradz	40 141	39 641	39 158	38 729	38 299	35%	98,8%
gmina Błaszki	14 255	14 120	14 022	13 938	13 822	12%	99,2%
gmina Brąszewice	4 388	4 362	4 336	4 316	4 307	4%	99,5%
Gmina Brzeźno	6 154	6 169	6 175	6 160	6 153	6%	100,0%
gmina Burzenin	5 369	5 304	5 285	5 255	5 216	5%	99,3%
gmina Goszczanów	5 226	5 182	5 137	5 059	4 990	5%	98,9%
gmina Klonowa	2 797	2 783	2 784	2 741	2 715	2%	99,3%
gmina Sieradz	10 682	10 750	10 779	10 801	10 843	10%	100,4%
gmina Warta	12 149	12 015	11 904	11 798	11 719	11%	99,1%
Gmina Wróblew	5 991	5 953	5 922	5 897	5 859	5%	99,4%
gmina Złoczew	6 998	6 916	6 848	6 783	6 742	6%	99,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Poniższa tabela prezentuje zmiany liczby mieszkańców Gminy Wróblew w latach 2005-2024. W analizowanym okresie dominował ogólny trend spadkowy, jednak nie miał on charakteru jednolitego. Po spadkach liczby ludności w latach 2005-2012, w latach 2013-2018 odnotowano krótkotrwałą stabilizację oraz niewielki wzrost liczby mieszkańców. Od 2019 roku ponownie obserwowany jest systematyczny spadek liczby ludności, w wyniku którego populacja Gminy zmniejszyła się z 6 259 osób w 2005 roku do 5 859 osób w 2024 roku.

Rysunek 3. Liczba ludności w Gminie Wróblew w latach 2005-2024

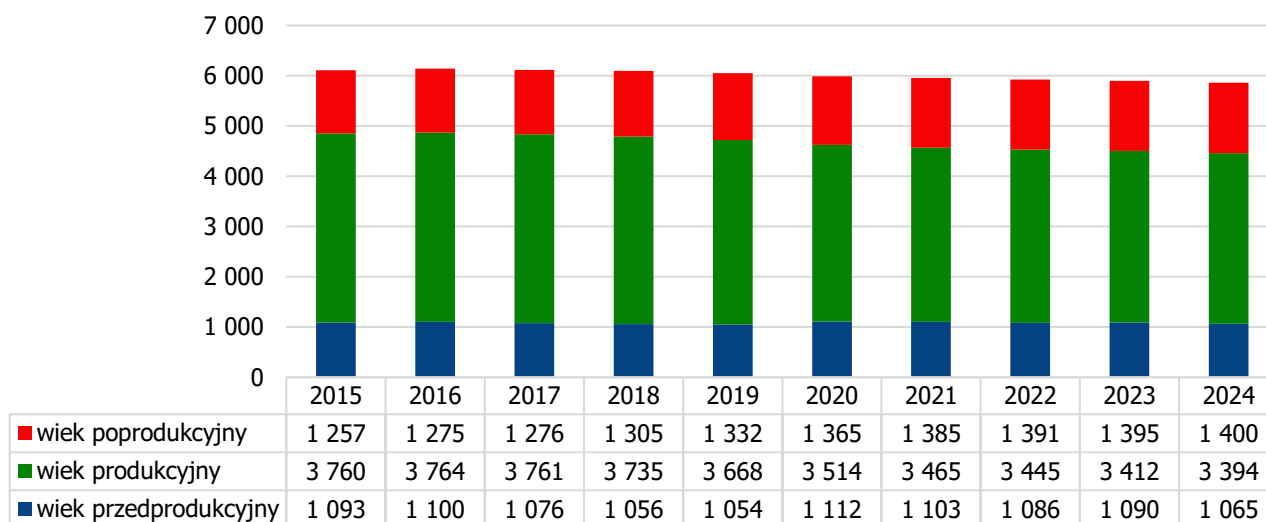

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W latach 2015-2024 w Gminie Wróblew obserwowane były istotne zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku. W analizowanym okresie liczba osób w wieku przedprodukcyjnym uległa niewielkiemu zmniejszeniu z 1 093 w 2015 roku do 1 065 w 2024 roku, przy jednoczesnych krótkookresowych wahaniach w poszczególnych latach. Znacznie wyraźniejszy spadek odnotowano w grupie osób w wieku produkcyjnym, której liczebność zmniejszyła się z 3 760 do 3 394 osób. Odmienna tendencja wystąpiła w przypadku ludności w wieku poprodukcyjnym, której liczba systematycznie rosła w całym analizowanym okresie, zwiększając się z 1 257 osób w 2015 roku do 1 400 w 2024 roku. Przez cały analizowany okres liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym była wyższa niż liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, co wskazuje na postępujący proces starzenia się struktury demograficznej Gminy. Utrzymujące się trendy demograficzne sugerują, że w kolejnych latach proces starzenia się społeczeństwa w Gminie Wróblew będzie się pogłębiał, co może generować rosnące wyzwania dla lokalnego rynku pracy, systemu zabezpieczenia społecznego oraz rozwoju usług społecznych i zdrowotnych.

Rysunek 4. Zmiany struktury ludności według ekonomicznych grup wieku w Gminie Wróblew w latach 2015-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na kształtowanie się liczby ludności w jednostkach samorządu terytorialnego oddziałują dwa zasadnicze czynniki: przyrost naturalny oraz saldo migracji. Przyrost naturalny definiowany jest jako różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów, natomiast saldo migracji oznacza różnicę pomiędzy liczbą osób, które w danym okresie zameldowały się na terenie Gminy, a liczbą osób, które dokonały wymeldowania. W celu zapewnienia porównywalności danych pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, wartości przyrostu naturalnego oraz salda migracji przelicza się na 1 000 mieszkańców.

Na tle jednostek powiatu sieradzkiego oraz województwa łódzkiego przyrost naturalny w Gminie Wróblew w 2024 roku kształtował się na bardzo niekorzystnym poziomie i wyniósł -6,46 na 1 tys. mieszkańców. Wartość ta była niższa zarówno od średniej dla powiatu sieradzkiego (-5,02), jak i zbliżona do średniej wojewódzkiej (-6,45), co wskazuje na nasilone procesy depopulacyjne w Gminie. Analiza średniej zmiany wskaźnika przyrostu naturalnego od 2020 roku potwierdza utrzymywanie się niekorzystnych tendencji demograficznych. W Gminie Wróblew średnia zmiana wyniosła -0,86, co oznacza pogłębianie się ujemnego przyrostu naturalnego w kolejnych latach. W porównaniu z innymi gminami powiatu, tempo pogarszania się sytuacji demograficznej w Gminie Wróblew należało do relatywnie wysokich, ustępując jedynie gminom Klonowa i Brąszewice.

W zakresie migracji w 2024 roku najbardziej niekorzystna sytuacja wystąpiła w gminie Goszczanów, gdzie saldo migracji osiągnęło poziom -7,0 na 1 tys. mieszkańców, a także w mieście Sieradz (-5,9). Dla porównania, średnia wartość salda migracji w powiecie sieradzkim wyniosła -2,8, co wskazuje na ogólnie ujemne saldo przepływów ludności w skali powiatu. Na tym tle Gmina Wróblew charakteryzowała się relatywnie mniej niekorzystną sytuacją migracyjną, ze wskaźnikiem salda

migracji na poziomie -0,3 na 1 tys. mieszkańców, zbliżonym do wartości odnotowanej w gminie Żłoczew. Jednocześnie średnia zmiana wskaźnika salda migracji od 2020 roku w Gminie Wróblew wyniosła -0,53, co wskazuje na stopniowe pogarszanie się bilansu migracyjnego w ostatnich latach. W ujęciu regionalnym saldo migracji w województwie łódzkim w 2024 roku było również ujemne i wyniosło -0,6, jednak jego średnia zmiana od 2020 roku miała charakter dodatni (0,03), co może świadczyć o stopniowej stabilizacji procesów migracyjnych w skali regionu. Zróżnicowanie przestrzenne wskaźników migracyjnych w powiecie sieradzkim należy wiązać m.in. z odmienną dostępnością komunikacyjną, bliskością ośrodków miejskich oraz zróżnicowaną ofertą rynku pracy i usług.

Tabela 3. Przyrost naturalny oraz saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w 2024 roku wraz ze średnią zmianą wskaźników od 2020 roku w Gminie Wróblew na tle gmin powiatu sieradzkiego i województwa łódzkiego

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2024 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2020 r.	2024 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2020 r.
województwo łódzkie	-6,45	-0,08	-0,60	0,03
powiat sieradzki	-5,02	-0,13	-2,80	0,10
miasto Sieradz	-6,14	0,15	-5,90	0,35
gmina Błaszki	-4,76	-0,35	-4,30	-0,13
gmina Brąszewice	-2,78	-0,87	0,90	1,43
Gmina Brzeźno	-2,12	0,41	0,50	-0,05
gmina Burzenin	-5,53	-0,78	-1,30	0,43
gmina Goszczanów	-3,38	0,16	-7,00	-0,43
gmina Klonowa	-6,25	-1,03	-3,70	-1,38
gmina Sieradz	-3,42	-0,79	4,90	-1,00
gmina Warta	-4,84	0,69	-2,50	0,23
Gmina Wróblew	-6,46	-0,86	-0,30	-0,53
gmina Żłoczew	-5,17	-0,54	-0,30	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Grupą, która ma istotny wpływ na rozwój demograficzny i gospodarczy danego obszaru, są osoby w wieku 25-34 lat. Ta grupa jest szczególnie ważna, ponieważ wiąże się z wyższym prawdopodobieństwem założenia rodziny, dokonania wyboru „miejsca do życia”, zakupu mieszkania oraz podjęcia stałej pracy.

W Gminie Wróblew w latach 2020-2024 udział ludności w wieku 25-34 lat w ogólnej liczbie mieszkańców zmniejszył się z 13,39% do 12,49%, co oznacza spadek o 0,9 punktu procentowego. Podobna tendencja wystąpiła w powiecie sieradzkim, gdzie udział tej grupy wiekowej obniżył się z 12,94% do 11,61%, a także w województwie łódzkim, w którym wskaźnik ten zmniejszył się

z 12,64% do 11,23%. Równocześnie obserwowany jest wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w relacji do ludności w wieku produkcyjnym, co wskazuje na postępujący proces starzenia się społeczeństwa. W Gminie Wróblew relacja ta wzrosła w analizowanym okresie z 30,2% do 32,6%, czyli o 2,4 punktu procentowego. W powiecie sieradzkim odnotowano wzrost z 29,1% do 33,2%, natomiast w województwie łódzkim z 32,1% do 36,2%. Na tle powiatu i województwa zmiany te w Gminie Wróblew miały łagodniejszy przebieg, co wskazuje na relatywnie korzystniejszą dynamikę procesów demograficznych. Tendencje te potwierdzają jednak narastające wyzwania demograficzne, które w kolejnych latach mogą generować zwiększone obciążenia dla lokalnego rynku pracy, systemu ochrony zdrowia oraz polityki społecznej. Szczegółowe dane zaprezentowano w tabeli.

Tabela 4. Zmiany wybranych wskaźników struktury wiekowej ludności w latach 2020-2024 – Gmina Wróblew na tle powiatu i województwa

JST	mieszkańcy w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem (%)			ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym (%)		
	2020	2024	dynamika	2020	2024	dynamika
województwo łódzkie	12,64	11,23	89%	32,10	36,20	113%
powiat sieradzki	12,94	11,61	90%	29,10	33,20	114%
Gmina Wróblew	13,39	12,49	93%	30,20	32,60	108%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.1.3. RYNEK PRACY

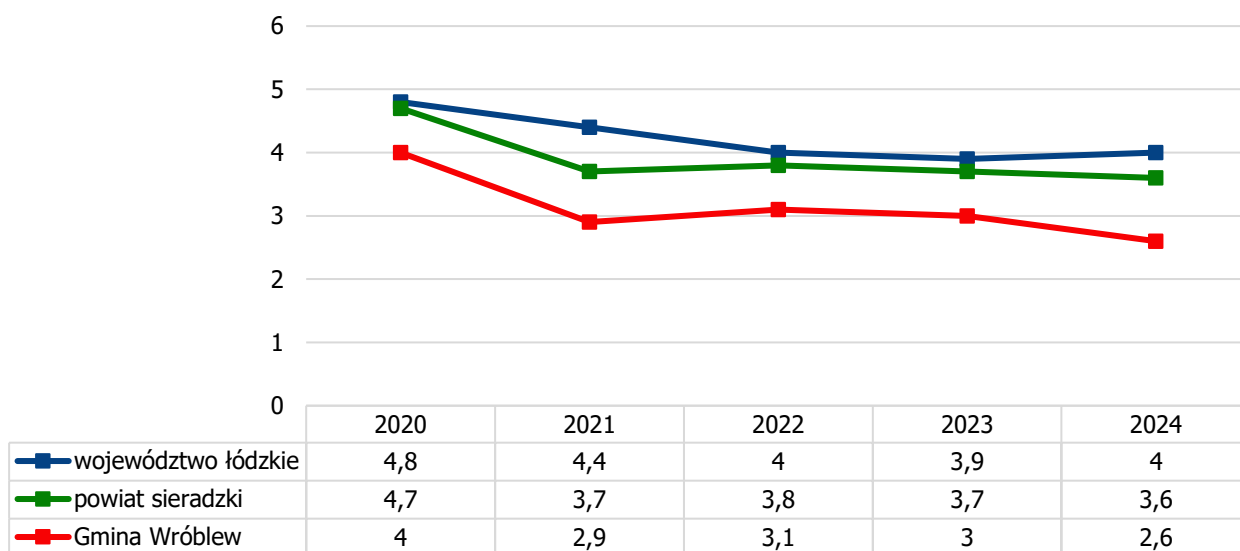
Rynek pracy stanowi jeden z kluczowych determinantów dynamiki i kierunków rozwoju gospodarczego jednostek samorządu terytorialnego. Dostępność stabilnych miejsc zatrudnienia, w powiązaniu z poziomem satysfakcji z wykonywanej pracy, bezpośrednio oddziałuje na jakość życia mieszkańców oraz atrakcyjność osiedleńczą Gminy. Wzrost stopy bezrobocia jest natomiast wskaźnikiem niekorzystnych zjawisk na lokalnym rynku pracy. Zgodnie z definicją osoba bezrobotna to osoba, która ukończyła 18. rok życia, nie osiągnęła jeszcze wieku emerytalnego, pozostaje bez zatrudnienia i nie prowadzi działalności zarobkowej, a jednocześnie jest zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy oraz aktywnie poszukuje pracy. Utrzymujące się na wysokim poziomie lub długotrwałe bezrobocie generuje dodatkowe problemy społeczne, takie jak ubóstwo, uzależnienia czy przestępczość, negatywnie wpływając na stabilność społeczną i gospodarczą regionu.

Analiza danych dotyczących Gminy Wróblew wskazuje, że w latach 2020-2024 udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w relacji do populacji w wieku produkcyjnym był konsekwentnie niższy niż średnia zarówno dla powiatu sieradzkiego, jak i województwa łódzkiego. W 2020 roku wskaźnik bezrobocia w Gminie Wróblew wyniósł 4,0%, wobec 4,7% w powiecie sieradzkim i 4,8%

w skali województwa. Najwyższy poziom bezrobocia w analizowanym okresie odnotowano w 2020 roku, co było związane z negatywnymi skutkami kryzysu gospodarczego wywołanego pandemią COVID-19. W kolejnych latach obserwowano systematyczny spadek wartości wskaźnika, który w 2024 roku osiągnął poziom 2,6%, podczas gdy w powiecie sieradzkim wyniósł 3,6%, a w województwie łódzkim 4,0%. Tendencja ta potwierdza relatywnie korzystną sytuację na lokalnym rynku pracy oraz zdolność Gminy Wróblew do szybkiej adaptacji do zmieniających się uwarunkowań gospodarczych. Relatywnie niski poziom bezrobocia można jednocześnie wiązać z rolniczym charakterem Gminy, który sprzyja utrzymywaniu aktywności zawodowej mieszkańców.

Wykres 1. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Wróblew na tle średniej gmin powiatu i województwa w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Poniższa tabela prezentuje strukturę bezrobocia w powiecie sieradzkim na koniec 2025 roku. W analizowanym okresie zarejestrowanych było 2 795 osób bezrobotnych, z czego 1 284 stanowiły kobiety. Analiza czasu pozostawania bez pracy wskazuje, że najliczniejszą grupę stanowiły osoby pozostające bez zatrudnienia od 6 do 12 miesięcy (572 osoby, w tym 247 kobiet) oraz powyżej 24 miesięcy (514 osób, w tym 255 kobiet). Znaczący udział miały również osoby bezrobotne od 3 do 6 miesięcy (519 osób, w tym 234 kobiety) oraz od 1 do 3 miesięcy (455 osób, w tym 194 kobiety), co wskazuje na istotny udział zarówno bezrobocia krótkookresowego, jak i długotrwałego.

Pod względem struktury wieku wśród bezrobotnych dominowały osoby w wieku 25-34 lat (678 osób, w tym 379 kobiet) oraz 35-44 lat (668 osób, w tym 322 kobiety). Liczną grupę stanowiły również osoby w wieku 45-54 lat (570 osób, w tym 246 kobiet). Mniejszy udział dotyczył osób najmłodszych (18-24 lata) oraz osób w wieku 60 lat i więcej.

Analizując poziom wykształcenia osób bezrobotnych, największy udział miały osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niższym (751 osób, w tym 264 kobiety) oraz z zasadniczym zawodowym/branżowym (719 osób, w tym 275 kobiet). Istotną grupę stanowiły także osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym (561 osób, w tym 279 kobiet) oraz średnim ogólnokształcącym (434 osoby, w tym 259 kobiet). Najmniej liczną grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem wyższym (330 osób), przy czym kobiety dominowały zarówno w tej grupie, jak i wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Szczegółowe dane zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 5. Struktura bezrobotnych w powiecie sieradzkim w 2025 roku (stan na 31 grudnia 2025 r.)

	Ogółem	w tym kobiety
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	2795	1284
Czas pozostawania bez pracy w m-c	do 1	126
	1-3	194
	3-6	234
	6-12	247
	12-24	228
	powyżej 24	255
Wiek	18-24	216
	25-34	379
	35-44	322
	45-54	246
	55-59	121
	60 lat i więcej	0
Wykształcenie	wyższe	207
	policealne i średnie zawodowe/branżowe	279
	średnie ogólnokształcące	259
	zasadnicze zawodowe/branżowe	275
	gimnazjalne/podstawowe i poniżej	264

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z rynku pracy MRiPS-01 Powiatowego Urzędu Pracy w Sieradzu.

Według danych Barometru Zawodów na 2025 rok w powiecie sieradzkim występował niedobór pracowników w szeregu grup zawodowych, co wskazuje na trudności pracodawców w pozyskaniu odpowiednich kandydatów. Do zawodów deficytowych należeli m.in. ceramicy przemysłowi, fizjoterapeuci i masażyści, kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, lekarze, magazynierzy, monterzy instalacji budowlanych, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, pielęgniarki i położne, spawacze oraz samodzielni księgowi. Deficyty kadrowe dotyczyły również zawodów związanych z edukacją, ochroną zdrowia i wsparciem społecznym, w tym nauczycieli praktycznej nauki zawodu, nauczycieli szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych, psychologów i psychoterapeutów, a także pracowników służb mundurowych. Jednocześnie Barometr Zawodów nie wskazał w 2025 roku żadnej grupy zawodowej, w której występowałyby nadwyżka osób

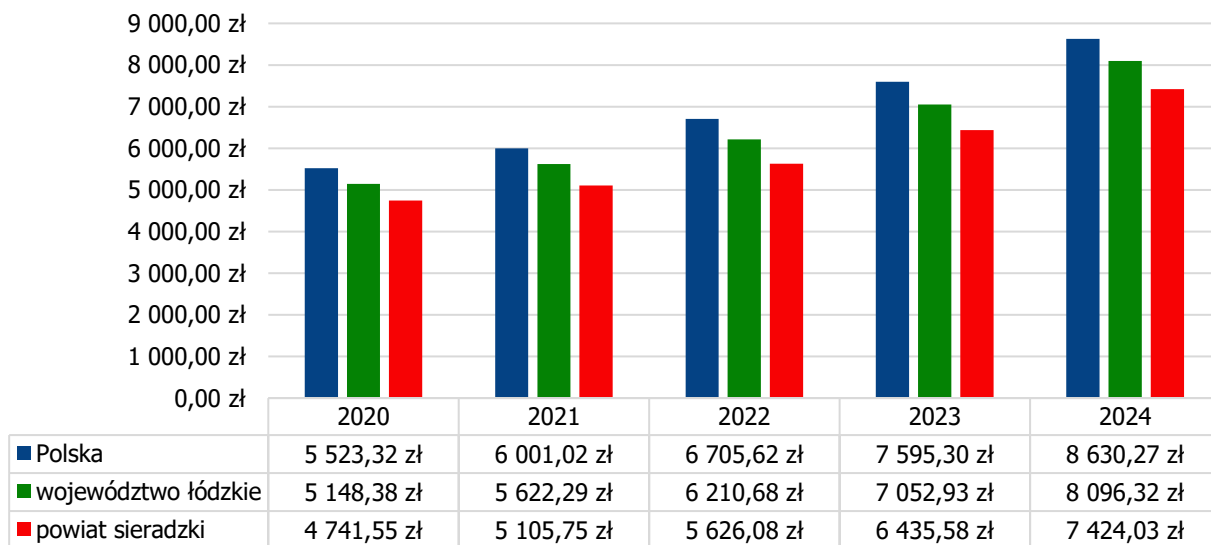

poszukujących pracy, co potwierdza utrzymujące się zapotrzebowanie na pracowników w skali całego powiatu.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie sieradzkim wykazywało systematyczny wzrost w całym analizowanym okresie 2020-2024. W 2020 roku wynosiło ono 4 741,55 zł, co odpowiadało ok. 92,1% średniej dla województwa łódzkiego oraz 85,9% średniej krajowej. W kolejnych latach obserwowano stały wzrost poziomu wynagrodzeń, który w 2024 roku doprowadził do osiągnięcia wartości 7 424,03 zł.

Pomimo dynamicznego wzrostu, w całym analizowanym okresie przeciętne wynagrodzenie w powiecie sieradzkim pozostawało niższe zarówno od średniej wojewódzkiej, jak i krajowej. W 2024 roku stanowiło ono 91,7% przeciętnego wynagrodzenia w województwie łódzkim oraz 86,0% średniej w skali kraju. Dane te wskazują na utrzymujące się dysproporcje płacowe pomiędzy powiatem sieradzkim a jednostkami wyższego rzędu, pomimo obserwowanej poprawy poziomu wynagrodzeń.

Wykres 2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie sieradzkim, województwie łódzkim oraz kraju w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W celu uzupełnienia powyższych informacji warto przyrzeć się szczegółowym danym dotyczącym sytuacji na rynku pracy oraz działań aktywizacyjnych realizowanych w latach 2023-2025 na terenie Gminy Wróblew. W analizowanym okresie stopa bezrobocia w powiecie sieradzkim utrzymywała się na umiarkowanym poziomie, wynosząc 5,4% w 2023 roku oraz 5,2% w roku 2024, natomiast w 2025 roku wzrosła do 6,3%.

W samej Gminie Wróblew liczba osób bezrobotnych w 2023 roku wynosiła 90, a w 2024 roku wzrosła do 99, by następnie w 2025 roku zmniejszyć się do 81. We wszystkich latach w strukturze bezrobocia przeważali mężczyźni: w 2023 roku było ich 47, w 2024 roku 54, a w 2025 roku 44. Kobiety stanowiły

odpowiednio 43, 45 oraz 37 osób. Dane te potwierdzają, że problem bezrobocia w Gminie dotyczy w większym stopniu mężczyzn, choć różnice nie są bardzo znaczące.

W ujęciu powiatowym osoby z niepełnosprawnościami stanowiły około 8% bezrobotnych w latach 2023-2024, a w 2025 roku ich udział ten spadł do 6,5%. Beneficjenci pomocy społecznej stanowili natomiast jedynie marginalny odsetek wśród osób bezrobotnych (0,1-0,6%).

Istotnym elementem polityki rynku pracy pozostają działania aktywizacyjne prowadzone przez Powiatowy Urząd Pracy. W latach 2023-2025 zmniejszała się liczba osób korzystających ze staży zawodowych (z 516 do 388), natomiast prace społecznie użyteczne obejmowały niewielką grupę uczestników (26-31 osób rocznie). Jednocześnie znaczące środki przeznaczano na wspieranie przedsiębiorczości. Dofinansowania na rozpoczęcie działalności gospodarczej przekraczały 2,7 mln zł rocznie, a liczba przyznanych dotacji utrzymywała się na stabilnym poziomie około 110-115 rocznie.

Podsumowując, dane za lata 2023-2025 wskazują na umiarkowane wahania poziomu bezrobocia w Gminie Wróblew, przy jednoczesnym wsparciu aktywizacyjnym realizowanym na poziomie powiatu. Szczególną rolę odgrywają instrumenty wspierające przedsiębiorczość oraz zdobywanie doświadczenia zawodowego, które mogą stanowić ważny kierunek dalszych działań w obszarze lokalnej polityki społecznej.

Tabela 6. Wybrane wskaźniki dotyczące rynku pracy w Gminie Wróblew w latach 2023-2025

Wskaźnik	2023	2024	2025
Stopa bezrobocia (powiat)	5,4%	5,2%	6,3%
Liczba bezrobotnych	90	99	81
w tym kobiety	43	45	37
w tym mężczyźni	47	54	44

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Sieradzu.

2.1.4. OŚWIATA I WYCHOWANIE

Opieka nad dziećmi do lat 3

Na terenie Gminy Wróblew nie funkcjonują placówki instytucjonalnej opieki nad dziećmi do lat 3. Brak tego typu infrastruktury oznacza ograniczony dostęp mieszkańców do formalnych form opieki nad najmłodszymi dziećmi, co może stanowić istotną barierę w godzeniu obowiązków rodzinnych i zawodowych, zwłaszcza dla młodych rodziców. Sytuacja ta wskazuje na istniejącą lukę w lokalnym systemie usług społecznych oraz na potrzebę rozważenia rozwoju form opieki nad dziećmi do lat 3 w perspektywie strategicznej.

Przedszkola

Na terenie Gminy Wróblew system wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2023/2024 realizowany był poprzez jedno publiczne przedszkole funkcjonujące w strukturze zespołu szkolno-przedszkolnego oraz trzy oddziały przedszkolne działające przy szkołach podstawowych. Łącznie opieką przedszkolną objętych było 147 dzieci.

Największą placówką przedszkolną było Publiczne Przedszkole im. Wróbelka Elemelka we Wróblewie, funkcjonujące w ramach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego we Wróblewie. Do przedszkola uczęszczało 96 dzieci zorganizowanych w pięciu oddziałach, przy średniej liczbie 19 wychowanków w grupie. Placówka zapewniała opiekę i realizację podstawy programowej w godzinach od 7:00 do 16:00. Uzupełnieniem oferty wychowania przedszkolnego były oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych. Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Słomkowie Mokrym obejmował 36 dzieci funkcjonujących w dwóch grupach, przy średniej liczbie 18 dzieci w oddziale, w godzinach od 7:30 do 15:00. Kolejną jednostką był oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Wągłczewie, do którego uczęszczało 23 dzieci w jednej grupie wychowawczej. Średnia liczebność oddziału wynosiła 23 dzieci, a zajęcia realizowane były w godzinach od 8:00 do 14:00. Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Władysława Stanisława Reymonta w Charlupie Wielkiej obejmował 31 dzieci zorganizowanych w dwóch oddziałach, przy średniej liczbie 16 dzieci w grupie. Placówka funkcjonowała w godzinach od 7:30 do 15:00.

Zapewnienie wychowania przedszkolnego w formie zarówno samodzielnej placówki, jak i oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych pozwala na dostosowanie oferty edukacyjnej do lokalnych uwarunkowań demograficznych oraz potrzeb rodzin zamieszkujących Gminę Wróblew.

Kolejna tabela prezentuje dane dotyczące działalności przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w Gminie Wróblew.

Tabela 7. Przedszkola i oddziały przedszkolne na terenie Gminy Wróblew w roku szkolnym 2023/2024

Nazwa przedszkola	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
Przedszkola publiczne				
Zespół Szkolno-Przedszkolny we Wróblewie – Publiczne Przedszkole im. Wróbelka Elemelka we Wróblewie	96	5	19	7:00-16:00
Punkty przedszkolne				
Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Słomkowie Mokrym	36	2	18	7:30-15:00
Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. T. Kościuszki w Wąglczewie	23	1	23	8:00-14:00
Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Wł. St. Reymonta w Charłupi Wielkiej	31	2	16	7:30-15:00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wróblew.

W latach szkolnych 2019/2020–2023/2024 obserwowano stopniowy wzrost miesięcznego kosztu utrzymania jednego dziecka w przedszkolu gminnym na terenie Gminy Wróblew. W roku szkolnym 2019/2020 koszt ten wynosił 758,63 zł, natomiast w roku 2023/2024 osiągnął poziom 1 159,46 zł, co oznacza wzrost o około 53% w analizowanym okresie. Tendencja ta odzwierciedla rosnące koszty funkcjonowania placówek przedszkolnych, w tym wydatki związane z wynagrodzeniami, utrzymaniem infrastruktury oraz zapewnieniem odpowiednich warunków opieki i edukacji.

Równocześnie w badanym okresie odnotowano zmiany w zakresie przepływu dzieci pomiędzy Gminą Wróblew a gminami sąsiednimi. Liczba dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Wróblew, uczęszczających do przedszkoli zlokalizowanych poza jej obszarem, systematycznie malała z 22 osób w roku szkolnym 2019/2020 do 14 osób w roku 2022/2023, by w roku 2023/2024 ponownie wzrosnąć do 20 dzieci. Jednocześnie zauważalny był wzrost liczby dzieci zamieszkałych poza Gminą Wróblew, korzystających z oferty przedszkoli działających na jej terenie. W roku szkolnym 2019/2020 było to 6 dzieci, natomiast w roku 2023/2024 liczba ta wzrosła do 12. Zjawisko to może świadczyć o rosnącej atrakcyjności lokalnej oferty wychowania przedszkolnego oraz jej konkurencyjności względem placówek funkcjonujących w gminach sąsiednich.

Szczegółowe dane dotyczące kosztów oraz liczby dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego w ujęciu międzygminnym przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 8. Funkcjonowanie placówek opieki przedszkolnej w Gminie Wróblew

		2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Liczba dzieci z terenu gminy w przedszkolach na terenie innych gmin	os.	22	20	17	14	20
Liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie Gminy	os.	6	10	11	11	12
Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym	zł	758,63	793,88	802,00	983,14	1 159,46

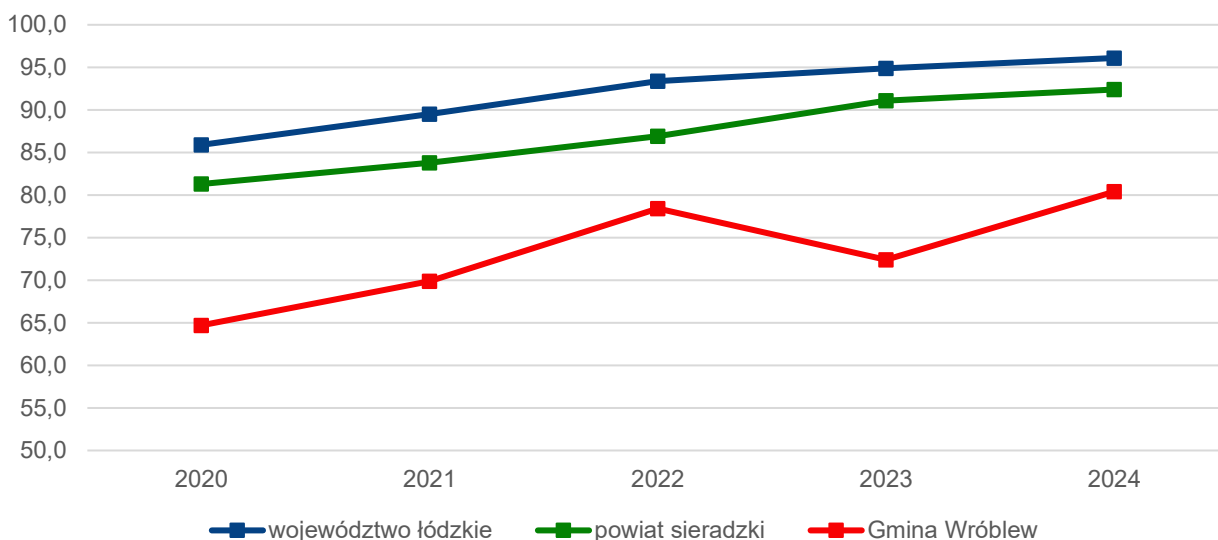
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wróblew.

W latach 2020-2024 wskaźnik upowszechnienia wychowania przedszkolnego wśród dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Wróblew wykazywał zmienną, lecz ogólnie rosnącą tendencję. W 2020 roku udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym wynosił 64,7%, a w kolejnych latach wzrósł do 69,9% w 2021 roku oraz 78,4% w 2022 roku. W 2023 roku odnotowano przejściowy spadek wskaźnika do poziomu 72,4%, jednak w 2024 roku ponownie nastąpił jego wyraźny wzrost do 80,4%. Oznacza to poprawę dostępności wychowania przedszkolnego w porównaniu z początkiem analizowanego okresu, mimo występujących wahań rocznych. Na tle jednostek odniesienia Gmina Wróblew charakteryzowała się niższym poziomem upowszechnienia wychowania przedszkolnego. W powiecie sieradzkim wskaźnik ten wzrósł w analizowanym okresie z 81,3% do 92,4%, natomiast w województwie łódzkim z 85,9% do 96,1%. Różnice te wskazują na utrzymującą się lukę w dostępie do wychowania przedszkolnego w Gminie Wróblew, co stanowi istotne wyzwanie dla lokalnej polityki edukacyjnej oraz działań na rzecz wyrównywania szans rozwojowych najmłodszych mieszkańców.

Szczegółowe dane dotyczące odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym przedstawiono na poniższej rycinie.

Wykres 3. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Wróblew w latach 2020-2024 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Szkoły

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, Gminy w Polsce mają obowiązek zapewniać dostęp do edukacji publicznej. Dostęp do wysokiej jakości edukacji stanowi jeden z fundamentalnych czynników warunkujących rozwój społeczno-gospodarczy jednostki samorządu terytorialnego, a jednocześnie odgrywa kluczową rolę w procesie wychowania i kształtowania kompetencji dzieci oraz integracji lokalnej społeczności. Szkoły podstawowe, poza pełnieniem funkcji dydaktycznej, realizują również zadania wychowawcze, obejmujące m.in. kształtowanie postaw moralnych uczniów, monitorowanie ich zachowań, rozwijanie umiejętności pracy zespołowej oraz tworzenie warunków sprzyjających procesom socjalizacyjnym i integracyjnym.

W roku szkolnym 2024/2025 na terenie Gminy Wróblew funkcjonowały cztery publiczne szkoły podstawowe, zlokalizowane w miejscowościach: Charłupia Wielka, Wągłczew, Słomków Mokry oraz Wróblew. Do placówek tych uczęszczało łącznie 540 uczniów. Największą liczbę uczniów odnotowano w Szkole Podstawowej im. Władysława Stanisława Reymonta w Charłupi Wielkiej, do której uczęszczało 161 uczniów, co stanowiło 29,8% ogółu. Do Szkoły Podstawowej we Wróblewie uczęszczało 159 uczniów (29,4%), do Szkoły Podstawowej w Słomkowie Mokrym 141 uczniów (26,1%), natomiast najmniejszą liczebnością charakteryzowała się Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Wągłczewie, do której uczęszczało 79 uczniów (14,6%).

Ze względu na relatywnie niewielką liczbę uczniów w poszczególnych placówkach, w żadnej ze szkół nie funkcjonował system zmianowy. W szkołach w Charłupi Wielkiej oraz w Słomkowie Mokrym działało po 10 oddziałów klasowych, przy czym średnia liczba uczniów w oddziale wynosiła odpowiednio 16 i 14. W Szkole Podstawowej w Wągłczewie funkcjonowało 9 oddziałów klasowych,

a średnia liczba uczniów w oddziale wynosiła 9. W Szkole Podstawowej we Wróblewie działało 8 oddziałów klasowych, przy średniej liczbie 20 uczniów w oddziale.

W roku szkolnym 2024/2025 kadra pedagogiczna zatrudniona w publicznych szkołach podstawowych na terenie Gminy Wróblew liczyła łącznie 70,64 etatu nauczycielskiego. Wielkość zatrudnienia była dostosowana do liczby oddziałów oraz potrzeb edukacyjnych uczniów, umożliwiając realizację podstawy programowej, zajęć dodatkowych oraz wsparcia pedagogiczno-psychologicznego.

Szczegółowe dane charakteryzujące funkcjonowanie szkół podstawowych na terenie Gminy Wróblew przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Publiczne szkoły podstawowe na terenie Gminy Wróblew w roku szkolnym 2024/2025

Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału
Szkoła Podstawowa im. Wł. St. Reymonta w Charłupi Wielkiej	161	10	16
Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Wąglczewie	79	9	9
Szkoła Podstawowa w Słomkowie Mokrym	141	10	14
Szkoła Podstawowa we Wróblewie	159	8	20

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wróblew.

W latach szkolnych 2020/2021–2023/2024 liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych na terenie Gminy Wróblew, obejmująca również dzieci realizujące roczne przygotowanie przedszkolne (klasy „0”), wykazywała umiarkowane wahania. W roku szkolnym 2020/2021 do placówek oświatowych na terenie Gminy uczęszczało 639 uczniów, a w kolejnym roku liczba ta nieznacznie wzrosła do 645. Następnie odnotowano stopniowy spadek do 637 uczniów w roku szkolnym 2022/2023 oraz do 614 uczniów w roku szkolnym 2023/2024.

Równolegle analizie poddano liczbę uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Wróblew, którzy realizowali obowiązek szkolny w placówkach zlokalizowanych poza jej obszarem. W latach 2020/2021–2022/2023 liczba ta wykazywała niewielką tendencję wzrostową z 63 do 67 uczniów. W roku szkolnym 2023/2024 nastąpił jednak spadek tej wartości do 55 uczniów. Zjawisko uczęszczania dzieci z terenu Gminy do szkół w innych jednostkach samorządu terytorialnego może wynikać z indywidualnych preferencji rodziców, związanych m.in. z ofertą edukacyjną placówek, ich specjalizacją, dostępnością infrastruktury lub lokalizacją względem miejsca zamieszkania i pracy. Szczegółowe dane dotyczące liczby uczniów przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10. Liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy Wróblew w latach 2020-2025

	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy wraz z klasami "0"	639	645	637	614
Liczba uczniów z terenu Gminy, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin	63	66	67	55

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wróblew.

Szkoły podstawowe funkcjonujące na terenie Gminy Wróblew w ostatnich latach podejmowały szereg działań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, ukierunkowanych na wszechstronny rozwój uczniów oraz wzmacnianie kompetencji kluczowych.

Uczniowie szkół podstawowych z terenu Gminy Wróblew aktywnie uczestniczyli w licznych konkursach o zasięgu lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim. Do najważniejszych należały m.in.: „Terapeutyczna moc książek”, „Twórczość patriotyczna”, „Orzeł Matematyczny”, „Dbam o środowisko w łódzkiem”, konkurs pieśni żołnierskiej i patriotycznej, „Śpiewasie”, „Kto ty jesteś?”, „Potyczki matematyczne”, „Panda”, „Albus”, konkurs piosenki anglojęzycznej, „Skrzacik”, „Moja wieś”, „Opowiem Wam wierszem”, „Bezpiecznie na wsi mamy, bo o zdrowie dbamy”, „Książka mówi”, „Szkoła dla Wszystkich – od tolerancji do integracji”, konkurs wiedzy pożarniczej oraz konkurs geograficzny. Udział w tych inicjatywach sprzyjał rozwijaniu zainteresowań, talentów oraz postaw obywatelskich i prospołecznych.

Istotnym obszarem działalności szkół była również aktywność sportowa. Uczniowie brali udział w zawodach i turniejach sportowych, w tym w rozgrywkach szachowych, zawodach w tenisie stołowym, unihokeju, koszykówce i piłce siatkowej, a także w Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym. Działania te wspierały rozwój sprawności fizycznej, promowały zdrowy styl życia oraz kształtowały umiejętność współpracy i zasad fair play.

Należy również podkreślić, że w szkołach funkcjonujących na terenie Gminy Wróblew uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi objęci są zróżnicowanymi formami wsparcia. Prowadzone są m.in. zajęcia rewalidacyjne, logopedyczne, dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, a także zajęcia z udziałem psychologa oraz działania rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne. Zapewnienie tych form pomocy sprzyja wyrównywaniu szans edukacyjnych oraz wspiera integrację uczniów o zróżnicowanych potrzebach rozwojowych.

Na osiągnięcia uczniów składają się czynniki, takie jak jakość nauczania oraz uczenia się. W znacznym stopniu zależą one od zdolności i aspiracji środowiska rodzinnego. Badanie postępów

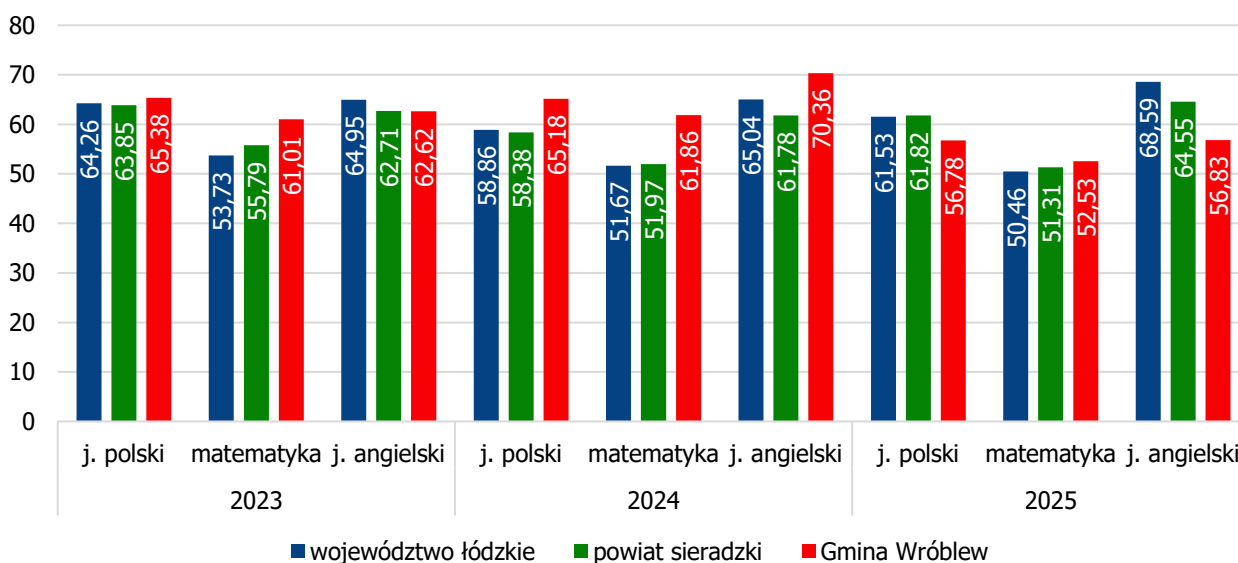

edukacyjnych i osiągnięć uczniów może być prowadzone poprzez różne formy. Jednak najczęściej są to sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe.

Poniższa rycina przedstawia porównanie średnich wyników egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego, matematyki oraz języka angielskiego w latach 2023-2025 w Gminie Wróblew na tle powiatu sieradzkiego oraz województwa łódzkiego. Analiza wyników prowadzona jest w ujęciu rocznym, co pozwala na rzetelne porównanie osiągnięć uczniów pomiędzy poszczególnymi jednostkami samorządu terytorialnego w danym roku.

Na tle powiatu i województwa najkorzystniej wypadają wyniki z matematyki, szczególnie w latach 2023 i 2024, kiedy uczniowie z Gminy Wróblew uzyskali średnie rezultaty wyraźnie wyższe niż ich rówieśnicy z powiatu sieradzkiego i województwa łódzkiego. W 2025 roku wynik z matematyki w Gminie pozostawał zbliżony do średnich wartości notowanych w jednostkach odniesienia. Najślabsze wyniki względne dotyczyły języka angielskiego, zwłaszcza w 2025 roku, gdy średni wynik osiągnięty przez uczniów z Gminy Wróblew był niższy niż w powiecie i województwie. Jednocześnie w 2024 roku z języka angielskiego odnotowano bardzo dobry rezultat, przewyższający średnie wartości dla jednostek odniesienia, co wskazuje na zmienność wyników w tym obszarze. Z kolei wyniki z języka polskiego w większości analizowanych lat pozostawały zbliżone do średnich powiatowych i wojewódzkich, co świadczy o porównywalnym poziomie kształcenia w tym obszarze. Całościowo wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Wróblew wskazują na stabilny poziom nauczania, przy jednoczesnym zróżnicowaniu rezultatów pomiędzy poszczególnymi przedmiotami i latami.

Wykres 4. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Wróblew w latach 2023-2025 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE.

Edukacja i wychowanie w Gminie Wróblew stanowią istotny element lokalnej polityki społecznej, wpływając na wyrównywanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży oraz ograniczanie ryzyka wykluczenia społecznego. Funkcjonujący na terenie Gminy system wychowania przedszkolnego i edukacji szkolnej zapewnia mieszkańcom dostęp do podstawowych form opieki i kształcenia, przy czym brak instytucjonalnej opieki nad dziećmi do lat 3 pozostaje istotnym wyzwaniem w kontekście aktywizacji zawodowej młodych rodziców, w szczególności kobiet. Zróżnicowana oferta wsparcia dla uczniów, w tym dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, umożliwia wczesną diagnozę trudności rozwojowych oraz podejmowanie działań ukierunkowanych na ich minimalizowanie. Prowadzone zajęcia specjalistyczne oraz wsparcie psychologiczno-pedagogiczne sprzyjają integracji uczniów oraz wyrównywaniu ich szans edukacyjnych. Jednocześnie szkoły podejmują liczne inicjatywy edukacyjne, wychowawcze i sportowe, wspierające rozwój kompetencji społecznych, obywatelskich i prozdrowotnych. Kontynuacja inwestycji w infrastrukturę oświatową, połączona z systematycznym wspieraniem kadry pedagogicznej, stwarza warunki do stopniowego podnoszenia jakości kształcenia oraz utrzymania stabilnego poziomu wyników edukacyjnych. Rozwój oferty zajęć dodatkowych oraz dostępność pomocy psychologiczno-pedagogicznej wzmocniają kapitał ludzki Gminy Wróblew i wspierają przygotowanie młodego pokolenia do dalszej edukacji oraz funkcjonowania na rynku pracy. W kontekście Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych priorytetowym kierunkiem działań pozostaje dalsze wzmocnianie systemu edukacji i wychowania, w tym poprawa dostępności wychowania przedszkolnego oraz rozważenie rozwoju form opieki nad dziećmi do lat 3, jako jednego z kluczowych filarów zrównoważonego rozwoju społecznego Gminy Wróblew.

2.1.5. KULTURA I SPORT

Rozbudowana i zróżnicowana oferta kulturalna oraz sportowa odgrywa istotną rolę w przeciwdziałaniu problemom społecznym. Umożliwia mieszkańcom rozwój zainteresowań, budowanie więzi międzypokoleniowych, integrację społeczności lokalnej oraz aktywne spędzanie czasu wolnego. Działalność kulturalna i sportowa przyczynia się do ograniczania marginalizacji, wspiera procesy wychowawcze i edukacyjne, a także sprzyja promocji zdrowego stylu życia. Poprzez wzmocnianie więzi społecznych i tworzenie przestrzeni do wspólnego działania, stanowi ważny element budowania kapitału społecznego, co przekłada się na poprawę jakości życia i spójności społecznej w Gminie Wróblew.

Wysoka jakość życia oraz poziom zadowolenia mieszkańców Gminy Wróblew w istotnym stopniu zależą od możliwości zaspokajania potrzeb w zakresie kultury, sportu i rekreacji. Aktywność w tych obszarach sprzyja integracji społecznej, wzmocnianiu więzi lokalnych oraz budowaniu kapitału społecznego, a także wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne mieszkańców.

Działalność kulturalna realizowana jest przede wszystkim przez Gminny Ośrodek Kultury we Wróblewie oraz Gminną Bibliotekę Publiczną we Wróblewie, dla których organem prowadzącym jest Gmina. Gminny Ośrodek Kultury pełni kluczową rolę w upowszechnianiu kultury oraz animowaniu życia społecznego. Jego działalność ukierunkowana jest na rozwijanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców wszystkich grup wiekowych, tworzenie warunków do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz wspieranie oddolnych inicjatyw społecznych. W ofercie GOK-u znajdują się m.in. zajęcia plastyczne, muzyczne, taneczne, nauka śpiewu i gry na instrumentach, a od 2024 roku również zajęcia z zakresu robotyki dla dzieci. Przy ośrodku działają zespoły i formacje artystyczne, które stanowią ważną przestrzeń rozwoju pasji i integracji mieszkańców.

Istotnym elementem życia kulturalnego jest także Gminna Biblioteka Publiczna we Wróblewie, która poza udostępnianiem księgozbioru realizuje działania z zakresu promocji czytelnictwa, edukacji i integracji społecznej. Biblioteka organizuje zajęcia i warsztaty dla dzieci, młodzieży i seniorów, w tym zajęcia komputerowe, językowe oraz wydarzenia okolicznościowe, co sprzyja aktywizacji społecznej, zwłaszcza osób starszych.

Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w Gminie Wróblew realizowane jest m.in. poprzez działalność lokalnych klubów sportowych, koncentrujących się głównie na piłce nożnej. Aktywność klubów sportowych sprzyja kształtowaniu prozdrowotnych postaw, integracji społecznej oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży. Sport pełni również funkcję wychowawczą, ucząc współpracy, odpowiedzialności i zasad fair play.

Zaplecze infrastrukturalne dla kultury i sportu obejmuje łącznie 10 obiektów kulturalno-sportowych, w tym Gminny Ośrodek Kultury we Wróblewie, Gminną Bibliotekę Publiczną we Wróblewie, hale sportowe oraz liczne boiska sportowe zlokalizowane przy szkołach i w poszczególnych miejscowościach. Większość obiektów charakteryzuje się dobrym stanem technicznym, a część z nich została oddana do użytku w ostatnich latach, co zwiększa dostępność oferty rekreacyjnej dla mieszkańców.

Życie społeczno-kulturalne Gminy uzupełniają cykliczne imprezy o charakterze kulturalnym i sportowym, takie jak Dni Gminy Wróblew, Wróblewska Eko Dycha, Targi Rolniczo Ogrodnicze czy Dzień Ziemiaka. Wydarzenia te pełnią ważną funkcję integracyjną, promocyjną oraz tożsamościową, umożliwiając mieszkańcom wspólne uczestnictwo w życiu lokalnym oraz wzmacniając identyfikację z miejscem zamieszkania.

Całokształt działań w obszarze kultury, sportu i rekreacji wskazuje, że Gmina Wróblew dysponuje solidnym potencjałem infrastrukturalnym i organizacyjnym, sprzyjającym aktywizacji społecznej mieszkańców. Jednocześnie dalszy rozwój oferty kulturalno-sportowej oraz jej dostosowanie do

potrzeb różnych grup wiekowych pozostaje istotnym kierunkiem działań na rzecz poprawy jakości życia i spójności społecznej w Gminie.

Rozproszona struktura osadnicza Gminy, obejmująca liczne sołectwa, sprawia, że aktywność społeczna mieszkańców ma charakter lokalny i koncentruje się w poszczególnych miejscowościach. Jednocześnie można zauważyć, że w Gminie brakuje stałej, ogólnodostępnej przestrzeni sprzyjającej regularnym spotkaniom, integracji międzypokoleniowej oraz rozwijaniu inicjatyw społecznych.

Choć funkcjonujące instytucje kultury oraz organizacje pozarządowe odgrywają istotną rolę w animowaniu życia społecznego, potrzeba wzmacniania więzi lokalnych oraz tworzenia warunków do aktywności mieszkańców pozostaje ważnym elementem dalszego rozwoju społecznego Gminy.

2.1.6. OPIEKA ZDROWOTNA I BEZPIECZEŃSTWO

OPIEKA ZDROWOTNA

Opieka zdrowotna stanowi jeden z fundamentalnych czynników determinujących jakość oraz przewidywaną długość życia mieszkańców. Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług medycznych nie tylko sprzyja poprawie stanu zdrowia społeczeństwa, lecz także wywiera korzystny wpływ na rozwój gospodarczy poprzez ograniczanie skutków chorób i urazów, co w konsekwencji wzmacnia poczucie bezpieczeństwa lokalnej społeczności. W warunkach postępującego procesu starzenia się społeczeństwa w Polsce znaczenie systemu ochrony zdrowia dodatkowo wzrasta – seniorzy stanowią bowiem grupę o szczególnie wysokim zapotrzebowaniu na świadczenia medyczne, co sprawia, że właściwa organizacja opieki zdrowotnej jest kluczowym elementem zapewnienia ich dobrostanu.

Zgodnie z danymi Narodowego Funduszu Zdrowia, na terenie Gminy Wróblew funkcjonuje jeden punkt podstawowej opieki zdrowotnej – Przychodnia „Hipokrates”, zlokalizowana pod adresem Wróblew 11, posiadająca również filię w miejscowości Charłupia Wielka. Uzupełnieniem oferty medycznej jest Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „NOWA MED”, działający przy ul. Wróblew 15, świadczący usługi w zakresie stomatologii. Taki układ zapewnia mieszkańcom dostęp do podstawowych świadczeń zdrowotnych na poziomie lokalnym.

Najbliższym szpitalem zapewniającym specjalistyczną i całodobową opiekę zdrowotną jest Szpital Wojewódzki im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu, zlokalizowany przy ul. Armii Krajowej 7. Placówka oddalona jest od centrum Gminy Wróblew o około 10 km, a średni czas dojazdu samochodem osobowym wynosi około 12 minut. Na terenie szpitala funkcjonuje również stacja pogotowia ratunkowego, co zwiększa poziom bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców Gminy. Dostęp do farmaceutyków i wyrobów medycznych zapewniają dwa punkty apteczne zlokalizowane na

terenie Gminy Wróblew. Stanowią one istotny element lokalnego systemu ochrony zdrowia, ułatwiając mieszkańcom bieżące zaopatrzenie w niezbędne leki oraz środki medyczne.

Jednocześnie dostęp mieszkańców do usług rehabilitacyjnych oraz fizjoterapeutycznych pozostaje ograniczony, ponieważ na terenie Gminy nie funkcjonuje punkt zapewniający tego typu świadczenia. W kontekście postępującego starzenia się społeczeństwa oraz rosnącej liczby osób wymagających wsparcia w zakresie usprawniania ruchowego, rehabilitacja staje się istotnym elementem lokalnego systemu ochrony zdrowia. Konieczność dojazdów do placówek w Sieradzu może stanowić barierę szczególnie dla seniorów oraz osób o ograniczonej mobilności, co uzasadnia potrzebę rozważenia utworzenia punktu rehabilitacyjnego na terenie Gminy.

Obok zapewnienia podstawowej opieki zdrowotnej na terenie Gminy Wróblew realizowane są również działania o charakterze profilaktycznym, ukierunkowane na wczesne wykrywanie chorób oraz poprawę stanu zdrowia mieszkańców. Istotnym elementem lokalnej oferty zdrowotnej są programy finansowane ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, w tym Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia (ChUK). Jest to bezpłatny program profilaktyczny skierowany do osób dorosłych, którego celem jest wczesna identyfikacja czynników ryzyka chorób sercowo-naczyniowych oraz podejmowanie działań zapobiegających ich rozwojowi.

W ramach działań profilaktycznych prowadzony jest również program wykrywania choroby gruźlicy, którego znaczenie polega na wczesnym rozpoznawaniu schorzeń zakaźnych oraz ograniczaniu ich rozprzestrzeniania się w społeczności lokalnej. Wczesna diagnostyka umożliwi szybsze wdrożenie leczenia oraz zwiększa skuteczność działań zdrowotnych.

W ostatnim okresie zakres realizowanych inicjatyw został rozszerzony o program „Moje Zdrowie”, którego celem jest promowanie postaw prozdrowotnych oraz zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki i dbałości o własne zdrowie. Program ten stanowi uzupełnienie działań edukacyjnych i wspiera rozwój odpowiedzialnych zachowań zdrowotnych wśród różnych grup wiekowych.

Dodatkowo na terenie Gminy Wróblew realizowany jest program bezpłatnych szczepień ochronnych przeciwko wirusowi HPV, skierowany do dzieci. Szczepienia te odgrywają istotną rolę w profilaktyce chorób nowotworowych oraz innych schorzeń związanych z zakażeniem wirusem brodawczaka ludzkiego, przyczyniając się do długofalowej poprawy stanu zdrowia populacji.

Realizacja powyższych programów profilaktycznych stanowi ważne uzupełnienie podstawowej opieki zdrowotnej oraz wpisuje się w działania Gminy Wróblew na rzecz ochrony zdrowia mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki, wczesnej diagnostyki i promocji zdrowego stylu życia.

BEZPIECZEŃSTWO

Bezpieczeństwo stanowi fundament stabilności i rozwoju każdej społeczności lokalnej, warunkując poczucie ochrony mieszkańców, sprzyjając ich zdrowiu i dobrostanowi oraz wzmacniając zaangażowanie obywateli w życie wspólnoty. Ma ono również bezpośrednie znaczenie dla rozwoju gospodarczego i społecznego jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym do zadań własnych Gminy należy utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, a także ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa.

Za zapewnienie bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy Wróblew odpowiada Komisariat Policji w Błazkach, będący jednostką organizacyjną Policji podległą Komendzie Powiatowej Policji w Sieradzu. Komisariat ten obsługuje swoim zasięgiem terytorialnym trzy gminy: Błazki, Brąszewice oraz Wróblew, realizując zadania związane z utrzymaniem porządku publicznego, podejmowaniem interwencji oraz reagowaniem na zdarzenia naruszające bezpieczeństwo mieszkańców. Siedziba komisariatu mieści się w Błazkach przy Placu Niepodległości 13A. W jednostce zatrudnionych jest łącznie 22 funkcjonariuszy, co stanowi istotny element potencjału kadrowego służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo na terenie objętym właściwością tej jednostki.

Zgodnie z informacjami Urzędu Gminy Wróblew, obszar Gminy charakteryzuje się relatywnie niskim poziomem przestępczości. Wśród najczęściej odnotowywanych zdarzeń o charakterze kryminalnym wskazywany jest wandalizm, który dotyczy przede wszystkim mienia publicznego i prywatnego. Brak występowania nasilonych form przestępczości pozwala ocenić ogólny poziom bezpieczeństwa w Gminie jako dobry.

Analiza danych Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa wskazuje, że najczęściej zgłaszane zagrożenia na terenie Gminy Wróblew dotyczą występowania dzikich wysypisk śmieci oraz przekraczania dozwolonej prędkości. Zjawiska te mogą być konsekwencją zarówno niedostatecznej świadomości ekologicznej części mieszkańców, jak i ograniczonej kontroli przestrzeni publicznej oraz specyfiki układu drogowego, sprzyjającej nieprzestrzeganiu przepisów ruchu drogowego.

System ochrony przeciwpożarowej i ratowniczej w Gminie Wróblew opiera się na działalności 17 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, które stanowią istotny element lokalnego systemu bezpieczeństwa. Jednostki OSP funkcjonują w miejscowościach: Bliźniew, Charłupia Wielka, Drzązna, Dziebędów, Inczew, Kobierzycko, Kościerzyn, Oraczew, Rowy, Sadokrzyce, Sędzice, Słomków Suchy, Smardzew, Wąglczew, Wróblew, Tubądzin oraz Słomków Mokry. Cztery jednostki – OSP w Kobierzycku, Oraczewie, Słomkowie Suchym oraz Wróblewie są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG), co oznacza, że ich obszar operacyjny obejmuje cały powiat sieradzki.

Pozostałe jednostki realizują działania ratownicze i gaśnicze głównie w granicach administracyjnych Gminy Wróblew, zapewniając szybkie reagowanie na zagrożenia lokalne.

Istotnym potwierdzeniem znaczenia jednostek włączonych do KSRG jest skala podejmowanych przez nie interwencji ratowniczych. W latach 2023-2025 największą aktywność wykazywały jednostki OSP Wróblew oraz OSP Kobierzycko. OSP Wróblew w 2023 roku uczestniczyła w 2 akcjach pożarowych i 13 innych interwencjach, natomiast w 2025 roku liczba ta wzrosła do 16 pożarów oraz 20 zdarzeń innego typu. Z kolei OSP Kobierzycko w 2025 roku brała udział w 15 akcjach pożarowych oraz 2 pozostałych interwencjach. Równie aktywne były jednostki OSP Oraczew i OSP Słomków Suchy, które corocznie podejmowały zarówno działania gaśnicze, jak i ratownicze związane z innymi zagrożeniami, takimi jak wypadki drogowe czy usuwanie skutków zjawisk atmosferycznych.

Poza udziałem w akcjach ratowniczo-gaśniczych jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej aktywnie współpracują z Gminą Wróblew, zabezpieczając wydarzenia organizowane na jej terenie. Pełnią one również ważną rolę społeczną i prewencyjną, przyczyniając się do wzmocnienia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców oraz budowania lokalnego kapitału społecznego.

Tabela 11. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy Wróblew

Nazwa jednostki	Lokalizacja	Ujęcie w KSRG
OSP Bliźniew	Bliźniew	nie
OSP Charłupia Wielka	Charłupia Wielka 86	nie
OSP Drążna	Drążna 76	nie
OSP Dziebędów	Dziebędów 30	nie
OSP Inczew	Inczew 13	nie
OSP Kobierzycko	Kobierzycko	tak
OSP Kościerzyn	Kościerzyn 1A	nie
OSP Oraczew	Oraczew 34	tak
OSP Rowy	Rowy 35	nie
OSP Sadokrzyce	Sadokrzyce 23	nie
OSP Sędzice	Sędzice 15	nie
OSP Słomków Suchy	Słomków Suchy 74	tak
OSP Smardzew	Smardzew 47	nie
OSP Wąglczew	Wąglczew 53A	nie
OSP Wróblew	Wróblew 17	tak
OSP Tubądzin	Tubądzin 32B	nie
OSP Słomków Mokry	Słomków Mokry	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Urzędu Gminy Wróblew oraz Krajowego Rejestru Sądowego.

Uzupełnieniem działań Policji i jednostek OSP w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa jest funkcjonujący na terenie Gminy Wróblew system monitoringu wizyjnego. Kamery zainstalowane są m.in. w rejonie stacji uzdatniania wody oraz na obiektach użyteczności publicznej, w tym przy

budynku Urzędu Gminy oraz Gminnego Ośrodka Kultury we Wróblewie. Monitoring pełni funkcję prewencyjną, ograniczając ryzyko aktów wandalizmu oraz umożliwiając szybszą identyfikację sprawców zdarzeń naruszających porządek publiczny.

2.1.7. DZIAŁANIA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Jednym z istotnych elementów otoczenia wewnętrznego Gminy Wróblew są organizacje pozarządowe, których liczba stanowi miernik zaangażowania społecznego mieszkańców w życie publiczne. W celu oceny kondycji sektora NGO dokonano analizy liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców, a następnie zestawiono uzyskane wyniki z danymi dotyczącymi powiatu sieradzkiego oraz województwa łódzkiego.

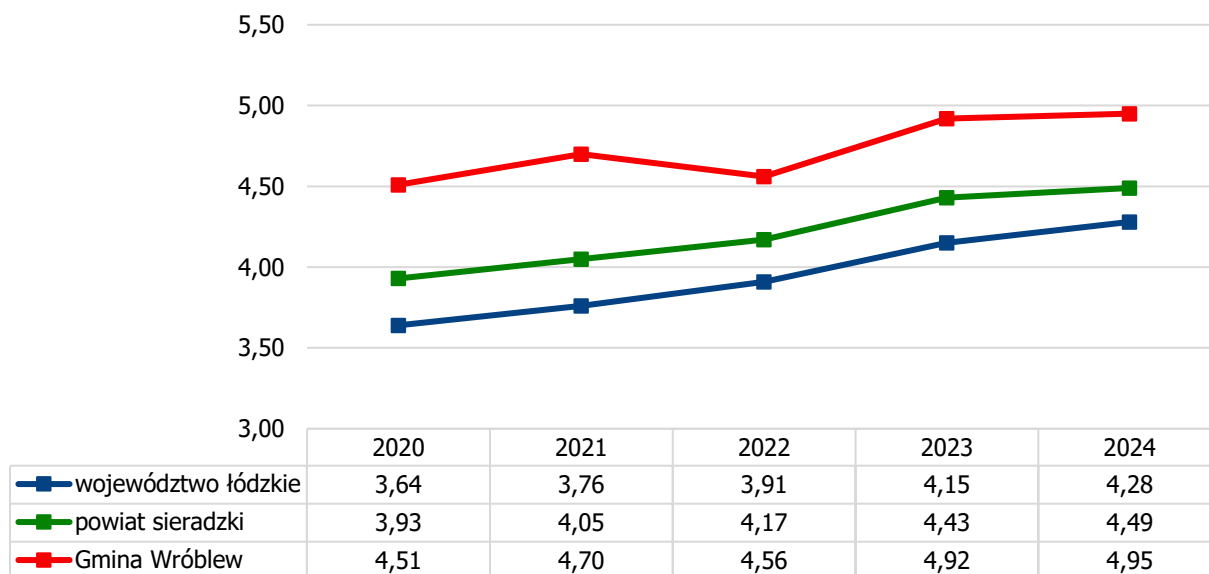
W latach 2020-2024 w województwie łódzkim oraz w powiecie sieradzkim obserwowano systematyczny wzrost wskaźnika liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. W województwie łódzkim wartość wskaźnika wzrosła z 3,64 w 2020 roku do 4,28 w 2024 roku, natomiast w powiecie sieradzkim z 3,93 do 4,49.

Na tle tych tendencji Gmina Wróblew charakteryzowała się korzystniejszą sytuacją, utrzymując przez cały analizowany okres wyższy poziom wskaźnika niż średnie wartości odnotowywane w powiecie i województwie. W 2020 roku wskaźnik liczby organizacji pozarządowych w Gminie Wróblew wynosił 4,51, a w kolejnych latach, pomimo niewielkich wahań, wykazywał ogólną tendencję wzrostową, osiągając w 2024 roku poziom 4,95. Oznacza to wzrost o ok. 10% w porównaniu z początkiem analizowanego okresu.

Dane te wskazują na relatywnie wysoki poziom aktywności społecznej i obywatelskiej w Gminie Wróblew, a także na korzystne warunki dla funkcjonowania i rozwoju sektora organizacji pozarządowych w skali lokalnej. Szczegółowe dane zaprezentowano na poniższej rycinie.

Wykres 5. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wróblew na tle powiatu i województwa w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie Gminy Wróblew funkcjonuje szeroki zakres organizacji pozarządowych, które stanowią ważny element życia społecznego, wspierając rozwój lokalnej wspólnoty oraz aktywizację mieszkańców. Najliczniejszą grupę tworzą kluby sportowe, koła gospodyń wiejskich oraz jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, których działalność ukierunkowana jest na diagnozowanie i zaspokajanie potrzeb społecznych. Organizacje te pełnią istotną rolę w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego, angażując mieszkańców w sprawy lokalne i wzmacniając ich udział w procesach kształtowania polityki społecznej.

Istotną rolę w życiu społecznym Gminy odgrywają Koła Gospodyń Wiejskich, które zgodnie z ustawą funkcjonują jako dobrowolne, samorządne organizacje mieszkańców wsi, niezależne od administracji rządowej i samorządu terytorialnego. Pełnią one rolę animatorów życia społecznego i kulturalnego, wspierają rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich oraz pielęgnują lokalne tradycje i zwyczaje. Na terenie Gminy Wróblew działa 11 Kół Gospodyń Wiejskich: w Słomkowie Mokrym, w Sadokrzycach, w Kobierzycu, Drżazna, w Kościerzynie, w Bliźniewie, w Inczewie, w Dziebądowie, „Słomianeczki” w Słomkowie Suchym, „Zielono mi” w Dąbrówce oraz Wąglczew na Widelcu. Organizacje te aktywnie wspierają rozwój społeczności lokalnych, integrując mieszkańców oraz podtrzymując dziedzictwo kulturowe regionu.

Upowszechnianie kultury fizycznej oraz sportu w Gminie Wróblew realizowane jest przede wszystkim poprzez działalność lokalnych klubów sportowych, które pełnią istotną rolę w kształtowaniu aktywnego stylu życia mieszkańców, zwłaszcza dzieci i młodzieży. Do podmiotów działających na terenie Gminy należą: Uczniowski Klub Sportowy WRÓBLEWIANKA, Międzyszkolny Uczniowski Klub

Sportowy WRÓBLEW, Uczniowski Klub Sportowy „OLIMPIK” w Charłupi Wielkiej, Uczniowski Ludowy Klub Sportowy MODLISZKI oraz Ludowy Klub Sportowy KOBIERZYCKO w Kobierzycu.

Podstawowym celem funkcjonowania klubów sportowych jest poprawa kondycji fizycznej i zdrowia psychicznego mieszkańców poprzez promowanie aktywności fizycznej oraz tworzenie warunków sprzyjających systematycznemu uczestnictwu w sporcie. Kluby te prowadzą regularne treningi i zajęcia sportowe, koncentrując się głównie na piłce nożnej, a ich działalność sprzyja rozwijaniu sprawności fizycznej, umiejętności współpracy zespołowej oraz postaw opartych na zasadach fair play. Aktywność klubów sportowych stanowi istotny element lokalnej oferty czasu wolnego oraz ważne narzędzie integracji społecznej, przyczyniając się do wzmacniania więzi międzyludzkich i budowania kapitału społecznego w Gminie Wróblew.

Działalność klubów sportowych realizowana jest we współpracy z Gminą Wróblew, która wspiera ich funkcjonowanie jako ważnych partnerów w realizacji lokalnej polityki społecznej. Wsparcie to ma istotne znaczenie nie tylko w kontekście rozwoju sportu, ale również w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, promowania zdrowego stylu życia oraz ograniczania zjawisk problemowych wśród dzieci i młodzieży, takich jak niska aktywność społeczna czy zachowania ryzykowne. Kluby sportowe pełnią tym samym funkcję nieformalnych środowisk wychowawczych, wzmacniających proces socjalizacji oraz wspierających rozwój społeczny młodych mieszkańców Gminy.

Aktywność organizacji sportowych, kół gospodyń wiejskich, stowarzyszeń oraz fundacji przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców, promowania zdrowego stylu życia, przeciwdziałania zjawiskom patologii społecznej oraz integrowania wspólnoty lokalnej. Organizacje pozarządowe w Gminie Wróblew stanowią tym samym istotny filar rozwoju społecznego i kulturalnego, a ich działalność wzmacnia kapitał społeczny i buduje atrakcyjność regionu.

Na podstawie uchwały nr XI/88/25 Rady Gminy Wróblew z dnia 24 października 2025 r. przyjęty został Roczny Program Współpracy Gminy Wróblew z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2026.

Zgodnie z jego zapisami głównym celem Programu na 2026 rok jest dążenie do realizacji zadań publicznych Gminy, w ramach partnerskiej współpracy z organizacjami, dla jak najlepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców Gminy. Jako cele szczegółowe współpracy określa się natomiast:

- 1) upowszechnienie modelu wspólnej realizacji zadań publicznych we współpracy samorządu gminnego z organizacjami;
- 2) efektywne wykorzystanie aktywności społecznej, w wytyczaniu kierunków do realizowanych zadań publicznych;

- 3) zwiększanie znaczenia organizacji, wykorzystanie ich potencjału oraz możliwości, w celu poprawy efektywności i skuteczności realizowanych zadań publicznych;
- 4) podnoszenie standardu świadczonych usług na rzecz poprawy jakości życia i zaspokojenia potrzeb mieszkańców Gminy.

Zgodnie z treścią Programu przedmiotem współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi jest realizacja zadań publicznych w zakresie:

- 1) rozwoju kultury fizycznej i sportu,
- 2) ochrony i promocji zdrowia,
- 3) promowania tradycji narodowych i regionalnych.

Na realizację zadań zawartych w Programie przewiduje się na 2026 rok środki finansowe w wysokości 15 tys. zł.

2.2. ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH I ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

2.2.1. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie to instytucja odgrywająca zasadniczą rolę w zabezpieczaniu potrzeb mieszkańców Gminy Wróblew. Ośrodek wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych. GOPS realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej mające na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych.

Do podstawowych zadań GOPS należą zadania wynikające z Ustawy o pomocy społecznej. Poza tym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie w 2024 r. realizował m.in. zadania wynikające z ustaw: o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o przeciwdziałaniu przemocy domowej, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o przeciwdziałaniu narkomanii, o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, o Karcie Dużej Rodziny, o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Oprócz wypłaty świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, dodatków osłonowych i innych świadczeń, GOPS podejmuje działania wspierające rodziny, w tym wielodzietne, osoby starsze i z niepełnosprawnościami, zajmuje się profilaktyką uzależnień, przeciwdziałaniem przemocy domowej, integracją podopiecznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie jak również Urząd Gminy Wróblew jest bardzo aktywny na polu projektowo-konkursowym. Aktywność ta polega na realizacji projektów ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz realizacji programów osłonowych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie, we współpracy z Urzędem Gminy Wróblew, w 2024 roku realizował szereg projektów i programów ukierunkowanych na wsparcie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz wzmacnianie lokalnego systemu pomocy społecznej. Do najważniejszych należały:

- Wieloletni Rządowy Program Posiłki w szkole i w domu;
- Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027;
- Rządowy Program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2024 r.”;

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok;
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028.

Realizacja powyższych programów pozwalała na zapewnienie zarówno pomocy materialnej i usługowej, jak i działań o charakterze profilaktycznym oraz wspierającym funkcjonowanie rodzin w środowisku lokalnym.

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej GOPS ma obowiązek zatrudnić pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności Gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Zadania z zakresu pomocy społecznej w 2024 roku realizowane były przez 5 pracowników, zatrudnionych łącznie na 4,5 etatu. Struktura zatrudnienia obejmowała: 1 kierownika, 2 pracowników socjalnych w rejonach, 1 inspektora do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz 1 pracownika obsługi księgowo-kadrowej.

W latach 2022-2024 struktura zatrudnienia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej we Wróblewie pozostawała niezmienna. W całym analizowanym okresie Ośrodek zatrudniał łącznie 5 osób, przy stałej liczbie etatów i niezmiennym podziale obowiązków.

W strukturze organizacyjnej GOPS we Wróblewie funkcjonował jeden etat kierownika Ośrodka. Zadania z zakresu pracy socjalnej realizowane były przez pracowników socjalnych zatrudnionych łącznie na 2,5 etatu. Obsługę świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego zapewniał inspektor zatrudniony na 0,5 etatu, natomiast obsługa księgowo-kadrowa realizowana była przez jedną osobę w wymiarze 0,5 etatu.

Stabilność zatrudnienia w całym okresie 2022-2024 wskazuje na utrwalony model funkcjonowania Ośrodka, dostosowany do bieżących potrzeb Gminy Wróblew. Stała struktura kadrowa umożliwia ciągłą realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz pracy socjalnej, przy jednoczesnym ograniczonym zapleczu kadrowym, typowym dla niewielkich gmin wiejskich.

Tabela 12. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba osób ogółem	5	5	5
Liczba etatów	4,5	4,5	4,5
Kierownicy	1 etat	1 etat	1 etat
Pracownicy socjalni w rejonach	2,5 etatu	2,5 etatu	2,5 etatu
Inspektorzy do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	0,5 etatu	0,5 etatu	0,5 etatu
Pracownicy obsługi księgowo-kadrowej	0,5 etatu	0,5 etatu	0,5 etatu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS we Wróblewie.

Struktura kadry w GOPS we Wróblewie, a w szczególności liczba pracowników socjalnych, odpowiada wymogom Ustawy o pomocy społecznej, biorąc pod uwagę aktualną liczbę mieszkańców Gminy. Utrzymanie takiej proporcji pozwala na zapewnienie odpowiedniego wsparcia rodzinom i osobom samotnie gospodarującym, zgodnie z przyjętymi standardami prawnymi.

Podnoszenie kompetencji pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie stanowi ważny element realizacji zadań pomocy społecznej. Kadra Ośrodka w miarę potrzeb i możliwości uczestniczy w szkoleniach oraz formach doskonalenia zawodowego, które pomagają w bieżącej pracy i reagowaniu na pojawiające się wyzwania społeczne – w szczególności w zakresie wsparcia rodzin, przeciwdziałania przemocy domowej oraz pracy z osobami wymagającymi szczególnej pomocy. Działania w tym obszarze są prowadzone w sposób adekwatny do aktualnych wymagań i zadań Ośrodka, a ich celem jest utrzymanie odpowiedniej jakości świadczonych usług oraz wspieranie lokalnego systemu pomocy społecznej.

Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Wróblew dostarczają istotnych informacji na temat subiektywnej oceny warunków życia oraz funkcjonowania lokalnego systemu wsparcia społecznego i usług publicznych. Respondenci dokonali zarówno ogólnej oceny funkcjonowania Gminy, jak i ocen szczegółowych poszczególnych obszarów życia społecznego, w skali od 1 do 5.

Ogólna ocena funkcjonowania Gminy Wróblew była wyraźnie pozytywna. Zdecydowana większość ankietowanych oceniła sytuację jako dobrą (71,9%) lub bardzo dobrą (15,6%), co łącznie stanowi 87,5% wszystkich odpowiedzi. Pozostałe 12,5% respondentów wskazało ocenę dostateczną, natomiast nie odnotowano ocen negatywnych. Wyniki te świadczą o wysokim poziomie ogólnej satysfakcji mieszkańców z warunków życia oraz działań podejmowanych przez samorząd lokalny.

Na tym tle przeanalizowano szczegółowe oceny poszczególnych obszarów funkcjonowania Gminy. Najwyższe noty uzyskały obszary związane z edukacją oraz bezpieczeństwem. Edukacja przedszkolna oraz szkolnictwo podstawowe zostały ocenione najwyżej (po 3,72), co wskazuje na wysoką jakość

funkcjonowania placówek oświatowych oraz pozytywne postrzeganie oferty edukacyjnej skierowanej do dzieci. Równie wysoko oceniono bezpieczeństwo mieszkańców (3,69), co potwierdza relatywnie wysokie poczucie bezpieczeństwa wśród społeczności lokalnej.

Pozytywnie oceniono także dostępność do kultury i rozrywki (3,47) oraz sportu i rekreacji (3,41), co świadczy o istotnej roli oferty czasu wolnego dla różnych grup wiekowych. Działania na rzecz osób starszych, w tym funkcjonowanie Klubów Seniora oraz organizacja wydarzeń dedykowanych seniorom, uzyskały ocenę 3,28. Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi (3,22) oraz dostęp do podstawowej opieki medycznej (3,25) zostały ocenione jako umiarkowanie dobre, wskazując jednocześnie na potencjał do dalszego rozwoju w tych obszarach.

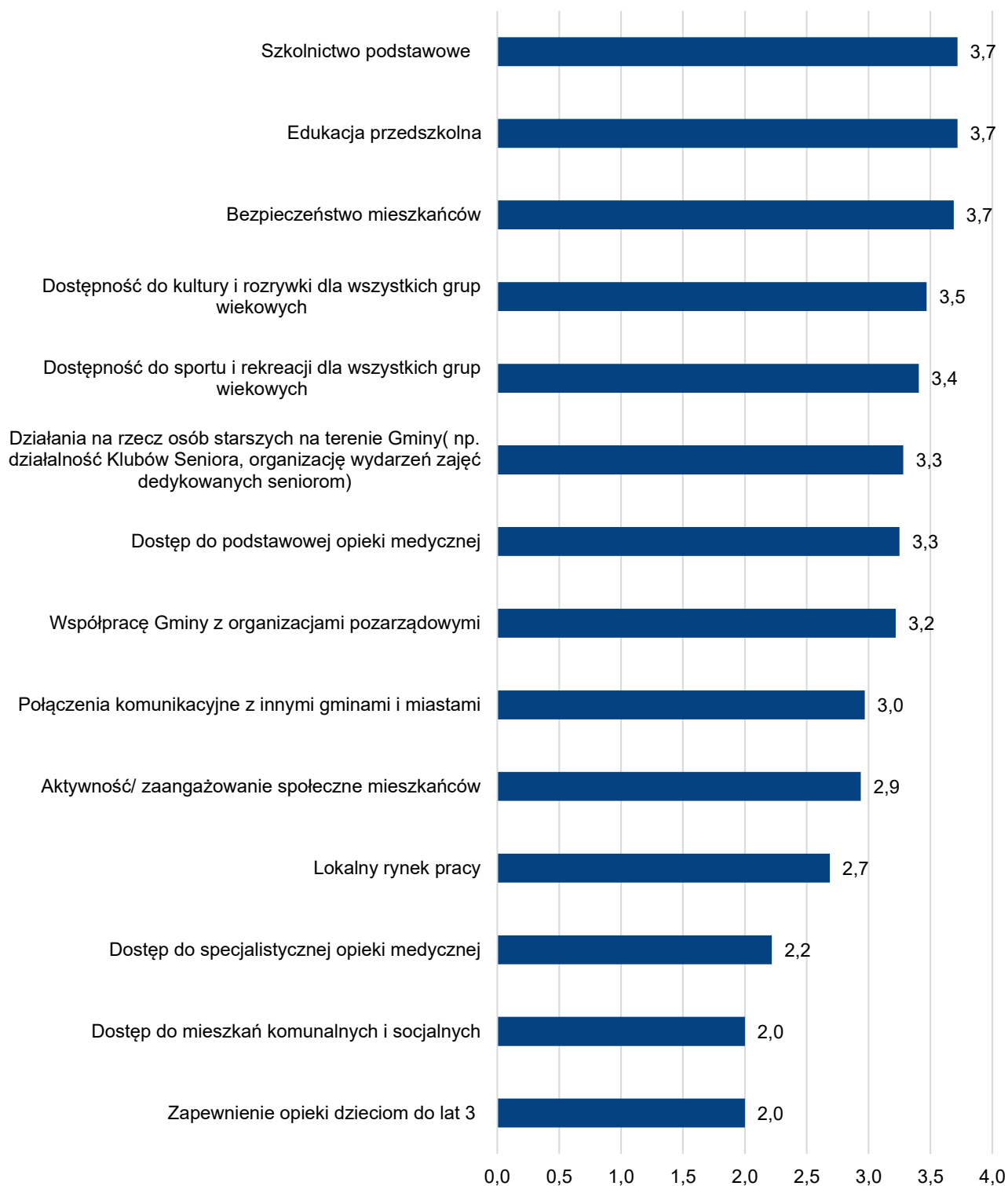
Niższe oceny dotyczyły sfer związanych z aktywnością społeczno-zawodową oraz dostępnością usług specjalistycznych. Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami (2,97), aktywność i zaangażowanie społeczne mieszkańców (2,94) oraz lokalny rynek pracy (2,69) zostały ocenione przeciętnie, co może wskazywać na bariery infrastrukturalne i ekonomiczne ograniczające rozwój społeczny.

Najniżej oceniono dostęp do specjalistycznej opieki medycznej (2,22), zapewnienie opieki dzieciom do lat 3 (2,00) oraz dostęp do mieszkań komunalnych i socjalnych (2,00). Wyniki te jednoznacznie wskazują na obszary deficytowe, mające istotny wpływ na poczucie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców i wymagające ukierunkowanych działań w ramach lokalnej polityki społecznej.

Zestawienie wyników badań ankietowych z danymi statystycznymi oraz informacjami wynikającymi z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie pokazuje, że mimo bardzo dobrej ogólnej oceny funkcjonowania Gminy, mieszkańcy wyraźnie identyfikują konkretne obszary wymagające poprawy. W szczególności dotyczy to ochrony zdrowia, opieki nad dziećmi do lat 3 oraz polityki mieszkaniowej. Obszary te powinny zostać potraktowane jako priorytetowe kierunki działań w perspektywie strategicznej, przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu usług ocenianych przez mieszkańców najbardziej pozytywnie.

Rysunek 5. Wyniki badań ankietowych – średnia ocena obszarów życia społecznego i usług publicznych w Gminie Wróblew (skala 1–5)

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowego.

2.2.2. GŁÓWNE PROBLEMY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Główne przyczyny obejmowania osób i rodzin pomocą społeczną dotyczą przede wszystkim:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy domowej;
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach wielodzietnych lub niepełnych;
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych ze środków pomocy społecznej przysługuje przy jednoczesnym wystąpieniu ubóstwa oraz co najmniej jednego z wymienionych powyżej powodów (ubóstwo nie może być wyłącznym powodem udzielenia świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej) uzasadniających udzielenie pomocy społecznej:

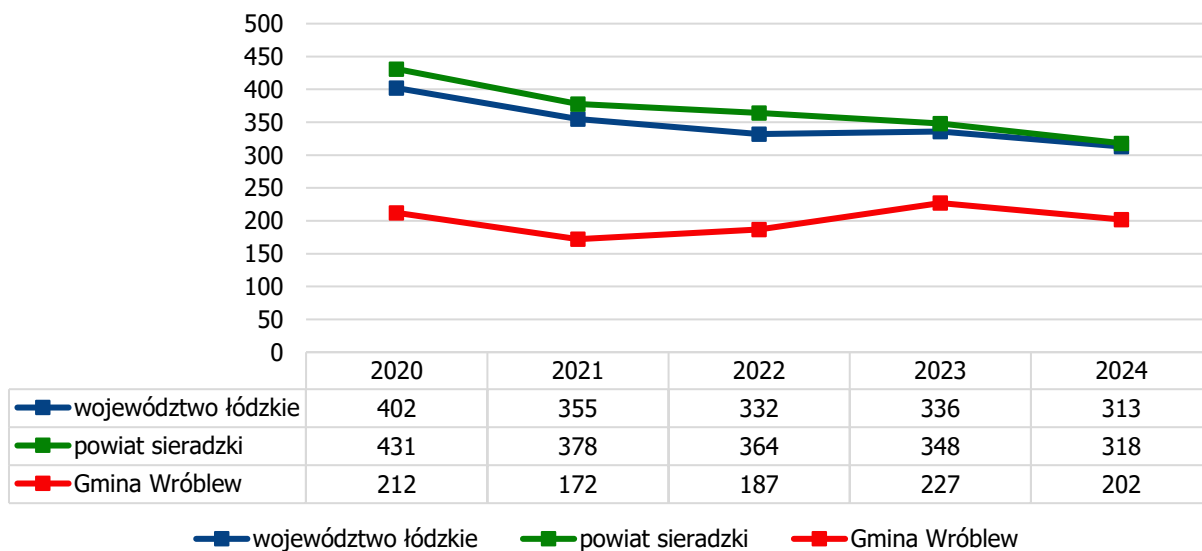
- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 1010,00 zł (wysokość rewaloryzowana), zwane dalej "kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej",
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 823,00 zł (wysokość rewaloryzowana), zwane dalej "kryterium dochodowym na osobę w rodzinie",
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwane dalej "kryterium dochodowym rodziny".

W celu zbadania poziomu ubóstwa w Gminie Wróblew zdecydowano się analizę wskaźnika liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Wróblew na tle powiatu sieradzkiego i województwa łódzkiego w latach 2020-2024. Dane GUS wskazują, że w całym analizowanym okresie wartość wskaźnika w Gminie Wróblew utrzymywała się wyraźnie poniżej średnich notowanych zarówno w powiecie, jak i w województwie, co świadczy o relatywnie niskiej skali korzystania z pomocy społecznej na tle regionu.

W 2020 roku wskaźnik w Gminie Wróblew wyniósł 212 beneficjentów na 10 tys. mieszkańców, a w 2021 roku obniżył się do 172. W kolejnych latach odnotowano wahania jego poziomu wzrost do 187 w 2022 roku oraz do 227 w 2023 roku jednak w 2024 roku ponownie nastąpił spadek do wartości 202. Dla porównania w 2024 roku wskaźnik ten wyniósł 318 w powiecie sieradzkim oraz 313 w województwie łódzkim.

Analiza danych pozwala stwierdzić, że w Gminie Wróblew nie występowała ponadprzeciętna koncentracja zjawiska ubóstwa, a relatywnie niski poziom korzystania z pomocy społecznej może wskazywać na korzystniejszą sytuację społeczno-ekonomiczną mieszkańców w porównaniu z jednostkami odniesienia. Jednocześnie obserwowane wahania wartości wskaźnika sugerują potrzebę dalszego monitorowania sytuacji oraz kontynuowania działań wspierających osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej.

Wykres 6. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności Gminy Wróblew na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Dane te wskazują na występowanie znacznych zmian w niektórych obszarach problemowych, co umożliwia ocenę zarówno dynamiki zjawisk społecznych, jak i skuteczność podejmowanych działań interwencyjnych.

Analiza powodów przyznawania pomocy społecznej w Gminie Wróblew w latach 2023-2025 wskazuje na stopniowe zmniejszanie się skali korzystania ze wsparcia w wielu kategoriach, przy jednoczesnym utrzymywaniu się części problemów o charakterze strukturalnym.

W kategorii ubóstwa w 2023 roku pomocą objęto 22 rodziny. W kolejnych latach liczba ta systematycznie malała do 20 rodzin w 2024 roku oraz 16 rodzin w 2025 roku. Spadek ten może świadczyć o stopniowej poprawie sytuacji materialnej części gospodarstw domowych lub skuteczności dotychczasowych form wsparcia, jednak nie eliminuje potrzeby dalszego monitorowania zjawiska.

Bezdomność dotyczyła niewielkiej liczby rodzin, jednak jej skala nie uległa wyraźnej poprawie. W latach 2023 i 2024 pomocą objęto po 2 rodziny, natomiast w 2025 roku liczba ta wzrosła do 3. Dane te wskazują, że bezdomność ma charakter trwały i wymaga działań wykraczających poza doraźną pomoc.

W zakresie potrzeby ochrony macierzyństwa w 2023 roku wsparciem objęto 9 rodzin, w 2024 roku 8, natomiast w 2025 roku już tylko 4. Podobny trend spadkowy dotyczy rodzin objętych pomocą z tytułu wielodzietności – liczba przypadków zmniejszyła się z 5 w latach 2023-2024 do 4 w 2025 roku. Zmiany te mogą być związane zarówno z poprawą sytuacji rodzin, jak i z postępującymi zmianami demograficznymi oraz malejącą liczbą rodzin wielodzietnych.

Bezrobocie pozostaje jedną z istotnych przyczyn korzystania z pomocy społecznej, choć jego skala wyraźnie maleje. W 2023 roku z tego tytułu wsparciem objęto 14 rodzin, w 2024 roku 10, a w 2025 roku 8. Spadek liczby przypadków może wskazywać na poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy lub skuteczność działań aktywizacyjnych, jednak problem ten nadal wymaga uwzględnienia w polityce społecznej Gminy.

Liczba rodzin korzystających z pomocy z tytułu niepełnosprawności utrzymywała się na względnie stabilnym poziomie. W 2023 roku było to 24 rodziny, w 2024 roku 21, a w 2025 roku 23. Dane te potwierdzają, że niepełnosprawność stanowi trwałe wyzwanie społeczne, wymagające długofalowego i kompleksowego wsparcia.

Najczęściej występującym powodem przyznawania pomocy społecznej była długotrwała lub ciężka choroba. W 2023 roku z tego tytułu pomocą objęto 28 rodzin, w 2024 roku 20, a w 2025 roku 17. Mimo widocznego spadku liczby przypadków, wysoka skala tego zjawiska wskazuje na istotne potrzeby w zakresie wsparcia zdrowotnego, opiekuńczego i rehabilitacyjnego.

W kategorii bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w 2023 roku pomocą objęto 6 rodzin, w 2024 roku 2, a w 2025 roku 4. Niewielka liczba

przypadków może świadczyć o skuteczności działań profilaktycznych lub o ograniczonym ujawnianiu problemów w tym obszarze, co wymaga dalszej obserwacji.

W analizowanym okresie nie odnotowano przypadków przemocy w rodzinie jako bezpośredniej przyczyny przyznania pomocy społecznej. Należy jednak podkreślić, że zjawisko to bywa trudne do ujawnienia i może nie być w pełni odzwierciedlone w statystykach.

Alkoholizm pozostaje problemem współwystępującym z innymi trudnościami społecznymi. W 2023 roku pomocą objęto 7 rodzin, w 2024 roku 6, a w 2025 roku 5. Spadek liczby przypadków jest niewielki, co wskazuje na utrzymywanie się problemu i potrzebę dalszych działań profilaktycznych oraz terapeutycznych.

W latach 2023-2025 nie odnotowano przypadków narkomanii jako bezpośredniej przesłanki przyznania pomocy społecznej. Pojedyncze przypadki dotyczyły natomiast trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 2 rodziny w 2024 roku. Wsparcie z tytułu zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych miało charakter incydentalny i dotyczyło pojedynczych rodzin.

Podsumowując, dane wskazują na stopniowe ograniczanie skali korzystania z pomocy społecznej w Gminie Wróblew, przy jednoczesnym utrzymywaniu się kluczowych problemów, takich jak długotrwała choroba, niepełnosprawność, ubóstwo i bezrobocie. Zjawiska te wymagają dalszych, zintegrowanych działań o charakterze profilaktycznym, aktywizującym i wspierającym, dostosowanych do zmieniającej się struktury potrzeb mieszkańców.

Poniższa tabela prezentuje zestawienie liczby rodzin objętych środowiskową pomocą społeczną w Gminie Wróblew na przestrzeni lat 2023-2025, z podziałem na główne przyczyny trudnej sytuacji życiowej.

Tabela 13. Powody przyznania pomocy w latach 2023-2025 w Gminie Wróblew (liczba rodzin)

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2023	2024	2025
ubóstwo	22	20	16
sieroctwo	0	0	0
bezdomność	2	2	3
potrzeba ochrony macierzyństwa	9	8	4
w tym: wielodzietność	5	5	4
bezrobocie	14	10	8
niepełnosprawność	24	21	23
długotrwała lub ciężka choroba	28	20	17
bezzadność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	6	2	4
w tym: rodziny niepełne	3	2	3
w tym: rodziny wielodzietne	0	0	0

przemoc w rodzinie	0	0	0
alkoholizm	7	6	5
narkomania	0	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	2	0
zdarzenie losowe	2	0	0
sytuacja kryzysowa	2	0	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS we Wróblewie.

Wyniki badań ankietowych potwierdzają występowanie w Gminie Wróblew szeregu problemów społecznych, które w dużej mierze są zbieżne z danymi statystycznymi oraz obserwacjami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. W opinii mieszkańców najczęściej występującym problemem jest alkoholizm, wskazany przez 53,1% respondentów, co jednoznacznie potwierdza skalę wyzwań w zakresie profilaktyki uzależnień oraz wsparcia rodzin dotkniętych tym zjawiskiem. Drugim najczęściej identyfikowanym problemem są problemy związane ze starzeniem się społeczeństwa (50%), co wskazuje na rosnące potrzeby w obszarze usług opiekuńczych, wsparcia seniorów oraz przeciwdziałania ich marginalizacji społecznej.

Istotne znaczenie w ocenie ankietowanych ma również bezrobocie, wskazane przez 37,5% badanych, co potwierdza jego rolę jako jednego z kluczowych czynników generujących trudności życiowe i sprzyjających występowaniu innych problemów społecznych. Relatywnie często respondenci wskazywali także na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz zaniedbania wobec dzieci (18,8%), a także zdarzenia losowe (18,8%), co może świadczyć o potrzebie wzmacniania działań profilaktycznych oraz interwencyjnych wobec rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.

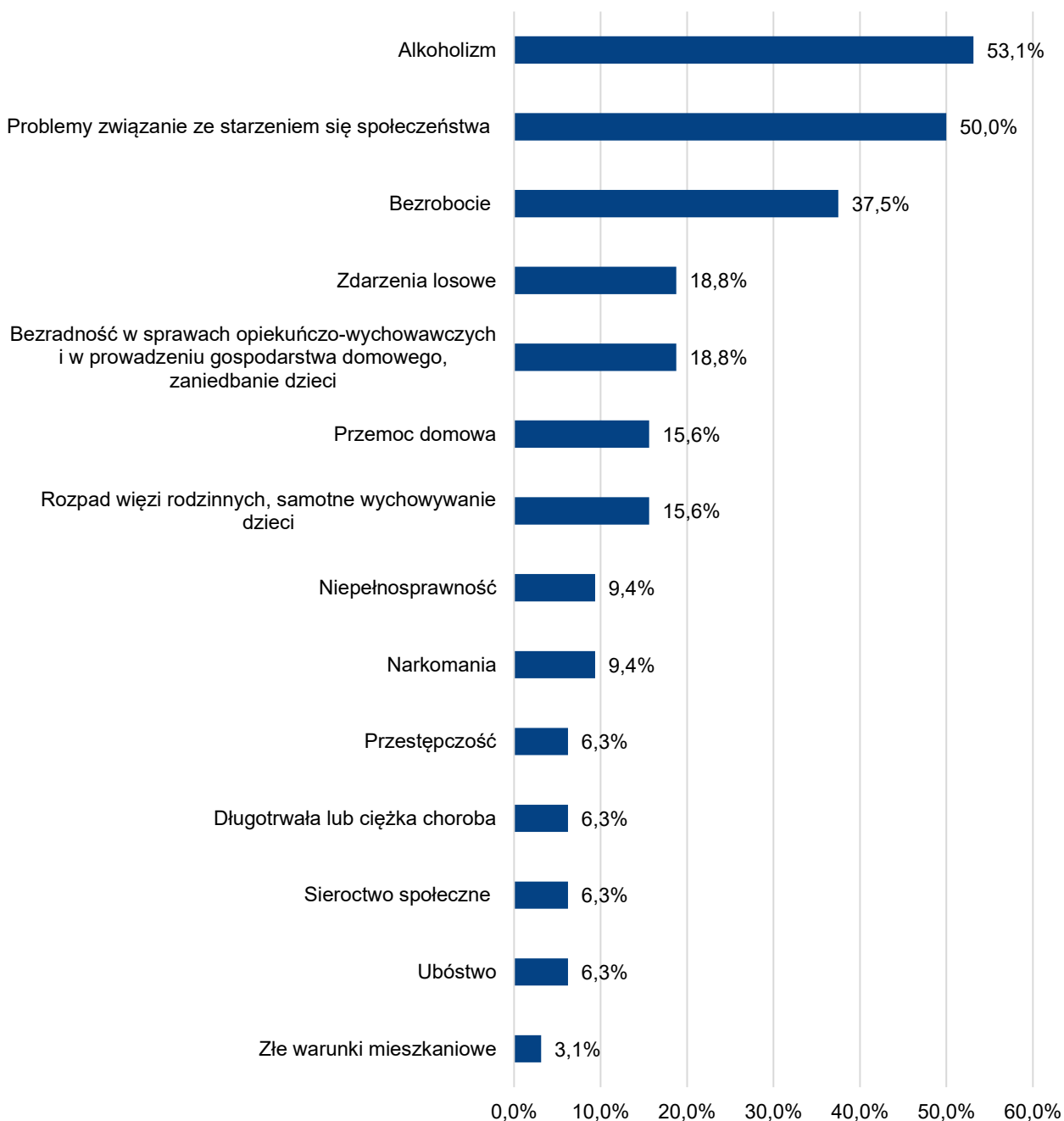
Na dalszych miejscach znalazły się przemoc domowa oraz rozpad więzi rodzinnych, w tym samotne wychowywanie dzieci (po 15,6%), co wskazuje na występowanie problemów o charakterze relacyjnym i wychowawczym, często współwystępujących z uzależnieniami i trudnościami ekonomicznymi. Mniejszy, lecz nadal zauważalny odsetek respondentów wskazał na niepełnosprawność oraz narkomanię (po 9,4%), a także ubóstwo, sieroctwo społeczne, długotrwałą lub ciężką chorobę oraz przestępczość (po 6,3%).

Najrzadziej dostrzeganym problemem były złe warunki mieszkaniowe (3,1%), co może sugerować, że zjawisko to dotyczy ograniczonej liczby mieszkańców lub jest mniej widoczne w codziennym funkcjonowaniu społeczności lokalnej. Jednocześnie należy podkreślić, że niska częstość wskazań nie wyklucza występowania tego problemu w grupach szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Zestawienie wyników badań ankietowych z danymi pochodzącymi ze sprawozdawczości GOPS wskazuje, że w ocenie mieszkańców Gminy Wróblew najistotniejsze są problemy o charakterze długofalowym i systemowym, takie jak uzależnienia, starzenie się społeczeństwa oraz bezrobocie. Zjawiska te wymagają nie tylko bieżących działań interwencyjnych, ale przede wszystkim spójnej, długoterminowej polityki społecznej, obejmującej profilaktykę, wsparcie środowiskowe oraz rozwój usług społecznych adekwatnych do zmieniających się potrzeb demograficznych i społecznych.

Rysunek 6. Najczęściej wskazywane problemy społeczne w Gminie Wróblew w opinii mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

2.2.3. ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

Na terenie Gminy Wróblew nie funkcjonują instytucjonalne formy całodobowej lub dziennej opieki i wsparcia, takie jak dom pomocy społecznej, ośrodek wsparcia, ośrodek interwencji kryzysowej, noclegownia, ogrzewalnia, ośrodek specjalistycznego poradnictwa ani dzienny dom pomocy. Oznacza to, że w przypadku wystąpienia złożonych problemów społecznych mieszkańcy Gminy korzystają z oferty instytucji zlokalizowanych poza jej obszarem.

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej wymaga zatem ścisłej i systematycznej współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie z podmiotami funkcjonującymi w obszarach bezpieczeństwa publicznego, wymiaru sprawiedliwości, edukacji, ochrony zdrowia oraz z organizacjami pozarządowymi. Współdziałanie to umożliwia zapewnienie mieszkańcom kompleksowego wsparcia, obejmującego zarówno działania interwencyjne, profilaktyczne, jak i długofalowe formy pomocy dostosowane do indywidualnych potrzeb. Poniżej przedstawiono kluczowe instytucje współpracujące z GOPS we Wróblewie wraz z zakresem podejmowanych działań.

Komisariat Policji w Błaszczkach

Policja odgrywa kluczową rolę w interwencjach związanych z przemocą domową, zaniedbaniami oraz innymi sytuacjami kryzysowymi. Funkcjonariusze aktywnie uczestniczą w procedurze „Niebieskiej Karty”, biorą udział w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych oraz zapewniają bezpieczeństwo ofiarom przemocy. Współpraca z GOPS ma charakter zarówno interwencyjny, jak i profilaktyczny, co pozwala szybciej reagować na zagrożenia i zwiększać ochronę osób szczególnie narażonych.

Prokuratura Rejonowa w Sieradzu

Prokuratura Rejonowa w Sieradzu współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wróblewie w zakresie ochrony prawnej osób doświadczających przemocy domowej, zaniedbań oraz innych form naruszenia praw. Jej zadania obejmują prowadzenie i nadzorowanie postępowań karnych wobec sprawców, a także podejmowanie decyzji procesowych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa osób i rodzin objętych wsparciem. Współpraca ta zapewnia działaniom pomocowym solidne oparcie w przepisach prawa i zwiększa skuteczność podejmowanych interwencji.

Sąd Rejonowy w Sieradzu

Sąd Rejonowy w Sieradzu pełni kluczową rolę w rozstrzyganiu spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, w tym dotyczących ograniczenia lub pozbawienia władzy rodzicielskiej, ustalania kontaktów z dziećmi oraz zabezpieczenia ich dobra. Współdziałanie sądu z GOPS we Wróblewie umożliwia monitorowanie sytuacji dzieci i rodzin objętych pomocą społeczną oraz szybkie reagowanie w przypadkach zagrożenia ich bezpieczeństwa i prawidłowego rozwoju.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Wróblew

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współpracuje z GOPS we Wróblewie w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom oraz wspierania rodzin dotkniętych problemem alkoholowym. Do jej zadań należy m.in. prowadzenie rozmów motywujących osoby uzależnione do podjęcia leczenia, opiniowanie wniosków o zobowiązanie do terapii odwykowej oraz realizacja działań profilaktycznych. Aktywność Komisji przyczynia się do ograniczania negatywnych skutków uzależnień w lokalnej społeczności.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sieradzu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sieradzu stanowi istotne uzupełnienie systemu wsparcia realizowanego przez GOPS we Wróblewie, w szczególności w zakresie pieczy zastępczej oraz pomocy osobom z niepełnosprawnościami. Współpraca obejmuje wymianę informacji, koordynację działań oraz realizację wspólnych przedsięwzięć na rzecz rodzin wymagających kompleksowej i długofalowej pomocy. Dzięki temu mieszkańcy Gminy Wróblew mają dostęp do specjalistycznych usług o charakterze ponadgminnym.

Placówki oświatowe

Szkoły i przedszkola funkcjonujące na terenie Gminy Wróblew odgrywają istotną rolę w systemie wczesnego rozpoznawania problemów wychowawczych, opiekuńczych i rodzinnych. Nauczyciele, pedagodzy i psychologowie szkolni współpracują z GOPS poprzez zgłaszanie sytuacji wymagających interwencji, wspieranie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych oraz realizację programów profilaktycznych. Dzięki temu działania pomocowe mogą być podejmowane na wczesnym etapie i skuteczniej odpowiadać na potrzeby dzieci i młodzieży.

Służba zdrowia

Podmioty lecznicze współpracują z GOPS przy diagnozowaniu problemów zdrowotnych, leczeniu uzależnień oraz wspieraniu osób starszych i przewlekle chorych. Lekarze i pielęgniarki udzielają informacji potrzebnych do planowania działań pomocowych oraz angażują się w kampanie profilaktyczne. Wspólne działania zapewniają spójność pomocy medycznej i społecznej.

Gminny Ośrodek Kultury we Wróblewie

Gminny Ośrodek Kultury we Wróblewie pełni ważną funkcję w zakresie integracji społecznej oraz aktywizacji mieszkańców, w tym dzieci, młodzieży i osób starszych. Poprzez organizację wydarzeń kulturalnych, zajęć edukacyjnych i inicjatyw lokalnych instytucja ta sprzyja budowaniu więzi społecznych oraz przeciwdziałaniu izolacji i wykluczeniu społecznemu. Współpraca GOK z GOPS może

stanowić istotne wsparcie w działaniach profilaktycznych oraz w tworzeniu przestrzeni sprzyjającej aktywnemu uczestnictwu mieszkańców w życiu wspólnoty lokalnej.

Gminna Biblioteka Publiczna we Wróblewie

Gminna Biblioteka Publiczna we Wróblewie stanowi istotny element lokalnej infrastruktury społecznej, wspierając rozwój edukacyjny i kulturalny mieszkańców oraz pełniąc funkcję miejsca integracji międzypokoleniowej. Biblioteka realizuje działania sprzyjające aktywizacji osób starszych, m.in. poprzez funkcjonowanie klubów seniora oraz organizację spotkań i wydarzeń o charakterze edukacyjnym i społecznym. Współdziałanie biblioteki z GOPS wzmacnia lokalny system wsparcia poprzez tworzenie dostępnych form uczestnictwa społecznego, przeciwdziałanie samotności oraz promowanie aktywnego stylu życia wśród mieszkańców Gminy Wróblew.

Sektor pozarządowy

Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Wróblew pełnią istotną rolę uzupełniającą wobec działań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz inne jednostki samorządowe. Ich aktywność koncentruje się przede wszystkim na inicjatywach o charakterze społecznym, wychowawczym, sportowym i profilaktycznym, skierowanych do dzieci, młodzieży oraz całych rodzin. Dzięki współpracy z lokalnymi stowarzyszeniami i klubami możliwe jest poszerzenie oferty wsparcia, wzmacnianie integracji społecznej oraz docieranie z działaniami do mieszkańców w sposób bardziej elastyczny i dostosowany do lokalnych potrzeb.

Świetlice wiejskie

Świetlice wiejskie zlokalizowane na terenie Gminy Wróblew stanowią ważny potencjał lokalnej infrastruktury społecznej. Mogą pełnić funkcję miejsc integracji mieszkańców oraz przestrzeni sprzyjającej realizacji działań o charakterze edukacyjnym, opiekuńczym i profilaktycznym, w szczególności skierowanych do dzieci i młodzieży. Obiekty te stwarzają możliwość organizowania zajęć środowiskowych, spotkań integracyjnych, wydarzeń lokalnych czy inicjatyw wspierających aktywność społeczną mieszkańców. W kontekście działań pomocowych świetlice mogą również odgrywać istotną rolę jako miejsca wspierające rozwój dzieci oraz przeciwdziałające izolacji społecznej, zwłaszcza w mniejszych miejscowościach. W przyszłości wykorzystanie świetlic jako elementu systemu usług społecznych może stanowić istotne uzupełnienie działań realizowanych przez GOPS oraz innych partnerów lokalnych, wzmacniając dostępność wsparcia środowiskowego na poziomie Gminy.

Mimo braku na terenie Gminy Wróblew instytucjonalnych form całodobowej i dziennej opieki, takich jak dom pomocy społecznej, ośrodek wsparcia czy ośrodek interwencji kryzysowej, mieszkańcy mają

zapewniony dostęp do niezbędnych usług pomocowych dzięki ścisłej współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z instytucjami powiatowymi oraz lokalnymi podmiotami.

Model oparty na współdziałaniu z jednostkami funkcjonującymi na poziomie powiatu oraz na aktywności lokalnych instytucji – w tym placówek oświatowych, podmiotów ochrony zdrowia, Policji, organizacji pozarządowych, świetlic wiejskich, Gminnego Ośrodka Kultury oraz Biblioteki Publicznej umożliwia zapewnienie mieszkańcom kompleksowego wsparcia dostosowanego do ich potrzeb.

Zróżnicowana sieć współpracy instytucjonalnej tworzy solidne podstawy do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, profilaktyki oraz integracji społecznej. Jednocześnie zmieniające się uwarunkowania demograficzne i społeczne, w szczególności proces starzenia się ludności oraz rosnące potrzeby osób wymagających wsparcia, wskazują na konieczność dalszego wzmocnienia koordynacji działań oraz rozwijania lokalnych form pomocy środowiskowej.

Kontynuacja współpracy międzyinstytucjonalnej oraz stopniowe rozwijanie usług społecznych na poziomie lokalnym pozostają kluczowymi kierunkami działań w obszarze polityki społecznej Gminy Wróblew.

2.2.4. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie realizuje zadania ustawowe w zakresie udzielania wsparcia osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc społeczna świadczona jest zgodnie z przepisami Ustawy o pomocy społecznej i obejmuje m.in. świadczenia pieniężne, pomoc rzeczową, posiłki, usługi opiekuńcze oraz pracę socjalną.

W latach 2023-2025 struktura udzielanych świadczeń charakteryzowała się umiarkowaną zmiennością, przy jednoczesnym utrzymaniu ciągłości wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących. W przypadku zasiłków stałych, skierowanych do osób trwale niezdolnych do pracy, liczba beneficjentów pozostawała na zbliżonym poziomie. W 2023 roku świadczenie to otrzymywało 16 osób, natomiast w latach 2024 i 2025 po 15 osób. Dane te wskazują na stabilny charakter tej formy pomocy. Zasiłki okresowe przyznawane były znacznie rzadziej. W latach 2023 i 2024 korzystały z nich po 4 osoby, natomiast w 2025 roku liczba ta wzrosła do 6 beneficjentów, co może świadczyć o nasileniu się przejściowych trudności bytowych części gospodarstw domowych.

Pomoc w formie schronienia miała charakter incydentalny. W latach 2023 i 2024 nie odnotowano takich świadczeń, natomiast w 2025 roku wsparciem objęto jedną osobę, co wskazuje na pojedyncze przypadki zagrożenia bezdomnością.

Istotnym elementem systemu wsparcia były świadczenia w postaci posiłków, których liczba stopniowo malała. W 2023 roku z tej formy pomocy korzystały 32 osoby, w 2024 roku 30, a w 2025 roku 20.

Zdecydowaną większość beneficjentów stanowiły dzieci, co podkreśla znaczenie tej formy wsparcia w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb najmłodszych mieszkańców Gminy.

W zakresie usług opiekuńczych odnotowano spadek liczby beneficjentów z 11 osób w 2023 roku do 7 osób w latach 2024-2025. W analizowanym okresie nie realizowano usług opiekuńczych o charakterze specjalistycznym. Zmniejszenie liczby świadczeń może wynikać zarówno ze zmian w strukturze potrzeb, jak i z ograniczonego popytu na tego rodzaju wsparcie.

Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzeń losowych przyznano jedynie w 2023 roku i objęły one 2 osoby. W kolejnych latach tego rodzaju wsparcie nie było udzielane.

Najliczniejszą kategorię stanowiły inne zasiłki celowe oraz pomoc w naturze, choć również w tym przypadku obserwowano wyraźną tendencję spadkową. W 2023 roku świadczenia te otrzymało 26 osób, w 2024 roku 18, a w 2025 roku 13. Dane te wskazują na zmniejszanie się skali bieżących potrzeb socjalnych mieszkańców.

Podsumowując, w latach 2023-2025 system pomocy społecznej w Gminie Wróblew cechował się względną stabilnością w zakresie świadczeń stałych oraz ograniczaniem skali wsparcia o charakterze doraźnym. Największe znaczenie ilościowe miały świadczenia w postaci posiłków oraz inne zasiłki celowe i pomoc rzeczowa, co potwierdza ich kluczową rolę w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb bytowych mieszkańców.

Tabela 14. Liczba beneficjentów, którym przyznano poszczególne świadczenia w Gminie Wróblew w latach 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
zasiłki stałe – ogółem	16	15	15
zasiłki okresowe - ogółem	4	4	6
schronienie	0	0	1
posiłek	32	30	20
w tym dla: dzieci	32	30	19
usługi opiekuńcze - ogółem	11	7	7
w tym: specjalistyczne	0	0	0
zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	2	0	0
inne zasiłki celowe i w naturze ogółem	26	18	13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS we Wróblewie.

Zgodnie z art. 45 ust. 1-4 Ustawy o pomocy społecznej, praca socjalna stanowi jeden z kluczowych elementów systemu pomocy społecznej i ma charakter niematerialnej formy wsparcia, ukierunkowanej na poprawę funkcjonowania osób i rodzin w wymiarze społecznym, zawodowym oraz środowiskowym. Jej celem jest nie tylko doraźne reagowanie na trudną sytuację życiową, lecz przede wszystkim wzmacnianie samodzielności beneficjentów poprzez rozwój kompetencji, aktywizację zasobów własnych oraz wspieranie procesu podejmowania trwałych zmian życiowych. Integralnym elementem pracy socjalnej jest poradnictwo, sprzyjające podejmowaniu świadomych decyzji oraz zwiększaniu odpowiedzialności za własną sytuację życiową.

Analiza danych dotyczących pracy socjalnej w Gminie Wróblew w latach 2023-2025 wskazuje na systematyczny wzrost intensywności działań prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wskaźnik pracy socjalnej, liczony jako relacja liczby rodzin objętych pracą socjalną do liczby rodzin, którym przyznano świadczenia, wzrósł z poziomu 36,8% w 2023 roku, przez 45,8% w 2024 roku, do 51,1% w 2025 roku. Tendencja ta świadczy o rosnącym znaczeniu pracy socjalnej jako narzędzia oddziaływania wykraczającego poza pomoc finansową.

W analizowanym okresie liczba rodzin, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej, wykazywała umiarkowany spadek – z 57 rodzin w 2023 roku do 48 w 2024 roku i 45 w 2025 roku. Jednocześnie obserwowano wzrost liczby rodzin objętych pracą socjalną, odpowiednio z 21 do 22 i 23 rodzin. Zjawisko to wskazuje na przesunięcie akcentów z pasywnych form wsparcia w kierunku bardziej aktywnych i indywidualnie dopasowanych działań socjalnych.

Na szczególną uwagę zasługuje rosnąca liczba rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną, bez przyznawania świadczeń pieniężnych – od braku takich przypadków w 2023 roku, przez 1 rodzinę w 2024 roku, do 3 rodzin w 2025 roku. Może to świadczyć zarówno o skuteczności oddziaływań niematerialnych, jak i o wczesnym reagowaniu na problemy społeczne, zanim dojdzie do konieczności udzielania wsparcia finansowego.

Przedstawione dane potwierdzają, że w latach 2023-2025 praca socjalna w Gminie Wróblew odgrywała coraz istotniejszą rolę w lokalnym systemie pomocy społecznej, stanowiąc ważne narzędzie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz wzmacniania samodzielności mieszkańców.

Tabela 15. Skala pracy socjalnej oraz liczba rodzin objętych wsparciem w Gminie Wróblew w latach 2023-2025

ROK	2023	2024	2025
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	57	48	45
Liczba rodzin objętych pracą socjalną ogółem	21	22	23
w tym: wyłącznie pracą socjalną	0	1	3
Wskaźnik pracy socjalnej (%)	36,8%	45,8%	51,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS we Wróblewie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie realizuje także zadania wynikające z Ustawy o świadczeniach rodzinnych. Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie.

Osobie otrzymującej zasiłek rodzinny mogą przysługiwać również następujące dodatki:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka z niepełnosprawnością,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego,
- dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania.

Analiza poniższych danych (Tabela 16) dotyczących liczby i kwot wypłaconych świadczeń rodzinnych w latach 2022-2024 wskazuje na wyraźną tendencję spadkową w większości kategorii świadczeń, zarówno pod względem liczby wypłat, jak i ponoszonych wydatków.

Najbardziej zauważalny spadek dotyczy zasiłku rodzinnego. W 2022 roku wypłacono 2 259 świadczeń na łączną kwotę 259 678,24 zł, w 2023 roku liczba ta zmniejszyła się do 1 836 świadczeń (213 896,61 zł), natomiast w 2024 roku do 1 332 świadczeń o wartości 148 269,93 zł. Oznacza to systematyczne ograniczenie zarówno liczby beneficjentów, jak i łącznych nakładów finansowych w tej kategorii.

W przypadku dodatku z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej również odnotowano tendencję spadkową – z 303 świadczeń w 2022 roku (28 234,65 zł), przez 266 w 2023 roku

(24 471,08 zł), do 210 w 2024 roku (18 870,84 zł). Podobny kierunek zmian widoczny jest w dodatku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania – liczba świadczeń zmniejszyła się z 315 w 2022 roku do 256 w 2023 roku i 188 w 2024 roku, czemu towarzyszył spadek wydatków z 21 353,71 zł do 11 686,32 zł.

Systematyczne zmniejszenie liczby wypłat obserwuje się również w dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego z 71 świadczeń w 2022 roku (21 637,05 zł) do 38 w 2023 roku (13 546,14 zł) oraz 12 w 2024 roku (4 693,40 zł).

Nie wszystkie kategorie wykazują jednak jednolity trend spadkowy. W przypadku dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka liczba świadczeń zmniejszyła się z 28 w 2022 roku do 24 w 2023 roku, jednak w 2024 roku wzrosła do 31 (5 983,00 zł). Wzrost liczby świadczeń widoczny jest także w dodatku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego z 91 w 2022 roku do 98 w 2024 roku, przy względnie stabilnym poziomie wydatków.

W odniesieniu do dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego odnotowano systematyczny wzrost liczby wypłat ze 146 świadczeń w 2022 roku do 198 w 2024 roku, przy jednoczesnym spadku łącznej kwoty wypłat, co może wynikać ze zmian w wysokości jednostkowych świadczeń lub struktury uprawnionych.

Dodatek z tytułu urodzenia dziecka utrzymywał się na zbliżonym poziomie – 5 świadczeń w latach 2022 i 2023 oraz 6 w 2024 roku.

Podsumowując, w latach 2022-2024 widoczny jest ogólny trend zmniejszania liczby wypłacanych świadczeń rodzinnych w kluczowych kategoriach, w szczególności w zakresie zasiłku rodzinnego oraz dodatków związanych z wielodzietnością i nauką poza miejscem zamieszkania. Zjawisko to może wynikać ze zmian demograficznych, spadku liczby dzieci w rodzinach, poprawy sytuacji dochodowej części gospodarstw domowych lub zmian w strukturze osób uprawnionych. Jednocześnie wybrane kategorie świadczeń – zwłaszcza związane z niepełnosprawnością oraz samotnym wychowywaniem dzieci – wymagają dalszego monitorowania w kontekście kształtowania lokalnej polityki społecznej.

Tabela 16. Liczby i kwoty wypłaconych świadczeń w latach 2022-2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022		2023		2024	
	liczba	kwota (zł)	liczba	kwota (zł)	liczba	kwota (zł)
Zasiłek rodzinny	2259	259 678,24	1836	213 896,61	1332	148 269,93
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	5	5 000,00	5	5 000,00	6	6 000,00
Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,	71	21 637,05	38	13 546,14	12	4 693,40

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	28	5 404,00	24	4 632,00	31	5 983,00
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	91	10 010,00	85	9 010,00	98	9 920,17
Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	146	13 988,98	192	11 825,28	198	7 744,86
Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej.	303	28 234,65	266	24 471,08	210	18 870,84
Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	315	21 353,71	256	17 599,58	188	11 686,32

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS we Wróblewie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie realizuje zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w tym również świadczenia opiekuńcze, które stanowią istotny instrument wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów. Pomoc ta skierowana jest przede wszystkim do mieszkańców wymagających stałej opieki lub wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, a także do osób sprawujących opiekę nad członkiem rodziny, co często ogranicza możliwość podjęcia pracy zawodowej.

W latach 2023-2025 obserwowano niewielkie wahania w liczbie wypłacanych zasiłków pielęgnacyjnych. W 2023 roku wypłacono 125 świadczeń, w 2024 roku – 122, natomiast w 2025 roku liczba ta wzrosła do 129. Wartość wypłat utrzymywała się na zbliżonym poziomie, osiągając odpowiednio 298 723 zł w 2023 roku, 309 275 zł w 2024 roku oraz 307 550 zł w 2025 roku.

W analizowanym okresie zmieniała się również liczba świadczeń pielęgnacyjnych. W 2023 roku zrealizowano 38 świadczeń, w 2024 roku ich liczba spadła do 33, natomiast w 2025 roku ponownie wzrosła do 39. Jednocześnie widoczny jest wyraźny wzrost wydatków na ten cel – z 943 899 zł w 2023 roku do 1 278 045 zł w 2024 roku oraz 1 356 335 zł w 2025 roku.

Na terenie Gminy Wróblew realizowane były również specjalne zasiłki opiekuńcze, których liczba w każdym roku pozostawała stała i wynosiła 2 świadczenia, przy zmieniającej się wartości wypłat. Zasiłek dla opiekuna przyznawano natomiast w niewielkiej skali – w 2023 roku wypłacono 3 świadczenia, a w latach 2024 i 2025 po 2.

Dane wskazują, że świadczenia opiekuńcze stanowią ważny element systemu wsparcia społecznego w gminie, a ich poziom utrzymuje się na względnie stabilnym poziomie, przy jednoczesnym wzroście nakładów finansowych przeznaczanych na świadczenia pielęgnacyjne.

Tabela 17. Wsparcie dla osób korzystających ze świadczeń opiekuńczych w latach 2023-2025

WYSZCZEGÓLNIENIE - LICZBA (ILOŚĆ ŚWIADCZEŃ)		2023	2024	2025
Zasiłek pielęgnacyjny	Liczba	125	122	129
	Kwota	298723	309275	307550
Świadczenie pielęgnacyjne	Liczba	38	33	39
	Kwota	943899	1278045	1356335
Specjalny zasiłek opiekuńczy	Liczba	2	2	2
	Kwota	14880	14880	6820
Zasiłek dla opiekuna	Liczba	3	2	2
	Kwota	17360	14880	8680

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS we Wróblewie.

Fundusz alimentacyjny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie realizuje zadania związane z wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzi działania wobec dłużników alimentacyjnych, zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Świadczenia te stanowią istotną formę wsparcia dla dzieci, wobec których egzekucja alimentów od zobowiązanych rodziców pozostaje bezskuteczna.

W latach 2022-2024 obserwowano stopniowy spadek liczby wypłacanych świadczeń oraz zmniejszenie łącznych kwot przeznaczanych na ten cel. W 2022 roku wypłacono 151 świadczeń na łączną kwotę 47 577,02 zł, a prawo do świadczeń ustalono dla 12 dzieci. W tym okresie wydano również 12 decyzji administracyjnych dotyczących przyznania świadczeń.

W 2023 roku liczba wypłat zmniejszyła się do 124 świadczeń, a łączna kwota wsparcia wyniosła 38 800,00 zł. Prawo do świadczeń ustalono dla 14 dzieci, natomiast liczba wydanych decyzji administracyjnych spadła do 11. W tym roku jedno świadczenie zostało uznane za nienależnie pobrane w związku z zaprzestaniem nauki przez pełnoletnią osobę uprawnioną, a zwrot wyniósł 400,00 zł.

W 2024 roku odnotowano dalszy spadek liczby wypłaconych świadczeń do poziomu 97, przy łącznej kwocie 32 000,00 zł. Prawo do świadczeń ustalono w 9 rodzinach dla 12 dzieci, a liczba decyzji administracyjnych wyniosła 10.

Tabela 18. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w Gminie Wróblew w latach 2022-2024

Rok	Liczba decyzji administracyjnych	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)	Liczba dzieci objętych wsparciem
2022	12	151	47 577,02	12
2023	11	124	38 800,00	14
2024	10	97	32 000,00	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS we Wróblewie.

Podsumowując, dane z lat 2022-2024 wskazują na zmniejszającą się skalę wypłat z funduszu alimentacyjnego w Gminie Wróblew, zarówno pod względem liczby świadczeń, jak i wartości finansowej. Tendencja ta może wynikać ze zmian w liczbie osób uprawnionych, sytuacji dochodowej rodzin lub skuteczności działań egzekucyjnych. Jednocześnie utrzymanie świadczeń w kolejnych latach potwierdza stałą potrzebę zabezpieczenia dzieci, które nie otrzymują należnych alimentów od zobowiązanych rodziców.

Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny (KDR) stanowi formę wsparcia skierowaną do rodzin wychowujących co najmniej troje dzieci, niezależnie od osiąganych dochodów. Program umożliwia korzystanie z szerokiego katalogu ulg i zniżek oferowanych przez instytucje publiczne oraz podmioty prywatne na terenie całego kraju. Karta przyznawana jest bezpłatnie – rodzicom na czas nieokreślony, natomiast dzieciom do ukończenia 18. roku życia lub do zakończenia nauki, maksymalnie do 25. roku życia.

W Gminie Wróblew w ostatnich latach obserwuje się wyraźny spadek liczby składanych wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny. W 2022 roku wniosek o przyznanie KDR złożyły 82 rodziny wielodzietne, a wydano łącznie 204 karty. W 2023 roku liczba wnioskodawców zmniejszyła się do 68 rodzin, co przełożyło się na wydanie 132 kart. Najniższe wartości odnotowano w 2024 roku, kiedy wnioski złożyło 20 rodzin, a wydano łącznie 41 kart.

Zmniejszająca się liczba nowych wniosków może świadczyć o stopniowym nasyceniu lokalnej społeczności kartami wydanymi w latach wcześniejszych, a także o spadku liczby rodzin spełniających kryteria uprawniające do udziału w programie. Jednocześnie realizacja zadania prowadzona była systematycznie, a koszty obsługi administracyjnej programu, finansowane z dotacji państwowej, wynosiły odpowiednio 673 zł w 2022 roku, 1 038,96 zł w 2023 roku oraz 376,25 zł w 2024 roku.

Pomimo spadku liczby nowych wniosków, Karta Dużej Rodziny pozostaje istotnym instrumentem lokalnej polityki prorodzinnej, wspierając rodziny wielodzietne poprzez poprawę ich dostępu do usług, oferty kulturalnej, rekreacyjnej oraz ulg ekonomicznych.

2.2.5 PRZEMOC DOMOWA I UZALEŻNIENIA, BEZDOMNOŚĆ

Zjawisko przemocy domowej stanowi istotny problem społeczny w Gminie Wróblew i wymaga systemowych, długofalowych działań o charakterze profilaktycznym, interwencyjnym oraz pomocowym. Ramy prawne i organizacyjne lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy wyznacza Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024–2028, przyjęty uchwałą Nr II/16/24 Rady Gminy Wróblew z dnia 24 maja 2024 r. Program został opracowany w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, w tym ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, uwzględniając jej nowelizację obowiązującą od 22 czerwca 2023 r.

Program porządkuje definicję przemocy domowej oraz wskazuje jej różnorodne formy, obejmujące przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną oraz zaniedbanie, a także działania podejmowane z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. Dokument podkreśla, że przemoc domowa może mieć charakter jednorazowy lub powtarzalny, a jej skutki dotyczą zarówno bezpośrednich ofiar, jak i całe rodziny oraz społeczność lokalną. Zjawisko to często współwystępuje z innymi problemami społecznymi, w szczególności z uzależnieniem od alkoholu, ubóstwem oraz bezradnością opiekuńczo-wychowawczą.

Kluczową rolę w realizacji Programu odgrywa Zespół Interdyscyplinarny w Wróblewie, którego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań instytucji oraz specjalistów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Zespół prowadzi diagnozę zjawiska przemocy na poziomie lokalnym, inicjuje działania profilaktyczne i edukacyjne, rozpowszechnia informacje o dostępnych formach pomocy oraz monitoruje przebieg procedury „Niebieskiej Karty”. W ramach swoich kompetencji powołuje również grupy diagnostyczno-pomocowe, które zajmują się indywidualnymi przypadkami przemocy domowej, opracowują plany pomocy, realizują działania wobec osób doznających przemocy oraz podejmują interwencje wobec osób stosujących przemoc.

Program zakłada ścisłą współpracę pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wróblewie, Policją, Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówkami oświatowymi, ochroną zdrowia, sądem oraz innymi podmiotami systemu wsparcia. Działania te obejmują zarówno pomoc osobom doznającym przemocy w miejscu ich zamieszkania, jak i zapewnienie wsparcia osobom zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego środowiska rodzinnego.

Celem nadrzędnym Programu jest zwiększanie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Wróblew. Cele szczegółowe obejmują intensyfikację działań profilaktycznych, zwiększenie dostępności pomocy specjalistycznej,

skuteczniejsze oddziaływania wobec osób stosujących przemoc oraz podnoszenie kompetencji służb i instytucji realizujących zadania w tym obszarze. Realizacja Programu przewidziana jest na lata 2024-2028 i podlega bieżącemu monitoringowi oraz okresowej ewaluacji, co umożliwi ocenę skuteczności podejmowanych działań i ich dostosowanie do zmieniających się potrzeb społecznych.

Szczególnym narzędziem pracy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej pozostaje procedura „Niebieskiej Karty”, która umożliwia formalne rozpoznanie przypadków przemocy oraz koordynację działań pomocowych i interwencyjnych. W latach 2022-2024 działania w tym zakresie realizował w Gminie Wróblew Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej, współpracujący m.in. z Policją, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia oraz instytucjami wsparcia społecznego.

W 2022 roku Komisariat Policji w Błazdkach odnotował 53 interwencje domowe na terenie Gminy Wróblew, z czego 30 podejmowano pod powtarzającymi się adresami zamieszkania. W 8 przypadkach wdrożono procedurę „Niebieskiej Karty”, a w związku z poprawą sytuacji rodzinnej zakończono również 8 procedur. Zatrzymano 2 sprawców przemocy, natomiast 1 osobę doprowadzono do wytrzeźwienia. W tym samym roku Zespół Interdyscyplinarny odbył 4 posiedzenia, powołał 14 grup roboczych oraz objął pomocą 34 osoby. Procedurą „Niebieskiej Karty” objęto 11 rodzin, a zakończono 7 procedur.

W 2023 roku Policja przeprowadziła ponownie 53 interwencje domowe. W 10 przypadkach wdrożono procedurę „Niebieskiej Karty”, a w 2 sytuacjach sprawca został zatrzymany i osadzony w Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych. Prowadzono także 3 postępowania przygotowawcze dotyczące podejrzenia przestępstwa znęcania się (art. 207 kk). Zespół Interdyscyplinarny odbył 4 posiedzenia, utworzył 24 grupy robocze, które objęły pomocą 30 osób. Procedurą objęto 12 rodzin, a zakończono 6 procedur „Niebieskiej Karty”.

W 2024 roku liczba interwencji domowych spadła do 31, jednak w 10 przypadkach nadal wdrożono procedurę „Niebieskiej Karty”. W tym roku odnotowano 9 przypadków zatrzymania sprawcy oraz zastosowano w 5 sytuacjach środki w postaci nakazu lub zakazu. Policja prowadziła również 4 postępowania przygotowawcze związane z art. 207 kk. Zespół Interdyscyplinarny zwiększył liczbę posiedzeń do 6, powołał 14 grup diagnostyczno-pomocowych i objął wsparciem 23 osoby. Procedurą „Niebieskiej Karty” objęto 15 rodzin, a zakończono 7 procedur.

Istotnym elementem systemu była także pomoc specjalistyczna oraz profilaktyka. W Punkcie Konsultacyjnym ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z konsultacji terapeuty uzależnień skorzystało 12 osób w 2023 roku oraz 10 osób w 2024 roku. Ważną rolę odgrywały również placówki

oświatowe, realizujące programy edukacyjne, warsztaty i działania wspierające kompetencje społeczne dzieci i młodzieży.

Podsumowując, w latach 2022-2024 w Gminie Wróblew funkcjonował międzyinstytucjonalny model przeciwdziałania przemocy domowej oparty na procedurze „Niebieskiej Karty” oraz pracy Zespołu Interdyscyplinarnego. Dane wskazują na utrzymującą się skalę problemu oraz potrzebę dalszego rozwijania działań profilaktycznych, terapeutycznych i wsparcia rodzin zagrożonych przemocą.

Tabela 19. Realizacja działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Wróblew w latach 2022-2024

Wskaźnik	2022	2023	2024
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	6
Liczba grup roboczych / diagnostyczno-pomocowych	14	24	14
Liczba osób objętych pomocą grup	34	30	23
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”	11	12	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS we Wróblewie.

Problem uzależnień w Gminie Wróblew pozostaje istotnym wyzwaniem społecznym. Dotyczy on przede wszystkim nadużywania alkoholu, któremu często towarzyszy zjawisko przemocy domowej, a w mniejszym zakresie – zagrożenia związane z narkomanią oraz uzależnieniami behawioralnymi. Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że skala problemu alkoholowego w ostatnich latach utrzymuje się na względnie stałym poziomie.

Liczba rodzin objętych pomocą GOPS z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego członka rodziny ulegała w ostatnich latach niewielkim wahaniom. W 2020 roku wsparciem objęto 6 rodzin, rok później 4 rodziny, natomiast w latach 2022 oraz 2023 liczba ta wynosiła po 7 rodzin. Powyższe dane wskazują na utrzymujący się, choć umiarkowany poziom tego problemu w środowisku lokalnym.

W zakresie działań interwencyjnych w 2022 roku Gminna Komisja rozpatrywała 5 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego. W 2023 roku wpłynęły 2 wnioski, a w 2024 roku kolejne 2 wnioski. W 2024 roku z konsultacji terapeuty uzależnień skorzystało 10 osób. Koszt realizacji konsultacji oraz działań formalnych związanych z procedurą leczenia odwykowego wyniósł 520,94 zł.

Dane te potwierdzają, że choć liczba wniosków nie jest wysoka, problem uzależnienia wymaga stałej interwencji i wsparcia specjalistycznego.

Podstawą działań Gminy jest corocznie uchwalany przez Radę Gminy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Program określa lokalne kierunki działań w zakresie ograniczania szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z uzależnień. Obejmuje on m.in. prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach, wspieranie rodzin z problemem alkoholowym, finansowanie konsultacji terapeutycznych, podejmowanie działań interwencyjnych wobec osób nadużywających alkoholu oraz wspomaganie działalności instytucji i organizacji realizujących zadania profilaktyczne i integracyjne.

Szczególną rolę w systemie przeciwdziałania uzależnieniom pełni Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wróblewie. W 2022 roku odbyło się 5 posiedzeń Komisji, w 2023 roku – również 5, natomiast w 2024 roku – 6 posiedzeń. W 2024 roku przeprowadzono kontrolę 18 punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Komisja prowadziła rozmowy motywujące z osobami nadużywającymi alkoholu, opiniowała wnioski dotyczące zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz podejmowała czynności związane z kierowaniem spraw do sądu w przedmiocie leczenia odwykowego.

Istotnym elementem lokalnej polityki profilaktycznej są działania skierowane do dzieci i młodzieży. W 2022 roku na realizację programów profilaktycznych w szkołach przeznaczono 19 921,44 zł, w 2023 roku – 21 141,14 zł, natomiast w 2024 roku – 14 255,82 zł w ramach działań szkolnych, przy jednoczesnym finansowaniu dodatkowych zajęć sportowych i integracyjnych. Programy realizowane były we wszystkich szkołach podstawowych na terenie Gminy i obejmowały warsztaty, prelekcje, spektakle profilaktyczne, programy socjoterapeutyczne oraz zajęcia wzmacniające kompetencje społeczne i emocjonalne uczniów.

W ramach przeciwdziałania narkomanii w 2022 roku przeznaczono 1 000,00 zł, w 2023 roku – 4 757,60 zł, a w 2024 roku – 5 000,00 zł na warsztaty i działania edukacyjne skierowane do uczniów klas IV–VIII. Działania te miały na celu zwiększenie świadomości młodzieży w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz ograniczanie zachowań ryzykownych.

Znaczącą część działań stanowiła również aktywizacja społeczna i integracyjna mieszkańców, w tym seniorów. W 2022 roku na wspomaganie działalności instytucji i organizacji przeznaczono 35 439,87 zł, w 2023 roku – 85 841,01 zł, a w 2024 roku – 93 563,79 zł. Środki te przeznaczano m.in. na organizację zajęć sportowych, warsztatów, wycieczek, festynów rodzinnych, zajęć dla seniorów (aerobik, joga, język angielski), wydarzeń kulturalnych oraz inicjatyw promujących zdrowy styl życia.

Łączne wydatki na realizację Programu wyniosły:

- w 2022 roku – 78 862,64 zł,
- w 2023 roku – 131 139,63 zł,
- w 2024 roku – 151 436,45 zł.

Widoczny jest systematyczny wzrost nakładów finansowych przeznaczanych na realizację działań profilaktycznych, terapeutycznych i integracyjnych.

Analiza danych z lat 2022-2024 wskazuje, że w Gminie Wróblew funkcjonuje spójny, systemowy model przeciwdziałania uzależnieniom, oparty na współpracy Gminnej Komisji, GOPS, Policji, szkół, instytucji kultury oraz organizacji społecznych. Pomimo umiarkowanej skali zjawiska w porównaniu z większymi jednostkami samorządowymi, problem uzależnień oraz współwystępującej przemocy domowej pozostaje aktualny. Utrzymująca się liczba rodzin objętych pomocą, wniosków o leczenie odwykowe oraz przypadków przemocy domowej potwierdza konieczność dalszego wzmacniania działań profilaktycznych, edukacyjnych oraz zapewnienia dostępności wsparcia terapeutycznego w kolejnych latach.

Wyniki badań ankietowych wskazują jednoznacznie na grupy mieszkańców Gminy Wróblew, które w opinii respondentów są w największym stopniu zagrożone wykluczeniem społecznym. Najczęściej wskazywaną grupą były osoby starsze i samotne, które zostały wymienione przez 68,8% badanych. Wynik ten potwierdza, że proces starzenia się lokalnej społeczności oraz związane z nim problemy, takie jak samotność, ograniczona samodzielność czy potrzeba wsparcia opiekuńczego, stanowią jedno z kluczowych wyzwań społecznych w Gminie.

Drugą istotną kategorią są rodziny oraz osoby dotknięte problemami uzależnień, na co wskazało 53,1% respondentów. Tak wysoki odsetek odpowiedzi potwierdza, że uzależnienia, w szczególności alkoholowe, są postrzegane jako zjawisko silnie wpływające nie tylko na same osoby uzależnione, lecz również na funkcjonowanie całych rodzin. Powoduje to zwiększenie ryzyka marginalizacji społecznej oraz kumulację innych negatywnych zjawisk, do których należą między innymi przemoc czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Znaczącą część ankietowanych (31,3%) wskazała także na rodziny i osoby o niskim statusie materialnym, co podkreśla rolę ubóstwa i trudnej sytuacji ekonomicznej jako jednego z podstawowych czynników sprzyjających wykluczeniu społecznemu. Relatywnie często wskazywano również osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny (25%), co świadczy o dostrzeganiu barier funkcjonalnych, społecznych i ekonomicznych, z jakimi mierzy się ta grupa.

W dalszej kolejności respondenci wymieniali rodziny i osoby zmagające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w tym rodziny wielodzietne i niepełne (15,6%) oraz rodziny doświadczające przemocy domowej (12,5%). Podobny odsetek odpowiedzi (12,5%) dotyczył dzieci i młodzieży, co

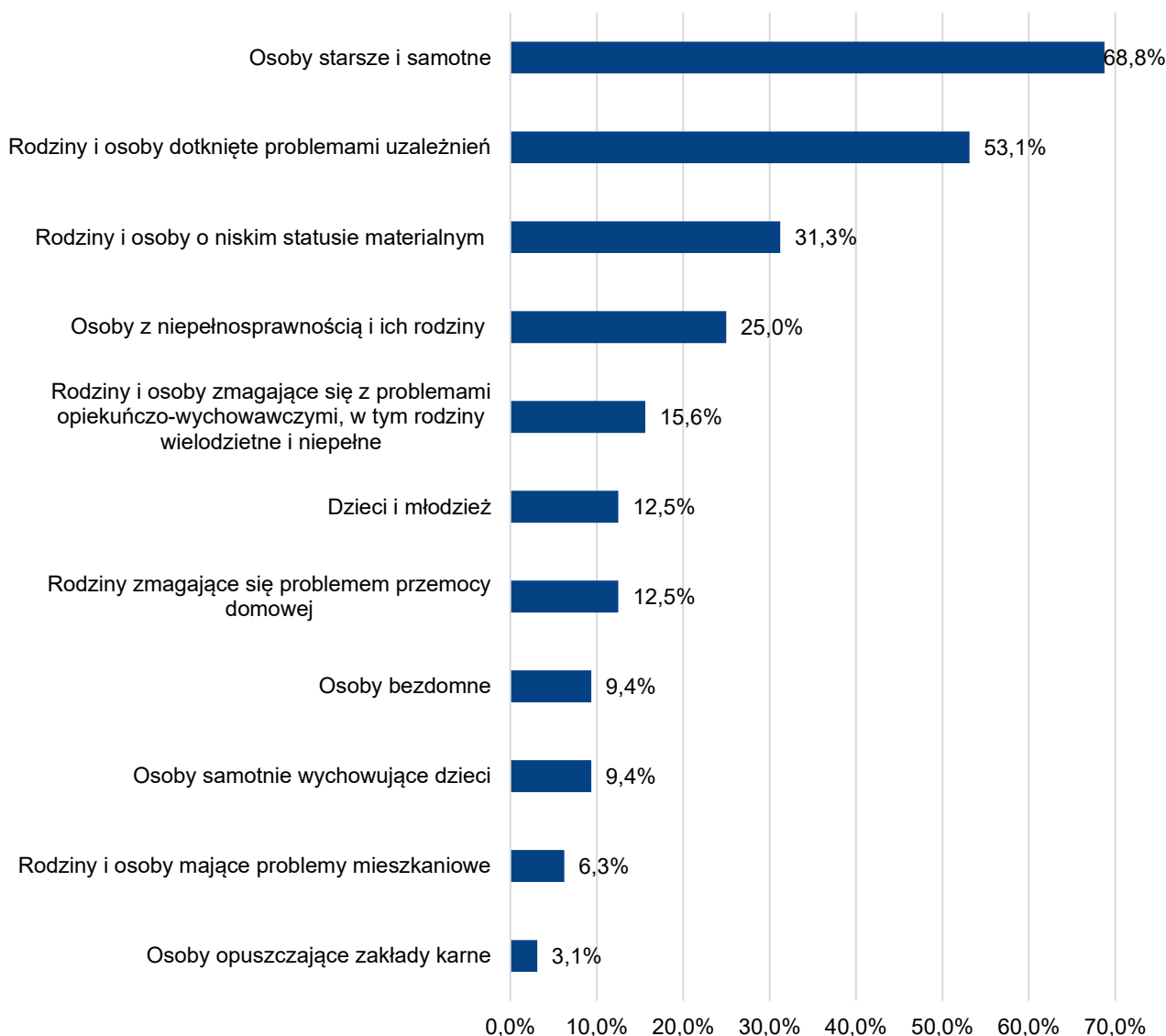
może wskazywać, że problemy tej grupy są dostrzegane, choć nie postrzegane jako dominujące w skali całej Gminy.

Niższy poziom wskazań dotyczył osób bezdomnych oraz osób samotnie wychowujących dzieci (po 9,4%), a także rodzin i osób mających problemy mieszkaniowe (6,3%). Najrzadziej wskazywaną grupą były osoby opuszczające zakłady karne (3,1%), co może świadczyć o niewielkiej skali tego zjawiska w Gminie Wróblew lub o jego ograniczonej widoczności w lokalnej społeczności.

Podsumowując, wyniki badań ankietowych korespondują z diagnozą opartą na danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i potwierdzają, że w opinii mieszkańców największym zagrożeniem wykluczeniem społecznym są osoby starsze, osoby i rodziny dotknięte uzależnieniami oraz gospodarstwa domowe o niskim statusie materialnym. Grupy te powinny stanowić kluczowy punkt odniesienia dla planowania i realizacji lokalnej polityki społecznej, w szczególności w zakresie działań profilaktycznych, wsparcia środowiskowego oraz rozwoju usług społecznych odpowiadających na długofalowe potrzeby mieszkańców.

Rysunek 7. Opinie mieszkańców na temat grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w Gminie Wróblew

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

2.2.6. WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA

Wspieranie rodziny i piecza zastępcza stanowią kluczowy obszar działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie, którego zadaniem jest zarówno wzmacnianie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak i zapewnienie opieki dzieciom pozbawionym właściwego wsparcia w rodzinach biologicznych. Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Gminy zobowiązane są do podejmowania działań profilaktycznych, wspierających oraz do partycypowania w kosztach utrzymania dzieci w pieczy. W Gminie Wróblew zadania te są realizowane w oparciu o Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027, który określa cele i priorytety działań na rzecz rodzin, w tym szczególnie tych zagrożonych dysfunkcjami.

Pomoc rodzinom w Gminie Wróblew koncentruje się przede wszystkim na realizacji świadczeń rodzinnych i opiekuńczych, które mają zapewnić stabilność dochodową oraz wsparcie w sytuacjach wymagających szczególnej opieki nad dziećmi i osobami zależnymi. Dane z lat 2022-2024 wskazują na utrzymującą się, wysoką skalę realizowanych świadczeń.

W 2024 roku zasiłki rodzinne przysługiwały 215 osobom (łącznie wypłacono 2259 świadczeń na kwotę 259 678,24 zł). Dodatki do zasiłków rodzinnych przyznano 246 osobom (959 świadczeń na kwotę 105 628,39 zł). Obejmowały one m.in. dodatki z tytułu urodzenia dziecka, opieki w okresie urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania oraz wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej. Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka w 2024 roku otrzymały 22 rodziny (22 świadczenia na łączną kwotę 22 000,00 zł). Świadczenie rodzicielskie przysługiwało 14 osobom (65 świadczeń na kwotę 57 690,10 zł).

Istotnym elementem systemu wsparcia pozostają świadczenia opiekuńcze. W 2024 roku przysługiwały one 158 osobom (łącznie 1759 świadczeń na kwotę 1 067 098,90 zł). W tej grupie 118 osób otrzymywało zasiłek pielęgnacyjny (1350 świadczeń na kwotę 291 384,00 zł), 38 osób świadczenie pielęgnacyjne (386 świadczeń na kwotę 761 454,90 zł), natomiast 2 osoby specjalny zasiłek opiekuńczy (23 świadczenia na kwotę 14 260,00 zł). Ponadto 3 osoby pobierały zasiłek dla opiekuna (36 świadczeń na kwotę 22 320,00 zł).

Porównanie z latami wcześniejszymi wskazuje na utrzymującą się skalę wsparcia. W 2023 roku zasiłki rodzinne przysługiwały 207 osobom, a dodatki do zasiłków 221 osobom; świadczenia opiekuńcze otrzymywały 162 osoby. W 2022 roku zasiłki rodzinne przysługiwały 103 osobom, dodatki – 272 osobom, natomiast świadczenia opiekuńcze – 157 osobom. Dane te potwierdzają stabilne funkcjonowanie systemu wsparcia rodzinnego w Gminie.

Oprócz świadczeń rodzinnych i opiekuńczych istotne znaczenie miały dodatki i formy wsparcia odpowiadające na bieżące wyzwania społeczno-gospodarcze. W latach 2022-2023 realizowano m.in. dodatki osłonowe i gazowe, wprowadzone w związku z kryzysem energetycznym i wzrostem kosztów życia. Realizacja tych świadczeń wymagała od pracowników GOPS dodatkowych działań administracyjnych, jednak miała istotne znaczenie dla stabilizacji budżetów domowych mieszkańców. Szczególnym zadaniem w analizowanym okresie było również zapewnienie wsparcia obywatelom Ukrainy przebywającym na terenie gminy. Pomoc obejmowała zarówno wsparcie materialne, jak i organizacyjne, a jej realizacja stanowiła dodatkowe obciążenie dla lokalnego systemu pomocy społecznej.

Centralną postacią systemu wspierania rodziny pozostaje asystent rodziny. Jego praca koncentruje się na rodzinach, w których występują trudności opiekuńczo-wychowawcze, problemy wychowawcze lub kryzysy życiowe. Asystent pomaga w codziennym funkcjonowaniu, wspiera rodziców w prowadzeniu gospodarstwa domowego, wypełnianiu obowiązków rodzicielskich, a także uczy planowania budżetu domowego. Towarzyszy rodzinom w procesie wychowawczym, motywuje do podejmowania działań naprawczych i wspiera w kontaktach z instytucjami, takimi jak szkoły, poradnie czy sądy. W latach 2022–2024 liczba rodzin objętych wsparciem asystenta wzrosła z 6 w 2023 roku do 7 w 2024 i 2025 roku. Dane te wskazują na stałe zapotrzebowanie na tego rodzaju wsparcie i dowodzą, że w Gminie istnieje grupa rodzin wymagających długofalowej i kompleksowej pomocy.

W ramach pracy socjalnej realizowanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie osobom i rodzinom udzielane jest poradnictwo specjalistyczne, obejmujące w szczególności poradnictwo prawne, psychologiczne oraz rodzinne. Działania te stanowią uzupełnienie wsparcia materialnego oraz pracy socjalnej i są kierowane do osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Poradnictwo prawne polega na udzielaniu informacji dotyczących przepisów prawa rodzinnego i opiekuńczego, systemu zabezpieczenia społecznego, a także ochrony praw lokatorów. Poradnictwo psychologiczne realizowane jest poprzez działania z zakresu diagnozy, profilaktyki oraz wsparcia terapeutycznego, dostosowane do indywidualnych potrzeb osób i rodzin. Z kolei poradnictwo rodzinne obejmuje szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym trudności wychowawcze, relacje rodzinne oraz zagadnienia związane z opieką nad osobami niesamodzielnymi i z niepełnosprawnościami.

W 2023 roku z poradnictwa specjalistycznego skorzystały dwie rodziny objęte wsparciem GOPS. W kolejnych latach, tj. w 2024 i 2025 roku, nie odnotowano zapotrzebowania na tego rodzaju pomoc wśród rodzin korzystających z systemu pomocy społecznej. Niska liczba udzielonych porad wskazuje, że działania te mają charakter interwencyjny i są uruchamiane w odpowiedzi na konkretne potrzeby zgłaszane przez mieszkańców, przy jednoczesnej gotowości Gminy do ich rozwijania w przypadku wzrostu zapotrzebowania.

Na szczególną uwagę zasługuje współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie realizacji zadań związanych z pieczę zastępczą. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, gmina partycypuje w kosztach pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, mimo że zadanie to realizowane jest na poziomie powiatu.

Z danych za lata 2023-2025 wynika, że na terenie Gminy nie funkcjonowały placówki opiekuńczo-wychowawcze, a dzieci wymagające wsparcia umieszczane były wyłącznie w rodzinach zastępczych.

W analizowanym okresie liczba rodzin zastępczych wzrosła z 2 w 2023 roku do 3 w latach 2024 i 2025. Analogicznie zwiększyła się liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, z 2 w 2023 roku do 3 w kolejnych latach.

Warto odnotować, że w 2025 roku odnotowano również przypadki opuszczenia pieczy zastępczej przez dwoje dzieci, co może świadczyć o skuteczności działań podejmowanych na rzecz powrotu dzieci do rodzin biologicznych lub osiągnięcia przez nie samodzielności. Brak dzieci opuszczających pieczę w latach 2023-2024 wskazuje natomiast na długotrwały charakter wsparcia w tych przypadkach.

Przedstawione dane potwierdzają, że choć skala pieczy zastępczej w Gminie Wróblew pozostaje niewielka, problem ten ma charakter stały i wymaga dalszej współpracy z instytucjami powiatowymi oraz rozwijania działań profilaktycznych i wspierających rodziny biologiczne, aby ograniczyć konieczność umieszczania dzieci poza ich środowiskiem rodzinnym.

Tabela 20. Dzieci i rodziny w pieczy zastępczej oraz koszty ponoszone przez Gminę w latach 2023-2025

Rok	Liczba dzieci w pieczy zastępczej	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci opuszczających pieczę zastępczą
2023	2	2	0
2024	3	3	0
2025	3	4	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS we Wróblewie.

W tym miejscu warto również odnieść się do problemów społecznych dotyczących młodzieży, które zostały zidentyfikowane w badaniach ankietowych i stanowią istotne uzupełnienie diagnozy sytuacji społecznej w Gminie Wróblew. Opinie mieszkańców wskazują, że wyzwania stojące przed młodymi ludźmi mają zarówno charakter rozwojowy, jak i środowiskowy, a ich skala może wpływać na poziom aktywności społecznej, bezpieczeństwo oraz ryzyko zachowań problemowych.

Respondenci najczęściej wskazywali na cyberzagrożenia związane z korzystaniem z internetu, telefonów oraz gier komputerowych, które uzyskały 62,5% odpowiedzi. Wysoki odsetek wskazań w tym obszarze świadczy o rosnących obawach dotyczących bezpieczeństwa cyfrowego młodzieży oraz negatywnego wpływu nadmiernego korzystania z technologii na relacje społeczne i zdrowie psychiczne. Istotnym problemem okazał się również brak miejsc spotkań dla młodzieży, wskazany przez 53,1% ankietowanych, co może sprzyjać izolacji, ograniczać integrację rówieśniczą oraz utrudniać konstruktywne spędzanie czasu wolnego.

Znaczna część respondentów zwróciła także uwagę na niską aktywność i zaangażowanie społeczne młodzieży, na co wskazało 46,9% odpowiedzi, co może być konsekwencją ograniczonej oferty działań

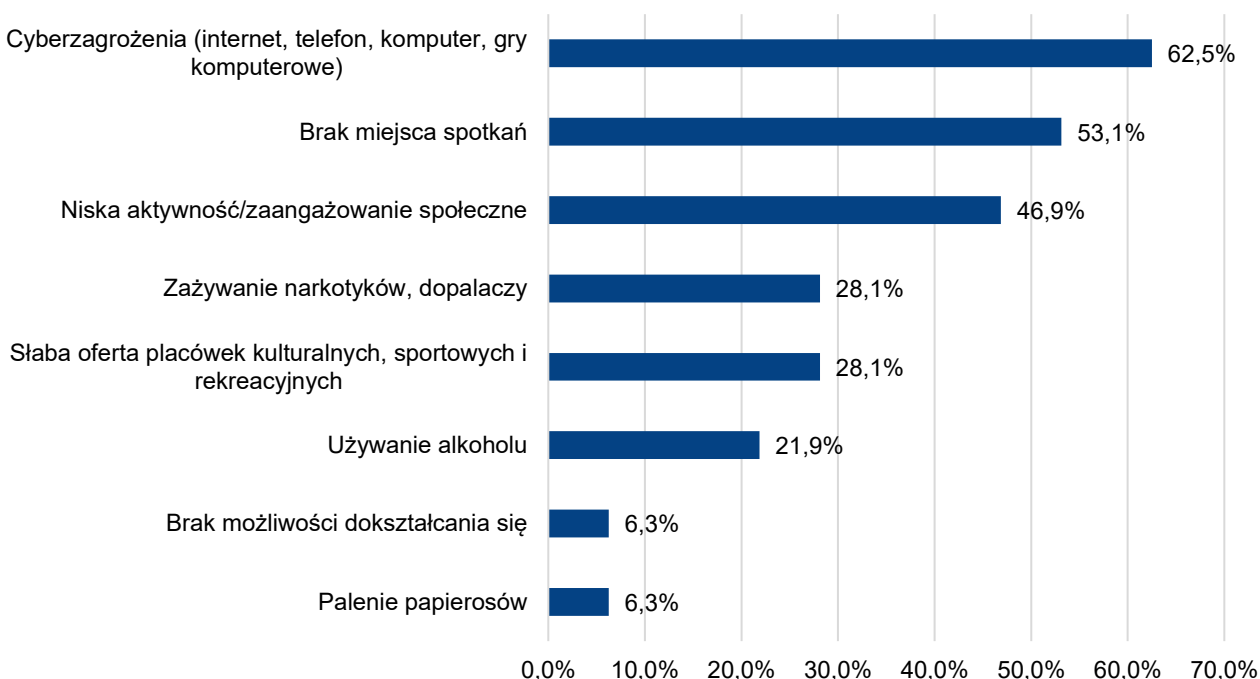

skierowanych do tej grupy wiekowej. W tym kontekście istotne znaczenie ma również słaba oferta placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych, wskazana przez 28,1% ankietowanych. Równolegle zauważalne są problemy związane z używaniem alkoholu oraz zażywaniem narkotyków i dopalaczy, które uzyskały po 21,9% i 28,1% wskazań, co podkreśla potrzebę działań profilaktycznych i wychowawczych.

Znacznie rzadziej respondenci wskazywali na palenie papierosów oraz brak możliwości doksztalcania się, które uzyskały po 6,3% odpowiedzi. Zestawienie wyników pokazuje, że problemy młodzieży w Gminie Wróblew koncentrują się przede wszystkim wokół braku odpowiedniej infrastruktury społecznej i oferty spędzania czasu wolnego, zagrożeń cyfrowych oraz ryzyka zachowań problemowych, co wskazuje na zasadność rozwijania działań profilaktycznych, integracyjnych i aktywizujących skierowanych do młodych mieszkańców Gminy.

Wyniki badań ankietowych wskazują, że istotnym wyzwaniem w Gminie jest ograniczona dostępność miejsc spotkań oraz oferty aktywności skierowanej do młodzieży. Brak atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego może wpływać na obniżenie zaangażowania społecznego młodych mieszkańców oraz sprzyjać problemom takim jak nadmierne korzystanie z technologii cyfrowych czy podejmowanie zachowań ryzykownych. W tym kontekście rozwój działań integracyjnych, sportowych i kulturalnych adresowanych do młodzieży stanowi istotny obszar wymagający dalszej uwagi w lokalnej polityce społecznej.

Rysunek 8. Najważniejsze problemy społeczne młodzieży w Gminie Wróblew – opinie mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

Analiza danych wskazuje, że system wspierania rodziny i pieczy zastępczej w Gminie Wróblew funkcjonuje w sposób spójny, obejmując zarówno świadczenia socjalne, jak i działania wychowawcze oraz interwencyjne. Wsparcie finansowe zapewnia rodzinom bezpieczeństwo materialne, jednak nie eliminuje wszystkich trudności opiekuńczo-wychowawczych, które wymagają pracy środowiskowej i specjalistycznej pomocy. Kluczową rolę w systemie odgrywa asystent rodziny, wspierający rodziny w kryzysie i wzmacniający ich kompetencje opiekuńcze. Utrzymujące się zapotrzebowanie na tę formę pomocy potwierdza stałą obecność rodzin wymagających długofalowego wsparcia. Skala pieczy zastępczej pozostaje niewielka, choć w latach 2024-2025 wzrosła liczba dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych. Jednocześnie przypadki opuszczenia pieczy w 2025 roku wskazują na możliwość skutecznej reintegracji. W kontekście problemów młodzieży, takich jak cyberzagrożenia czy brak oferty spędzania czasu wolnego, zasadne jest dalsze rozwijanie działań profilaktycznych i integracyjnych.

Na terenie Gminy Wróblew zasób mieszkaniowy pozostający w dyspozycji Gminy jest bardzo ograniczony. Zgodnie z Uchwałą Nr VII/62/25 Rady Gminy Wróblew z dnia 26 lutego 2025 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Wróblew na lata 2025-2029, mieszkaniowy zasób Gminy obejmuje obecnie dwa lokale mieszkalne zlokalizowane w budynku w miejscowości Kościerzyn 15A, przeznaczone do wynajmu na cele mieszkaniowe. Jednocześnie w zasobie Gminy nie zostały wyodrębnione lokale socjalne.

Tak niewielki zasób mieszkaniowy należy uznać za niewystarczający w kontekście realnych potrzeb mieszkańców, w szczególności rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, zagrożonych utratą mieszkania lub bezdomnością. Brak własnych lokali socjalnych ogranicza możliwości Gminy w zakresie realizacji ustawowych obowiązków związanych z zapewnieniem schronienia i wsparcia mieszkaniowego osobom wymagającym natychmiastowej pomocy, co skutkuje koniecznością wynajmowania lokali od innych właścicieli.

Uzupełnieniem powyższych informacji są dane liczbowe dotyczące zasobu mieszkaniowego w latach 2023-2025, które potwierdzają pogarszającą się sytuację w zakresie dostępności mieszkań socjalnych. W latach 2023-2024 Gmina dysponowała trzema lokalami socjalnymi, jednak w 2025 roku, w wyniku rozbiórki budynku, zasób ten został całkowicie zlikwidowany. Jednocześnie liczba lokali komunalnych w całym analizowanym okresie pozostawała na niezmiennym, niskim poziomie dwóch mieszkań. Na terenie Gminy nie funkcjonują również mieszkania treningowe ani mieszkania wspomagane, które mogłyby stanowić formę przejściowego wsparcia dla osób usamodzielniających się lub wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W uchwalonym Programie wskazano jednak kierunki działań zmierzające do poprawy tej sytuacji. W szczególności przewidziano analizę możliwości modernizacji budynku w miejscowości Charłupia Wielka 80 i jego przekształcenia na cele mieszkaniowe w celu pozyskania lokali socjalnych, a w przypadku braku ekonomicznego uzasadnienia dla takiego rozwiązania, budowę nowych lokali socjalnych na terenie Gminy. Choć średni czas oczekiwania na mieszkanie komunalne lub socjalne w latach 2023-2025 nie przekraczał sześciu miesięcy, w 2024 i 2025 roku odnotowano już osoby oczekujące na przydział lokalu. Wskazuje to, że nawet przy niewielkiej liczbie wniosków brak odpowiedniego zasobu mieszkaniowego może w krótkim czasie prowadzić do narastania niezaspokojonych potrzeb mieszkaniowych mieszkańców. Zaplanowane działania stanowią istotny krok w kierunku zwiększenia dostępności mieszkań komunalnych i socjalnych oraz lepszego dostosowania lokalnej polityki mieszkaniowej do potrzeb mieszkańców.

2.2.7. OSOBY STARSZE, NIESAMODZIELNE I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Na terenie Gminy Wróblew obserwuje się rosnące potrzeby w zakresie wsparcia osób starszych, niesamodzielnych oraz z niepełnosprawnościami. Postępujące zmiany demograficzne, w tym proces starzenia się społeczeństwa, przekładają się na zwiększone zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze, wsparcie specjalistyczne oraz różnorodne formy pomocy finansowej i rzeczowej. Zadania w tym obszarze realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie, który zapewnia mieszkańcom dostęp do świadczeń pieniężnych, usług opiekuńczych, wsparcia w ramach programów rządowych oraz pracy socjalnej. Działania te mają na celu umożliwienie osobom wymagającym pomocy jak najdłuższego funkcjonowania w środowisku zamieszkania oraz przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej. Pomimo podejmowanych inicjatyw nadal widoczne są ograniczenia infrastrukturalne. Na terenie Gminy nie funkcjonuje dom pomocy społecznej ani inne instytucjonalne formy całodobowej opieki, co powoduje konieczność kierowania osób wymagających stałego wsparcia do placówek zlokalizowanych poza obszarem Gminy. Sytuacja ta generuje dodatkowe obciążenia organizacyjne i finansowe oraz wskazuje na potrzebę dalszego rozwoju lokalnego systemu wsparcia dla osób zależnych.

W dostępnych sprawozdaniach GOPS nie wykazano realizacji programów resortowych takich jak „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” ani „Opieka wytchnieniowa”. Wsparcie dla osób zależnych realizowane było głównie w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania.

Na terenie Gminy Wróblew nie funkcjonuje żadna placówka domu pomocy społecznej. W związku z tym osoby wymagające całodobowej opieki kierowane są do domów pomocy społecznej zlokalizowanych poza obszarem Gminy, co wiąże się z koniecznością ponoszenia odpłatności za ich

pobyt. Dane z lat 2023-2025 wskazują na utrzymujące się obciążenie budżetu Gminy w tym zakresie. W 2023 roku w domach pomocy społecznej przebywało 9 mieszkańców Gminy, a odpłatność poniesiona przez samorząd wyniosła 323,4 tys. zł. W kolejnym roku liczba osób umieszczonych w DPS wzrosła do 13, a wydatki Gminy zwiększyły się do 480,1 tys. zł. W 2025 roku liczba mieszkańców przebywających w DPS nieznacznie spadła do 12 osób, jednak koszty nadal rosły, osiągając poziom 540,7 tys. zł.

Tabela 21. Liczba osób i koszty pobytu mieszkańców Gminy Wróblew w DPS w latach 2023-2025

Rok	Liczba osób w DPS	Liczba świadczeń	Odpłatność Gminy za pobyt (zł)
2023	9	86	323 396,00
2024	13	104	480 096,00
2025	12	103	540 693,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS we Wróblewie.

Wzrost odpłatności, mimo względnie stabilnej liczby osób objętych opieką instytucjonalną, świadczy o rosnących kosztach utrzymania miejsc w DPS oraz zwiększającym się obciążeniu finansowym Gminy związanym z zapewnieniem opieki osobom niesamodzielnym. Zjawisko to podkreśla potrzebę dalszego rozwijania usług wsparcia środowiskowego, które mogłyby ograniczać konieczność kierowania mieszkańców do opieki całodobowej poza terenem Gminy.

Na terenie Gminy Wróblew realizowane są programy aktywizacyjne skierowane do osób starszych, których celem jest przeciwdziałanie bierności społecznej, samotności oraz pogorszeniu kondycji psychofizycznej seniorów. Działania te koncentrują się na tworzeniu warunków do aktywnego i godnego starzenia się, przy jednoczesnym wzmacnianiu integracji społecznej oraz uczestnictwa seniorów w życiu lokalnej wspólnoty.

Jednym z kluczowych działań jest funkcjonowanie Klubu Seniora w Bibliotece, skierowanego do osób nieaktywnych zawodowo w wieku 60 lat i więcej. Program ten zapewnia seniorom dostęp do różnorodnej oferty obejmującej aktywność ruchową, edukacyjną, kulturalną, rekreacyjną oraz, w miarę potrzeb, opiekuńczą. W ramach klubu udostępniana jest infrastruktura sprzyjająca aktywnemu spędzaniu czasu wolnego, a seniorzy są zachęceni do angażowania się w działania samopomocowe oraz inicjatywy na rzecz środowiska lokalnego. Uzupełnieniem oferty są wyjazdy kulturalne i wycieczki, które sprzyjają integracji oraz podnoszeniu jakości życia uczestników.

W strukturach biblioteki funkcjonuje również Czytelniczy Klub Seniora, którego działalność łączy aktywizację kulturalną, integrację społeczną oraz rozwój osobisty w przyjaznej, lokalnej przestrzeni. Klub umożliwia rozwijanie zainteresowań czytelniczych poprzez dyskusje o literaturze, spotkania autorskie oraz udział w wydarzeniach kulturalnych, takich jak prelekcje, warsztaty czy seanse filmowe. Istotnym elementem działań jest przeciwdziałanie samotności i wykluczeniu społecznemu poprzez

budowanie relacji międzyludzkich oraz tworzenie bezpiecznego miejsca spotkań i rozmów. Klub wspiera również sprawność umysłową i kompetencje cyfrowe seniorów, m.in. poprzez ćwiczenia pamięci oraz naukę obsługi komputera, smartfona, internetu i e-usług, co sprzyja zwiększaniu samodzielności w codziennym funkcjonowaniu. Dodatkowo działania klubu wzmacniają aktywność obywatelską seniorów, zachęcając ich do dzielenia się doświadczeniem, udziału w inicjatywach lokalnych i międzypokoleniowych oraz współtworzenia oferty biblioteki.

Uzupełnieniem oferty jest program Aktywny Senior w Łódzkiem, którego głównym celem jest poprawa zdrowia i kondycji fizycznej osób starszych poprzez systematyczne ćwiczenia ruchowe. Program ten odpowiada na potrzebę utrzymania sprawności fizycznej seniorów, wspierając profilaktykę zdrowotną oraz aktywny styl życia.

Realizacja powyższych programów stanowi istotny element lokalnej polityki senioralnej, przyczyniając się do poprawy jakości życia osób starszych, wzmacniania ich samodzielności oraz integracji ze społecznością lokalną.

Dane z lat 2023-2025 potwierdzają narastające wyzwania związane ze starzeniem się mieszkańców Gminy Wróblew oraz rosnącym zapotrzebowaniem na wsparcie osób niesamodzielnych i z niepełnosprawnościami. Utrzymująca się liczba osób kierowanych do domów pomocy społecznej, przy jednoczesnym znacznym wzroście kosztów ich utrzymania (z 323,4 tys. zł w 2023 r. do 540,7 tys. zł w 2025 r.), wskazuje na rosnące obciążenie budżetu Gminy. Brak lokalnej placówki całodobowej opieki powoduje konieczność korzystania z infrastruktury poza jej terenem.

Istotnym uzupełnieniem systemu wsparcia są działania aktywizacyjne, w tym Klub Seniora, Czytelniczy Klub Seniora oraz program „Aktywny Senior w Łódzkiem”, które sprzyjają integracji i poprawie jakości życia osób starszych. Jednocześnie sytuacja ta wskazuje na potrzebę dalszego rozwoju usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz środowiskowych form wsparcia, które mogłyby ograniczyć konieczność kierowania mieszkańców do opieki instytucjonalnej.

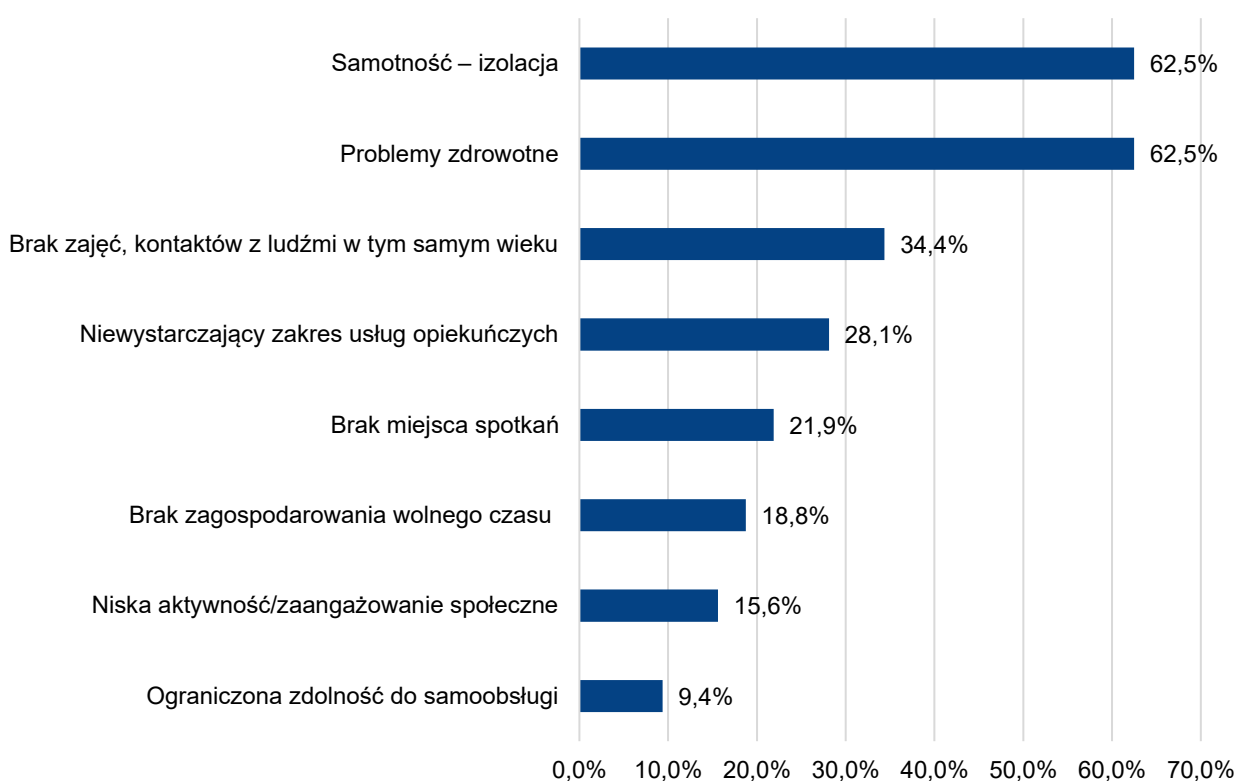
Wyniki badań ankietowych pozwalają na pogłębioną identyfikację problemów społecznych doświadczanych przez osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnościami. Obie grupy zostały wskazane w ankietach jako szczególnie narażone na wykluczenie społeczne, a charakter zgłaszanych trudności pokazuje zarówno wspólne obszary problemowe, jak i wyzwania specyficzne dla każdej z nich. Analiza odpowiedzi respondentów dostarcza istotnych przesłanek do planowania działań w zakresie usług opiekuńczych, wsparcia środowiskowego, integracji społecznej oraz dostępności infrastruktury i rynku pracy.

W odniesieniu do osób starszych respondenci najczęściej wskazywali na problemy zdrowotne oraz samotność i izolację społeczną, które uzyskały po 62,5% wskazań. Wyniki te jednoznacznie pokazują,

że starzenie się mieszkańców wiąże się nie tylko z pogarszającym się stanem zdrowia, lecz także z ograniczeniem kontaktów społecznych i osłabieniem więzi międzyludzkich. Istotnym problemem okazał się również brak zajęć oraz kontaktów z osobami w podobnym wieku, na co wskazało 34,4% respondentów, a także niewystarczający zakres usług opiekuńczych, wskazywany przez 28,1% ankietowanych. Respondenci zwracali także uwagę na brak miejsc spotkań oraz brak zagospodarowania czasu wolnego, co w połączeniu z niską aktywnością i zaangażowaniem społecznym sprzyja pogłębianiu izolacji osób starszych. Wskazane problemy potwierdzają potrzebę rozwoju usług opiekuńczych oraz oferty aktywizacyjnej i integracyjnej dedykowanej seniorom.

Rysunek 9. Najważniejsze problemy społeczne osób starszych w Gminie Wróblew – opinie mieszkańców

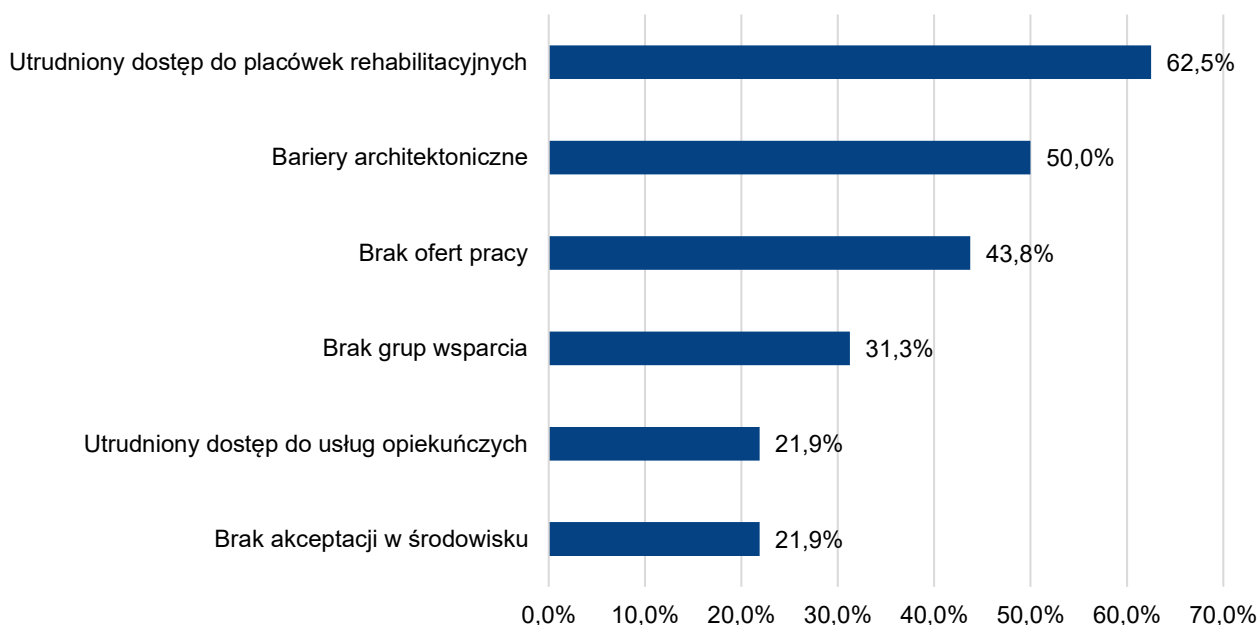
Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

Z kolei w przypadku osób z niepełnosprawnościami ankietowani najczęściej wskazywali na utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych, który uzyskał 62,5% odpowiedzi. Równie istotnym problemem okazały się bariery architektoniczne, wskazane przez 50% respondentów, co potwierdza istnienie istotnych ograniczeń w dostępności przestrzeni publicznej i infrastruktury. Znaczna część ankietowanych zwróciła również uwagę na brak ofert pracy dla osób z niepełnosprawnościami, co wskazało 43,8% respondentów, podkreślając trudności tej grupy w aktywizacji zawodowej i osiągnięciu samodzielności ekonomicznej. Wśród problemów społecznych wymieniano także brak grup wsparcia, utrudniony dostęp do usług opiekuńczych oraz brak akceptacji w środowisku lokalnym. Zestawienie

tych odpowiedzi wskazuje, że osoby z niepełnosprawnościami doświadczają wielowymiarowych barier, obejmujących zarówno sferę fizyczną, społeczną, jak i zawodową, co wymaga kompleksowych i skoordynowanych działań ze strony samorządu oraz instytucji wsparcia.

Rysunek 10. Najważniejsze problemy społeczne osób z niepełnosprawnościami w Gminie Wróblew – opinie mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

Wyniki badań ankietowych pokazują również, jakie działania zdaniem mieszkańców powinien podjąć samorząd, aby ograniczyć obszary problemowe w Gminie Wróblew. Wskazania respondentów koncentrują się na przedsięwzięciach o charakterze rozwojowym i systemowym, łączących kwestie społeczne, demograficzne oraz ekonomiczne.

Największe poparcie uzyskały działania związane z tworzeniem warunków do powstawania nowych miejsc pracy, które wskazało 50,0% ankietowanych. Odpowiedzi te jednoznacznie pokazują, że mieszkańcy postrzegają aktywizację zawodową oraz rozwój lokalnego rynku pracy jako kluczowy element ograniczania problemów społecznych, w tym bezrobocia, ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Istotnym kierunkiem działań okazało się również tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, na co wskazało 40,6% respondentów. Wynik ten odzwierciedla realne potrzeby rodzin z małymi dziećmi oraz podkreśla znaczenie dostępnej opieki instytucjonalnej dla godzenia życia zawodowego i rodzinnego oraz zwiększania aktywności zawodowej mieszkańców.

Znaczna grupa ankietowanych zwróciła uwagę na potrzebę rozwoju infrastruktury i usług społecznych, wskazując na utworzenie dziennego środowiskowego domu samopomocy oraz wykorzystanie budynków gminnych na nowe inwestycje społeczne, po 31,3% wskazań. Odpowiedzi

te potwierdzają zapotrzebowanie na rozszerzenie oferty wsparcia środowiskowego, w szczególności dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz innych grup wymagających codziennego wsparcia i integracji społecznej.

Kolejnym istotnym obszarem działań, wskazywanym przez 18,8% respondentów, było rozszerzenie działalności w zakresie poradnictwa prawnego i psychologicznego oraz tworzenie miejsc spotkań dla osób starszych. Podkreśla to znaczenie działań wzmacniających dostęp do specjalistycznego wsparcia oraz inicjatyw sprzyjających integracji społecznej i przeciwdziałaniu samotności.

Wśród wskazywanych kierunków znalazły się również działania dotyczące likwidacji barier architektonicznych oraz budowy mieszkań socjalnych, po 12,5% wskazań. Odpowiedzi te wskazują na dostrzeganie przez mieszkańców potrzeb związanych z dostępnością przestrzeni publicznej oraz polityką mieszkaniową, istotnych zwłaszcza z perspektywy osób z niepełnosprawnościami, seniorów oraz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Podsumowując, mieszkańcy Gminy Wróblew jako kluczowe kierunki działań samorządu wskazują rozwój lokalnego rynku pracy, zwiększenie dostępności usług opiekuńczych oraz rozbudowę infrastruktury i oferty usług społecznych. Oczekiwania te wyraźnie wyznaczają priorytety dla lokalnej polityki społecznej i mogą stanowić istotną podstawę do planowania działań strategicznych Gminy w kolejnych latach.

Rysunek 11. Najczęściej wskazywane działania, które zdaniem mieszkańców powinien podjąć samorząd, aby ograniczyć obszary problemowe w Gminie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego.

2.3. PROGNOZA ZMIAN W OKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ

Prognozy demograficzne Głównego Urzędu Statystycznego dla Gminy Wróblew na lata 2027-2034 wskazują na wystąpienie w najbliższych latach istotnych zmian w strukturze ludności, które będą mieć znaczący wpływ na politykę społeczną. Na podstawie danych GUS zidentyfikowano poniższe kluczowe trendy:

- liczba ludności ogółem spadnie z 5 790 do 5 563 (227 mieszkańców mniej, czyli spadek o 3,9%),
- dzieci i młodzieży (0-17 lat) ubędzie o 127 osób (-12,5%),
- liczba dzieci w wieku 0-14 lat spadnie o 113 osób (-13,6%),
- liczba seniorów (60+/65+) spadnie o 9 osób (-0,7%), w tym osób 80+ przybędzie 57 – wzrost o 22,5%,
- liczba osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lat) spadnie o 91 osób (-2,7%),
- liczba młodszych dorosłych (18-44 lata) spadnie o 134 osoby (-6,9%),
- liczba starszych pracujących (45-59/64 lata) wzrośnie o 43 osoby (+3%).

Tabela 22. Prognoza ludności w Gminie Wróblew na lata 2027-2034

Wiek	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Ogółem	5 790	5 764	5 739	5 707	5 669	5 640	5 603	5 563
0-17	1 020	999	977	970	959	937	925	893
18-59/64	3 398	3 411	3 409	3 377	3 354	3 335	3 306	3 307
18-44	1 944	1 933	1 924	1 890	1 860	1 850	1 830	1 810
45-59/64	1 454	1 478	1 485	1 487	1 494	1 485	1 476	1 497
60+/65+	1 372	1 354	1 353	1 360	1 356	1 368	1 372	1 363
0-14	828	823	804	794	761	750	737	715
15-64	3 765	3 758	3 749	3 726	3 722	3 693	3 671	3 664
65+	1 197	1 183	1 186	1 187	1 186	1 197	1 195	1 184
80+	253	268	274	279	285	287	299	310

Źródło: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/prognozaludnosc/prognoza-ludnosc-na-lata-2023-2060,11,1.html> (dostęp 28.01.2026 r.)

Ogólna tendencja demograficzna

Zgodnie z prognozami GUS w najbliższych latach Gmina Wróblew będzie doświadczać systematycznego spadku liczby mieszkańców oraz postępującego procesu starzenia się społeczeństwa. Przewidywany ubytek ludności ogółem połączony będzie z wyraźnym zmniejszeniem liczby dzieci i młodszych dorosłych oraz jednoczesnym wzrostem udziału osób w najstarszych grupach wieku, w szczególności osób w wieku 80 lat i więcej. Zmiany te oznaczają istotne przekształcenie struktury demograficznej Gminy, prowadzące do wzrostu obciążenia demograficznego oraz

narastających wyzwań dla systemu pomocy społecznej, ochrony zdrowia, edukacji oraz lokalnego rynku pracy.

Główne trendy demograficzne w Gminie Wróblew:

Spadek liczby dzieci i młodzieży

Prognozy wskazują na wyraźne zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży w Gminie Wróblew. Liczebność grupy wiekowej 0-17 lat spadnie w latach 2027-2034 o 127 osób, co oznacza spadek o ok. 13%. Jednocześnie liczba dzieci w wieku 0-14 lat zmniejszy się o 113 osób. Malejące roczniki będą miały istotny wpływ na funkcjonowanie lokalnego systemu edukacji, co może skutkować:

- mniejszym zapotrzebowaniem na miejsca w przedszkolach i szkołach,
- koniecznością dostosowania organizacji pracy placówek oświatowych, w tym łączenia oddziałów lub zmian w sieci szkół,
- ograniczeniem wysokości subwencji oświatowej,
- możliwością poprawy jakości kształcenia poprzez mniejsze liczebnie oddziały i większą indywidualizację nauczania.

Zmiany w strukturze ludności w wieku produkcyjnym

Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) ulegnie niewielkiemu zmniejszeniu, jednak kluczowe znaczenie ma zmiana jej struktury wewnętrznej. Prognozowany jest spadek liczby osób w wieku 18-44 lata o 134 osoby (ok. 6,9%) przy jednoczesnym wzroście liczby mieszkańców w wieku 45-59/64 lata o 43 osoby (ok. 3%). Tendencja ta może prowadzić do:

- spadku liczby osób w młodszej części wieku produkcyjnego,
- zwiększenia ryzyka niedoborów kadrowych w zawodach wymagających udziału młodszych pracowników,
- wzrostu znaczenia działań ukierunkowanych na utrzymanie i wydłużanie aktywności zawodowej osób w wieku 50+,
- konieczności tworzenia atrakcyjnych warunków osiedleńczych i zawodowych sprzyjających zatrzymaniu oraz przyciąganiu młodych dorosłych.

Postępujące starzenie się populacji

Choć ogólna liczba seniorów (60+/65+) pozostanie względnie stabilna, nastąpi wyraźny wzrost liczby osób w najstarszych grupach wieku. Liczba mieszkańców w wieku 80 lat i więcej zwiększy się o 57 osób, co oznacza wzrost o 22,5%. Zjawisko to wskazuje na pogłębianie się zaawansowanego starzenia demograficznego i będzie wiązało się z:

- rosnącym zapotrzebowaniem na usługi opiekuńcze, pielęgnacyjne i rehabilitacyjne,
- zwiększonym obciążeniem systemu ochrony zdrowia oraz pomocy społecznej,
- wzrostem liczby osób niesamodzielnych i wymagających długoterminowego wsparcia,
- potrzebą rozwoju usług środowiskowych, takich jak opieka domowa, teleopieka czy dzienne formy wsparcia,
- koniecznością dostosowania zasobów mieszkaniowych do potrzeb osób starszych (bariery architektoniczne, dostępność),
- wzrostem liczby gospodarstw domowych prowadzonych przez samotne osoby starsze,
- zwiększonym obciążeniem rodzin pełniących funkcje opiekuńcze wobec seniorów,
- ryzykiem narastania izolacji społecznej i wykluczenia osób w najstarszych grupach wieku.

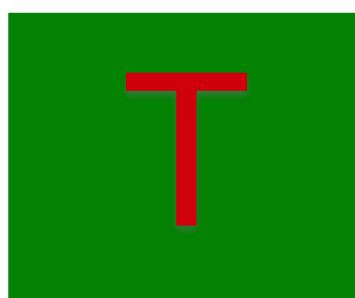
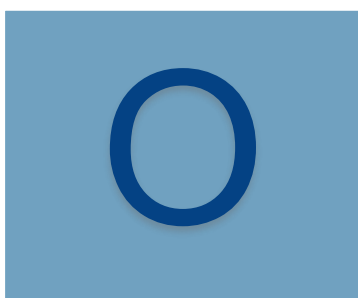
Prognozowane zmiany demograficzne wskazują, że Gmina Wróblew będzie w coraz większym stopniu mierzyć się z wyzwaniami typowymi dla obszarów starzejących się i depopulujących. Kluczowe znaczenie będzie miało elastyczne dostosowywanie lokalnych polityk publicznych w obszarach edukacji, rynku pracy, usług społecznych oraz planowania przestrzennego, tak aby odpowiadały one na zmieniającą się strukturę wiekową mieszkańców.

2.3. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie analizy strategicznej. Pozwala ono porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Podczas analizy danych, dokonano podziału zebranych informacji na cztery grupy:

- **S (ang. strengths)** – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę, na które bezpośredni wpływ ma Gminę;
- **W (ang. weaknesses)** – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę, na które bezpośredni wpływ ma Gminę;
- **O (ang. opportunities)** – szanse: wszystko to, co stwarza szansę korzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu Gminy,
- **T (ang. threats)** – zagrożenia: wszystko to, co stwarza warunki dla niekorzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu Gminy.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Stabilne funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz utrzymanie stałej, doświadczonej kadry. • Sprawna realizacja świadczeń z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, opiekuńczych oraz funduszu alimentacyjnego. • Rosnąca rola pracy socjalnej – systematyczny wzrost liczby rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną. • Funkcjonowanie asystenta rodziny jako kluczowego narzędzia wsparcia rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. • Aktywna realizacja programów rządowych i osłonowych (m.in. „Posiłek w szkole i w domu”, programy profilaktyczne, działania wspierające rodziny). • Spójny lokalny system przeciwdziałania przemocy domowej – funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz realizacja procedury „Niebieskiej Karty”. • Aktywna Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – prowadzenie działań profilaktycznych, kontrolnych i interwencyjnych. • Rozbudowana współpraca międzyinstytucjonalna (Policja, PCPR, szkoły, służba zdrowia, sąd, organizacje pozarządowe). • Funkcjonowanie lokalnych inicjatyw aktywizujących seniorów (Klub Seniora, 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak dziennych form wsparcia dla seniorów i osób niesamodzielnych (np. dzienny dom pobytu, środowiskowy dom samopomocy). • Brak mieszkań socjalnych oraz bardzo ograniczony zasób mieszkaniowy komunalny. • Brak mieszkań treningowych i wspomaganych dla osób wymagających przejściowego wsparcia. • Brak lokalnego punktu rehabilitacyjnego i utrudniony dostęp do specjalistycznych usług medycznych. • Ograniczona dostępność opieki nad dziećmi do lat 3. • Niewystarczająca oferta i przestrzeń aktywności dla młodzieży. • Rosnące obciążenie budżetu Gminy kosztami pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej. • Brak realizacji programów takich jak „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” czy „Opieka wytchnieniowa”. • Ograniczona liczba połączeń transportu zbiorowego utrudniająca mobilność seniorów i mieszkańców oddalonych miejscowości. • Rozproszona zabudowa utrudniająca równomierny dostęp do usług społecznych, zdrowotnych i kulturalnych.

<p>Czytelniczy Klub Seniora, program „Aktywny Senior”).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystywanie Gminnego Ośrodka Kultury we Wróblewie i Biblioteki Publicznej we Wróblewie jako przestrzeni integracji społecznej. • Relatywnie niski wskaźnik korzystania z pomocy społecznej na tle powiatu i województwa. • Dobrze rozwinięty system ochrony przeciwpożarowej oparty na aktywności jednostek OSP. • Pozytywna ocena funkcjonowania Gminy w badaniu ankietowym mieszkańców. 	
<p>SZANSE</p>	<p>ZAGROŻENIA</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość pozyskiwania środków z programów rządowych i funduszy europejskich na rozwój usług społecznych i opiekuńczych. • Trend ogólnokrajowy wzmacniania usług środowiskowych jako alternatywy dla opieki instytucjonalnej. • Rosnące znaczenie polityki senioralnej na poziomie krajowym i regionalnym. • Ogólnokrajowe programy wspierające aktywizację zawodową oraz rozwój usług dla osób z niepełnosprawnościami. • Wzrost świadomości społecznej w zakresie przemocy domowej i uzależnień. • Możliwość rozwoju partnerstw społecznych w oparciu o rosnące 	<ul style="list-style-type: none"> • Systematyczny spadek liczby mieszkańców i depopulacja terenów wiejskich. • Ogólnokrajowy trend starzenia się ludności i wzrost obciążenia demograficznego. • Wzrost zapotrzebowania na usługi zdrowotne i rehabilitacyjne w związku ze starzeniem się społeczeństwa. • Rosnące koszty utrzymania w domach pomocy społecznej w skali kraju. • Utrzymywanie się zjawisk uzależnień jako problemu społecznego w skali kraju. • Ryzyko narastania izolacji społecznej osób starszych i samotnych. • Ryzyko pogłębiania się wykluczenia komunikacyjnego mieszkańców terenów peryferyjnych.

<p>znaczenie sektora obywatelskiego i programy wspierające NGO.</p> <ul style="list-style-type: none">• Rozszerzanie programów profilaktycznych i zdrowotnych jako szansa na poprawę kondycji zdrowotnej mieszkańców.• Rozwój krajowych programów mieszkaniowych i wsparcia budownictwa socjalnego dla gmin.• Rozwój narzędzi cyfrowych wspierających usługi społeczne (np. teleopieka).	<ul style="list-style-type: none">• Odływ młodych mieszkańców do większych ośrodków miejskich.• Zagrożenia cyfrowe i zachowania ryzykowne wśród młodzieży.• Malejąca liczba dzieci i młodzieży mogąca w przyszłości skutkować trudnościami w utrzymaniu lokalnych placówek oświatowych oraz koniecznością zmian organizacyjnych w systemie edukacji.• Zależność części usług specjalistycznych od instytucji powiatowych i ponadlokalnych.
--	---

CZĘŚĆ STRATEGICZNA

MISJA:

Misją polityki społecznej Gminy Wróblew jest tworzenie warunków sprzyjających godnemu i bezpiecznemu życiu mieszkańców poprzez wspieranie rodzin, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przemocy i uzależnieniom, przy jednoczesnym rozwijaniu lokalnych usług środowiskowych i integracji społecznej.

Cel główny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wróblew na lata 2026-2034

Celem głównym jest budowanie silnej i solidarnej wspólnoty lokalnej, opartej na wzajemnym wsparciu i odpowiedzialności, w której każdy mieszkaniec ma zapewnione poczucie bezpieczeństwa oraz godne warunki życia.

Priorytetem pozostaje troska o osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz tworzenie warunków sprzyjających aktywności społecznej, rozwojowi i integracji międzypokoleniowej.

3.2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Część strategiczna Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wróblew została opracowana w oparciu o wnioski płynące z diagnozy sytuacji społecznej, wyniki konsultacji społecznych (w tym badań ankietowych oraz spotkania konsultacyjnego), analizę SWOT, a także obowiązujące uwarunkowania prawne i dokumenty strategiczne wyższego rzędu.

Przyjęto przejrzystą strukturę obejmującą cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań, co umożliwia systematyczne planowanie, skuteczne wdrażanie oraz monitorowanie lokalnej polityki społecznej.

Dokument został przygotowany w sposób zapewniający spójność z zadaniami własnymi i zleconymi Gminy w obszarze polityki społecznej oraz stanowi narzędzie wspierające Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie i pozostałe podmioty lokalnego systemu wsparcia w realizacji działań na rzecz mieszkańców.

Celami strategicznymi są:

Cel strategiczny I:

**Wzmacnianie spójności społecznej oraz przeciwdziałanie
wykluczeniu mieszkańców Gminy Wróblew**

Cel strategiczny II:

**Zapewnienie wysokiej jakości życia oraz rozwój systemu wsparcia
dla osób starszych, niesamodzielnych oraz z niepełnosprawnościami
w Gminie Wróblew**

Cel strategiczny III:

**Wspieranie rodzin, dzieci i młodzieży oraz wzmacnianie ich
potencjału rozwojowego w Gminie Wróblew**

Do każdego celu strategicznego przyporządkowane zostały cele operacyjne, a do nich kierunki działań, które będą realizowane przez GOPS we Wróblewie, komórki organizacyjne Urzędu Gminy Wróblew, jednostki organizacyjne samorządu gminnego w tym: szkoły, placówki oświatowe, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czy Zespół Interdyscyplinarny.

Poniższe cele i kierunki działań realizowane będą w partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Komendą Powiatową Policji, organizacjami pozarządowymi, Kościołami, związkami wyznaniowymi, wolontariuszami, zespołem kuratorskiej służby sądowej oraz jednostkami ochrony zdrowia.

Cel strategiczny I: Wzmacnianie spójności społecznej oraz przeciwdziałanie wykluczeniu mieszkańców Gminy Wróblew

Cele operacyjne:

- 1.1. Wzmacnianie bezpieczeństwa społecznego i działań profilaktycznych
- 1.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i komunikacyjnemu mieszkańców
- 1.3. Rozwój integracji społecznej oraz współpracy instytucjonalnej i obywatelskiej

Cel strategiczny I ukierunkowany jest na wzmacnianie spójności społecznej w Gminie Wróblew oraz przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia, które mogą wynikać z rozproszonej struktury osadniczej, ograniczonej dostępności transportu zbiorowego oraz postępujących zmian demograficznych. Istotnym wyzwaniem pozostaje także konieczność rozwijania działań profilaktycznych w obszarze uzależnień i przemocy domowej oraz wspieranie aktywności społecznej mieszkańców.

Gmina dysponuje rozwiniętym potencjałem instytucjonalnym i społecznym (GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe, OSP, instytucje kultury), który może stanowić podstawę do dalszego wzmacniania więzi lokalnych, integracji międzypokoleniowej oraz budowania warunków sprzyjających aktywnemu uczestnictwu mieszkańców w życiu wspólnoty. Realizacja działań w tym obszarze przyczyni się do poprawy jakości życia oraz ograniczenia ryzyka marginalizacji osób starszych, mieszkańców oddalonych miejscowości i grup wymagających wsparcia.

Cel operacyjny 1.1. Wzmacnianie bezpieczeństwa społecznego i działań profilaktycznych

Kierunki działań:

- rozwijanie współpracy z Policją oraz służbami ratowniczymi w zakresie utrzymania ładu i bezpieczeństwa mieszkańców,
- wykorzystywanie lokalnego systemu monitoringu wizyjnego jako narzędzia prewencji i ochrony mienia publicznego,
- wspieranie aktywności jednostek OSP jako ważnego elementu systemu bezpieczeństwa i integracji społecznej.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań:

- zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie zagrożeń społecznych i zdrowotnych,
- wzmocnienie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży,

- utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego w Gminie,
- dalsze wzmocnienie roli OSP jako lokalnego filaru bezpieczeństwa i aktywności obywatelskiej.

Wskaźniki:

- liczba zrealizowanych działań profilaktycznych (szt./rok),
- liczba uczestników działań profilaktycznych,
- liczba inicjatyw podejmowanych we współpracy z Policją i OSP (szt./rok),
- liczba interwencji/prewencyjnych działań służb na terenie gminy (szt./rok).

Cel operacyjny 1.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i komunikacyjnemu mieszkańców

Kierunki działań:

- rozwój działań wspierających osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami oraz mieszkańców terenów oddalonych w dostępie do usług społecznych,
- podejmowanie działań ograniczających skutki wykluczenia komunikacyjnego (w tym współpraca z przewoźnikami i powiatem),
- wspieranie rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej poprzez pracę socjalną i poradnictwo,
- rozwój zasobu mieszkań komunalnych i socjalnych jako element przeciwdziałania wykluczeniu mieszkaniowemu oraz wsparcia osób i rodzin znajdujących się w kryzysie,
- analiza i wdrażanie rozwiązań w zakresie transportu na żądanie oraz organizacji dowozów do instytucji publicznych, placówek zdrowotnych i wydarzeń społecznych,
- przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców poprzez rozwój kompetencji cyfrowych oraz ułatwianie dostępu do e-usług publicznych.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań:

- ograniczenie ryzyka marginalizacji mieszkańców peryferyjnie położonych sołectw,
- poprawa dostępności usług społecznych i instytucji publicznych,
- zwiększenie dostępności transportowej mieszkańców terenów peryferyjnych,
- ograniczenie barier w dostępie do usług publicznych wynikających z wykluczenia cyfrowego,

- wzrost aktywności i uczestnictwa w życiu społecznym mieszkańców zagrożonych wykluczeniem.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych wsparciem pracy socjalnej (osoby/rok),
- liczba działań środowiskowych i integracyjnych (szt./rok),
- liczba lokali komunalnych/socjalnych oddanych do użytkowania (szt.),
- liczba osób objętych wsparciem w zakresie mobilności/transportu (osoby/rok),
- liczba działań z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu (szt./rok),
- liczba inicjatyw wspierających mobilność mieszkańców (szt./rok).

Cel operacyjny 1.3. Rozwój integracji społecznej oraz współpracy instytucjonalnej i obywatelskiej

Kierunki działań:

- wspieranie współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi, KGW, klubami sportowymi i instytucjami kultury,
- wzmacnianie koordynacji działań społecznych poprzez rozwój partnerstw i sieci współpracy,
- tworzenie i rozwijanie lokalnych przestrzeni oraz inicjatyw integracyjnych sprzyjających regularnym spotkaniom mieszkańców, w tym integracji międzypokoleniowej oraz aktywizacji osób starszych i młodzieży,
- wspieranie wolontariatu oraz działań animujących aktywność obywatelską mieszkańców, w szczególności w małych sołectwach.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań:

- zwiększenie spójności wspólnoty lokalnej,
- wzmocnienie aktywności obywatelskiej mieszkańców,
- lepsze wykorzystanie potencjału organizacji społecznych w realizacji polityki społecznej Gminy,
- rozwój inicjatyw integracyjnych skierowanych do różnych grup wiekowych,
- zwiększenie liczby działań realizowanych w formule partnerskiej (samorząd-NGO-mieszkańcy).

Wskaźniki:

- liczba inicjatyw społecznych i międzypokoleniowych (szt./rok),
- liczba partnerstw z NGO i organizacjami lokalnymi (szt./rok),
- liczba wydarzeń integracyjnych organizowanych w sołectwach (szt./rok),
- liczba mieszkańców uczestniczących w inicjatywach społecznych (osoby/rok).

Cel strategiczny II: Zapewnienie wysokiej jakości życia oraz rozwój systemu wsparcia dla osób starszych, niesamodzielnych oraz z niepełnosprawnościami w Gminie Wróblew

Cele operacyjne:

- 2.1. Rozwój usług środowiskowych i odciążenie opieki instytucjonalnej (DPS)
- 2.2. Poprawa dostępności usług zdrowotnych, rehabilitacyjnych i opiekuńczych
- 2.3. Zwiększenie dostępności i samodzielności osób z niepełnosprawnościami
- 2.4. Aktywizacja i przeciwdziałanie samotności seniorów w warunkach rozproszonej zabudowy

Cel strategiczny II odpowiada na kluczowe wyzwania wskazane w diagnozie Gminy Wróblew: postępujące starzenie się społeczności, rosnące potrzeby opiekuńcze oraz zwiększające się obciążenie finansowe związane z pobytem mieszkańców w domach pomocy społecznej. Jednocześnie na terenie Gminy brakuje dziennych form wsparcia i specjalistycznych usług (w tym rehabilitacji), co ogranicza możliwość pozostawiania seniorów i osób niesamodzielnych w środowisku zamieszkania. W diagnozie silnie wybrzmiewają również bariery dla osób z niepełnosprawnościami (architektoniczne, rehabilitacyjne i społeczne) oraz problemy izolacji społecznej seniorów, potęgowane przez rozproszoną zabudowę i ograniczony transport. Strategia zakłada rozwój usług środowiskowych jako realnej alternatywy dla opieki instytucjonalnej, poprawę dostępności usług oraz wzmacnianie aktywności i integracji mieszkańców.

Cel operacyjny 2.1. Rozwój usług środowiskowych i odciążenie opieki instytucjonalnej

Kierunki działań:

- rozwój usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (zwiększenie dostępności i elastyczności usług),
- tworzenie dziennych form wsparcia dla seniorów i osób niesamodzielnych (np. klub wsparcia dziennego),
- wykorzystanie usług sąsiedzkich i wolontariatu do wsparcia osób niesamodzielnych,
- wdrażanie rozwiązań pozwalających ograniczać kierowanie mieszkańców do DPS (wzmocnienie wsparcia środowiskowego, koordynacja usług),
- realizacja usług opieki wytchnieniowej jako element wsparcia środowiskowego.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań:

- zwiększenie możliwości pozostawiania osób starszych i niesamodzielnych w środowisku zamieszkania,
- zmniejszenie presji na kierowanie mieszkańców do DPS,
- stopniowe ograniczanie dynamiki wzrostu wydatków Gminy na DPS poprzez rozwój usług lokalnych,
- poprawa bezpieczeństwa i jakości życia rodzin opiekujących się osobami zależnymi.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi (osoby/rok),
- liczba godzin usług opiekuńczych (godz./rok),
- liczba uruchomionych dziennych form wsparcia (szt./rok),
- liczba uczestników dziennych form wsparcia (osoby/rok),
- liczba mieszkańców w DPS (osoby/rok),
- odpłatność Gminy za DPS (zł/rok).

Cel operacyjny 2.2. Poprawa dostępności usług zdrowotnych, rehabilitacyjnych i opiekuńczych

Kierunki działań:

- podejmowanie działań organizacyjnych i partnerskich w celu poprawy dostępu do rehabilitacji (np. punkt rehabilitacyjny / dyżury / dojazdowe usługi rehabilitacyjne),
- rozwój profilaktyki zdrowotnej i działań wspierających sprawność seniorów (aktywność fizyczna, edukacja zdrowotna),
- wzmacnianie współpracy z podmiotami ochrony zdrowia i instytucjami ponadlokalnymi w celu poprawy dostępności świadczeń specjalistycznych,
- rozwój dostępu do wsparcia psychologicznego oraz działań z zakresu ochrony zdrowia psychicznego, w szczególności skierowanych do seniorów,
- organizacja działań edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania depresji, kryzysom psychicznym oraz wypaleniu opiekunów,

- rozwój rozwiązań wspierających osoby o ograniczonej mobilności (teleopieka/telewsparcie, system informacji i kierowania do usług).

Oczekiwane rezultaty planowanych działań:

- poprawa dostępu do rehabilitacji,
- zwiększenie udziału mieszkańców w działaniach profilaktycznych,
- ograniczenie barier zdrowotnych wynikających z wieku i niepełnosprawności,
- zwiększenie dostępności wsparcia psychologicznego na poziomie lokalnym,
- wczesne rozpoznawanie problemów zdrowia psychicznego i ograniczanie ich skutków,
- lepsza koordynacja wsparcia medycznego i społecznego.

Wskaźniki:

- liczba mieszkańców objętych działaniami profilaktycznymi (osoby/rok),
- liczba inicjatyw/usług poprawiających dostęp do rehabilitacji (szt./rok),
- liczba osób korzystających z rozwiązań teleopieki/telewsparcia (osoby/rok),
- liczba działań/programów z zakresu zdrowia psychicznego (szt./rok),
- liczba działań partnerskich z podmiotami ochrony zdrowia (szt./rok).

Cel operacyjny 2.3. Zwiększenie dostępności i samodzielności osób z niepełnosprawnościami

Kierunki działań:

- podejmowanie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych w przestrzeni publicznej i obiektach gminnych,
- przygotowanie do realizacji programów wsparcia (Asystent, Opieka wytchnieniowa),
- rozwój wsparcia informacyjnego i poradniczego (nawigacja po systemie usług, uprawnień i świadczeń),
- wspieranie aktywizacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami we współpracy z instytucjami rynku pracy i NGO.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań:

- poprawa dostępności przestrzeni i usług publicznych,
- zwiększenie samodzielności osób z niepełnosprawnościami i odciążenie ich rodzin,
- rozwój realnych instrumentów wsparcia (asystencja, wytchnienie),
- wzrost udziału osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym.

Wskaźniki:

- liczba zlikwidowanych barier architektonicznych w obiektach i przestrzeni publicznej (szt./rok),
- liczba beneficjentów usług asystenckich (osoby/rok),
- liczba beneficjentów opieki wytchnieniowej (osoby/rok),
- liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem informacyjno-poradniczym (osoby/rok).

Cel operacyjny 2.4. Aktywizacja i przeciwdziałanie samotności seniorów w warunkach rozproszonej zabudowy

- wzmocnianie i rozwój inicjatyw senioralnych (Klub Seniora, Czytelniczy Klub Seniora, działania w GOK i bibliotece),
- organizacja działań międzypokoleniowych (wydarzenia, warsztaty, wolontariat),
- rozwój aktywności ruchowej i edukacyjnej seniorów,
- zwiększenie dostępności działań aktywizacyjnych dla seniorów z terenów oddalonych.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań:

- ograniczenie samotności i izolacji społecznej seniorów,
- większy udział seniorów w życiu lokalnym,
- wzmocnienie więzi międzypokoleniowych,
- lepszy dostęp do aktywności w warunkach utrudnionej mobilności.

Wskaźniki:

- liczba seniorów uczestniczących w działaniach aktywizacyjnych (osoby/rok),

- liczba działań/wydarzeń senioralnych i międzypokoleniowych (szt./rok),
- liczba działań edukacyjnych dla seniorów (szt./rok).

Cel strategiczny III: Wspieranie rodzin, dzieci i młodzieży oraz wzmacnianie ich potencjału rozwojowego w Gminie Wróblew

Cele operacyjne:

- 3.1. Wzmocnienie wsparcia rodzin przeżywających trudności
- 3.2. Zwiększenie dostępności opieki nad najmłodszymi dziećmi i wsparcie młodych rodzin
- 3.3. Rozwój oferty aktywności i działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży
- 3.4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

Cel strategiczny III odpowiada na wyzwania demograficzne oraz społeczne zidentyfikowane w diagnozie, w szczególności: spadek liczby dzieci i młodzieży, brak instytucjonalnej opieki nad dziećmi do lat 3, potrzebę dalszego wzmacniania rodzin przeżywających trudności oraz konieczność prowadzenia działań profilaktycznych wobec zagrożeń takich jak uzależnienia i cyberzagrożenia.

Działania w tym obszarze koncentrują się na łączeniu wsparcia środowiskowego z działaniami rozwojowymi, tak aby wzmacniać stabilność rodzin, wyrównywać szanse edukacyjne dzieci i młodzieży oraz zwiększać atrakcyjność Gminy jako miejsca sprzyjającego wychowaniu młodego pokolenia.

Cel operacyjny 3.1. Wzmocnienie wsparcia rodzin przeżywających trudności

Kierunki działań:

- rozwój pracy socjalnej ukierunkowanej na wczesne rozpoznawanie problemów opiekuńczo-wychowawczych,
- dalsze wzmacnianie roli asystenta rodziny,
- realizacja działań w ramach systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
- prowadzenie działań edukacyjnych dla rodziców (kompetencje wychowawcze, przeciwdziałanie uzależnieniom),
- współpraca instytucjonalna w zakresie wczesnej interwencji wobec rodzin zagrożonych kryzysem.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań:

- poprawa stabilności funkcjonowania rodzin,

- ograniczenie eskalacji sytuacji kryzysowych,
- zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych,
- wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców.

Wskaźniki:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną (rodziny/rok),
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny (rodziny/rok),
- liczba działań profilaktycznych skierowanych do rodziców (szt./rok).

Cel operacyjny 3.2. Zwiększenie dostępności opieki nad najmłodszymi dziećmi i wsparcie młodych rodzin

Kierunki działań:

- analiza możliwości utworzenia form opieki nad dziećmi do lat 3,
- zwiększanie dostępności wychowania przedszkolnego,
- działania sprzyjające godzeniu ról zawodowych i rodzinnych,
- pozyskiwanie środków zewnętrznych na rozwój opieki nad dziećmi do lat 3, w szczególności w ramach programów rządowych (np. „Aktywny Maluch”), funduszy europejskich (EFS+) oraz innych źródeł krajowych i regionalnych,
- rozważenie partnerstw z podmiotami niepublicznymi i organizacjami pozarządowymi w celu tworzenia i prowadzenia form opieki nad dziećmi do lat 3,
- upowszechnianie informacji o dostępnych formach wsparcia dla rodzin.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań:

- zwiększenie dostępności usług opiekuńczych dla najmłodszych dzieci,
- poprawa możliwości aktywizacji zawodowej młodych rodziców,
- wzrost poziomu objęcia dzieci wychowaniem przedszkolnym.

Wskaźniki:

- liczba miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 (liczba),
- odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (%),

- liczba pozyskanych projektów/środków zewnętrznych na rozwój opieki nad dziećmi do lat 3 (szt.),
- wysokość pozyskanych środków finansowych (zł),
- liczba dzieci korzystających z nowych form opieki (osoby/rok).

Cel operacyjny 3.3. Rozwój oferty aktywności i działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży

Kierunki działań:

- realizacja programów profilaktycznych w szkołach (cyberzagrożenia),
- rozwój oferty zajęć sportowych, kulturalnych i edukacyjnych we współpracy z GOK, szkołami i klubami sportowymi,
- wspieranie inicjatyw młodzieżowych i działań wolontariackich,
- działania sprzyjające bezpiecznemu i aktywnemu spędzaniu czasu wolnego.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań:

- ograniczenie zachowań ryzykownych wśród młodzieży,
- wzrost zaangażowania młodzieży w aktywność społeczną i sportową,
- poprawa kompetencji społecznych i cyfrowych młodych mieszkańców.

Wskaźniki:

- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych (szt./rok),
- liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych (osoby/rok),
- liczba działań z zakresu cyberbezpieczeństwa (szt./rok),
- liczba inicjatyw młodzieżowych (szt./rok).

Cel operacyjny 3.4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

Kierunki działań:

- rozwój wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w szkołach,
- organizacja zajęć wyrównawczych i rozwijających kompetencje kluczowe,

- współpraca szkół z instytucjami wspierającymi rozwój dzieci i młodzieży,
- monitorowanie wpływu zmian demograficznych na funkcjonowanie placówek oświatowych.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań:

- wyrównywanie szans edukacyjnych,
- utrzymanie jakości kształcenia pomimo spadku liczby uczniów,
- ograniczenie ryzyka wykluczenia edukacyjnego.

Wskaźniki:

- liczba uczniów objętych wsparciem specjalistycznym (osoby/rok),
- liczba godzin zajęć wyrównawczych i rozwijających kompetencje kluczowe (godz./rok),
- średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w odniesieniu do średniej powiatowej/wojewódzkiej (%).

3.3. FINANSOWANIE I REALIZACJA STRATEGII

Realizacja celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wróblew na lata 2026-2034 będzie uzależniona od:

- możliwości pozyskania finansowania, w tym w szczególności ze źródeł zewnętrznych,
- stopnia zaangażowania władz samorządowych, jednostek organizacyjnych Gminy, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, podmiotów prywatnych oraz mieszkańców w działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia ma charakter kierunkowy i długofalowy, natomiast zakres oraz tempo realizacji poszczególnych działań będą każdorazowo dostosowywane do aktualnych możliwości budżetowych Gminy oraz dostępnych programów wsparcia.

Źródła finansowania

Zakłada się, że realizacja celów i działań ujętych w Strategii będzie finansowana z następujących źródeł:

- środki własne Gminy Wróblew,
- środki z budżetu państwa (dotacje celowe na zadania zlecone i własne),
- środki funduszy krajowych (m.in. programy rządowe),
- środki funduszy europejskich (w szczególności EFS+ i inne programy UE),
- środki organizacji i partnerów realizujących wspólne projekty (np. organizacje pozarządowe).

Dotychczasowa skala wydatków

W latach 2022-2024 Gmina Wróblew przeznaczała znaczące środki na realizację zadań z zakresu polityki społecznej (działy 851–855). Analiza wykonania budżetu wskazuje, że poziom wydatków był różnicowany w poszczególnych latach.

Należy podkreślić, że rok 2022 miał charakter nadzwyczajny i w istotnym stopniu zawyża średnie wydatki w obszarze polityki społecznej. Było to związane przede wszystkim z realizacją dodatkowych zadań, takich jak:

- pomoc obywatelom Ukrainy,
- wypłata dodatków węglowych i energetycznych,
- zakup i dystrybucja paliwa stałego dla gospodarstw domowych.

Wydatki te miały charakter czasowy i były finansowane ze środków zewnętrznych, jednak znacząco zwiększyły łączną wartość budżetu w obszarze polityki społecznej w 2022 r.

Jednocześnie w kolejnych latach obserwuje się rosnące potrzeby w zakresie:

- usług opiekuńczych i środowiskowych,
- wsparcia osób starszych i niesamodzielnych,
- kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej,
- działań profilaktycznych i wzmacniania dostępności usług społecznych.

Prognozowanie finansowania Strategii powinno więc uwzględniać zarówno wygaszanie wydatków nadzwyczajnych, jak i wzrost kosztów wynikający ze zmian demograficznych, inflacji oraz rosnących kosztów usług publicznych.

Na podstawie analizy wykonania budżetu z lat 2022-2024 oszacowano orientacyjną skalę wydatków, która może stanowić punkt odniesienia dla planowania finansowego w latach 2026-2034.

Tabela 23. Prognozowane wydatki na działania społeczne w ramach SRPS (2026-2034)

Obszar	Średni roczny koszt (zł) w latach 2022-2024	Łączny koszt (9 lat)
Usługi społeczne i opiekuńcze (dz. 852, 853)	ok. 2 500 000	ok. 22 500 000 zł
Działania profilaktyczne i zdrowotne (851)	ok. 130 000 zł	ok. 1 170 000 zł
Wsparcie rodzin (asystentura, piecza, 855)*	ok. 2 200 000 zł	ok. 19 800 000 zł
RAZEM (bez świadczeń 500+/800+)	ok. 4 830 000 zł/rok	ok. 43 470 000 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Wróblew.

*bez świadczeń wychowawczych przekazanych do ZUS; obejmuje świadczenia rodzinne, wspieranie rodziny, pieczę zastępczą oraz działania specjalistyczne.

Wskazane wartości mają charakter orientacyjny i służą oszacowaniu potencjalnej skali finansowania działań ujętych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Konkretnie kwoty będą każdorazowo określone w ramach budżetów rocznych i planów finansowych GOPS, z uwzględnieniem dostępności środków zewnętrznych i lokalnych priorytetów.

W przypadku pozyskania dodatkowych środków zewnętrznych możliwe będzie rozszerzenie zakresu działań, w szczególności w obszarze usług środowiskowych, wsparcia seniorów, rozwoju opieki nad dziećmi do lat 3 oraz programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.

MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wróblew na lata 2026–2034 jest dokumentem wyznaczającym kierunki działań w obszarze lokalnej polityki społecznej w perspektywie długoterminowej. Ze względu na dynamicznie zmieniające się uwarunkowania demograficzne, społeczne i ekonomiczne dokument ten wymaga systematycznego monitorowania oraz, w razie potrzeby, aktualizacji.

Realizacja Strategii opiera się na stałym gromadzeniu danych dotyczących efektów podejmowanych działań oraz analizie skuteczności zastosowanych instrumentów wsparcia. Koordynację wdrażania Strategii będzie sprawował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wróblewie, jako jednostka odpowiedzialna za realizację zadań gminy w obszarze pomocy społecznej.

Monitoring realizacji Strategii umożliwi w szczególności:

- obserwację stopnia realizacji celów strategicznych i operacyjnych,
- identyfikację trudności i barier w realizacji zaplanowanych działań,
- ocenę zaangażowania podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie Strategii,
- weryfikację efektywności wykorzystania środków finansowych,
- bieżącą kontrolę postępu rzeczowego i finansowego podejmowanych działań.

Podstawę systemu monitorowania stanowią wskaźniki realizacji określone przy poszczególnych celach operacyjnych w części strategicznej dokumentu. Wskaźniki te mają charakter mierzalny i pozwalają na ocenę stopnia osiągnięcia założonych rezultatów. Monitoring prowadzony będzie w oparciu o dane własne Gminy i GOPS, informacje pozyskiwane od partnerów instytucjonalnych oraz dane statystyczne dostępne w zasobach publicznych.

Efekty realizacji Strategii będą corocznie uwzględniane w raporcie o stanie Gminy, sporządzanym zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Raport ten obejmuje podsumowanie działalności Wójta w roku poprzednim, w szczególności w zakresie realizacji polityk, programów, strategii oraz budżetu. Takie rozwiązanie zapewnia przejrzystość działań oraz umożliwia Radzie Gminy i mieszkańcom bieżącą ocenę postępów w realizacji Strategii.

Ewaluacja Strategii będzie polegała na pogłębionej analizie zgromadzonych danych oraz ocenie skuteczności podejmowanych działań w odniesieniu do przyjętych celów. Proces ten pozwoli nie tylko określić stopień realizacji wskaźników, ale również zidentyfikować przyczyny ewentualnych odchyłeń oraz wskazać obszary wymagające modyfikacji lub wzmocnienia interwencji.

Końcowa ewaluacja Strategii, przeprowadzona po zakończeniu okresu jej obowiązywania, obejmie:

- ocenę stopnia osiągnięcia celów strategicznych i operacyjnych,

- analizę skuteczności zastosowanych instrumentów wsparcia,
- ocenę adekwatności przyjętych ram finansowych,
- rekomendacje do kolejnego dokumentu strategicznego.

System monitorowania i ewaluacji ma charakter narzędzia zarządczego, wspierającego racjonalne planowanie działań społecznych oraz umożliwiającego elastyczne reagowanie na zmieniające się potrzeby mieszkańców Gminy Wróblew.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie

Wróblew 15,
98-285 Wróblew
e-mail: gops@wroblew.pl

We współpracy z:

KRAJOWY
INSTYTUT
JAKOŚCI

 Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

ul. Grochowska 35
60-277 Poznań